

Karty opisu przedmiotu

KIERUNEK : RATOWNICTWO MEDYCZNE
STUDIA I STOPNIA, STACJONARNE

**COLLEGIUM MASOVIENSE – WYŻSZA SZKOŁA
NAUK O ZDROWIU**

KARTA OPISU PRZEDMIOTU

ANATOMIA

INFORMACJE PODSTAWOWE

Jednostka organizacyjna Collegium Masoviense - Wyższa Szkoła Nauk o Zdrowiu	Cykl dydaktyczny 2025-2028
Kierunek studiów Ratownictwo Medyczne	Rok realizacji 2025/26
Poziom kształcenia pierwszego stopnia	Języki wykładowe polski
Forma studiów stacjonarne	Blok zajęciowy obowiązkowy do zaliczenia roku
Profil studiów praktyczny	Obligatoryjność obowiązkowy
Dyscypliny Nauki o zdrowiu i nauki medyczne	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się egzamin
	Grupa zajęć standardu A. Nauki przedkliniczne
Koordynator przedmiotu	Stanisław Dyl
Prowadzący zajęcia	Zbigniew Kopański, Stanisław Dyl

Okres Semestr 1	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się - Forma prowadzenia i godziny zajęć wykłady : 20 ćwiczenia: 20	Liczba punktów ECTS 0.0
---------------------------	---	-----------------------------------

Okres Semestr 2	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się egzamin	Liczba punktów ECTS 4.0
	Forma prowadzenia i godziny zajęć wykłady : 10 ćwiczenia: 15	

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	zapoznanie studentów z budową układów: kostno-stawowego, mięśniowego, nerwowego, krążenia oddechowego, pokarmowego, moczowo-płciowego i dokrewnego. przekazanie wiedzy z wzajemnych korelacji anatomicznych poszczególnych układów ciała człowieka oraz topografii poszczególnych okolic ciała ludzkiego
C2	uświadomienie studentom klinicznego znaczenia topografii ciała ludzkiego, zmienności budowy ciała człowieka,

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	mianownictwo anatomiczne	A.W1	egzamin pisemny, egzamin praktyczny
W2	budowę ciała ludzkiego w ujęciu topograficznym oraz czynnościowym	A.W2	egzamin pisemny, egzamin praktyczny
W3	anatomiczne podstawy badania fizykalnego	A.W3	egzamin pisemny, egzamin praktyczny
W4	podstawowe struktury komórkowe i ich specjalizacje funkcjonalne	A.W4	egzamin pisemny, egzamin praktyczny
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	lokalizować poszczególne okolice ciała ludzkiego i znajdujące się w nich narządy oraz ustalać położenie narządów względem siebie	A.U1	egzamin pisemny, egzamin praktyczny
U2	wykazywać różnice w budowie ciała ludzkiego oraz w czynnościach narządów u dorosłego i dziecka	A.U2	egzamin pisemny, egzamin praktyczny
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	organizowania pracy własnej i współpracy w zespole, w tym z osobami wykonującymi inne zawody medyczne, oraz w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym	O.K4	egzamin pisemny, egzamin praktyczny
K2	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	O.K5	egzamin pisemny, egzamin praktyczny
K3	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem	O.K6	egzamin pisemny, egzamin praktyczny

Bilans punktów ECTS

Semestr 1

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
wykłady	20
ćwiczenia	20
przygotowanie do zaliczenia przedmiotu	35
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 75
Liczba godzin kontaktowych	Liczba godzin 40
Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym	Liczba godzin 20

godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Semestr 2

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
wykłady	10
ćwiczenia	15
przygotowanie do zaliczenia przedmiotu	20
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 45
Liczba godzin kontaktowych	Liczba godzin 25
Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym	Liczba godzin 15

godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu	Formy prowadzenia zajęć
-----	-------------------	-----------------------------------	-------------------------

1.	budowa układu kostno-stawowego, mięśniowego, nerwowego (i narządy zmysłów) , oddechowego, krążenia, pokarmowego, moczowo-płciowego, dokrewnego - wykłady i ćwiczenia anatomia topograficzna poszczególnych rejonów ciała (głowa i szyja, klatka piersiowa kończyna górna, brzuch i miednica, kończyna dolna) z ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień anatomii klinicznej - wykłady i ćwiczenia	W1, W2, W3, W4, U1, U2, K1, K2, K3	ćwiczenia, wykłady
----	--	------------------------------------	--------------------

INFORMACJE ROZSZERZONE

Semestr 1

Metody nauczania :

Ćwiczenia prosektoryjne, Demonstracja, Dyskusja, Metoda problemowa, Praca w grupie

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykłady	egzamin pisemny	uzyskanie 60% poprawnych odpowiedzi na egzaminie końcowym
ćwiczenia	egzamin pisemny	zaliczenie na podstawie obecności na zajęciach praktycznych

Semestr 2

Metody nauczania :

Analiza przypadków, Ćwiczenia, Ćwiczenia prosektoryjne, Demonstracja, Dyskusja, Praca w grupie, Rozwiązywanie zadań, Wykład

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykłady	egzamin pisemny	uzyskanie 60% poprawnych odpowiedzi na egzaminie końcowym
ćwiczenia	egzamin praktyczny	obserwacja pracy studenta, sprawdzian praktyczny - zaliczenie na podstawie obecności na zajęciach praktycznych

Literatura

Obowiązkowa

1. "Anatomia człowieka" - Sokołowska -Pituchowa J. PZWL.

Dodatkowa

1. "GRAY Anatomia - podręcznik dla studentów" - Drake R. , Vogl A., Mitchell A.W.M. Wyd. Urban&Partner
2. "Anatomia kliniczna" Moore K.L., Dalley A.F., Agur A.M.R., pod red Morys J . Wyd.MEDPHARM

Ratownictwo Medyczne 1 rok

KARTA OPISU PRZEDMIOTU

FIZJOLOGIA Z ELEMENTAMI FIZJOLOGII KLINICZNEJ

INFORMACJE PODSTAWOWE

Jednostka organizacyjna Collegium Masoviense - Wyższa Szkoła Nauk o Zdrowiu		Cykl dydaktyczny 2025-2028
Kierunek studiów Ratownictwo Medyczne		Rok realizacji 2025/26
Poziom kształcenia pierwszego stopnia		Języki wykładowe polski
Forma studiów stacjonarne		Blok zajęciowy obowiązkowy do zaliczenia roku
Profil studiów praktyczny		Obligatoryjność obowiązkowy
Dyscypliny Nauki o zdrowiu i nauki medyczne		Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się egzamin
		Grupa zajęć standardu A. Nauki przedkliniczne
Koordynator przedmiotu	Wojciech Uracz	
Prowadzący zajęcia	Wojciech Uracz, Paweł Kubik	

Okres Semestr 1	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się -	Liczba punktów ECTS 0.0
	Forma prowadzenia i godziny zajęć wykład: 24 wykłady : 6 ćwiczenia: 20	

Okres Semestr 2	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się egzamin	Liczba punktów ECTS 4.0
	Forma prowadzenia i godziny zajęć wykład: 8 wykłady : 2 ćwiczenia: 10	

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Przekazanie wiedzy z zakresu fizjologicznych procesów regulujących działanie poszczególnych układów i narządów organizmu.
C2	Zapoznanie studenta z podstawami prawidłowego funkcjonowania ustroju ludzkiego.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	fizjologię narządów i układów organizmu człowieka	A.W5	egzamin pisemny, obserwacja pracy studenta, odpowiedź ustna, sprawozdanie z wykonania zadania, test
W2	mechanizmy regulacji narządów i układów organizmu człowieka oraz zależności istniejące między nimi	A.W6	egzamin pisemny, obserwacja pracy studenta, odpowiedź ustna, sprawozdanie z wykonania zadania, test
W3	proces oddychania i krążenia oraz procesy neurofizjologiczne	A.W8	egzamin pisemny, obserwacja pracy studenta, odpowiedź ustna, sprawozdanie z wykonania zadania, test
W4	neurohormonalną regulację procesów fizjologicznych i elektrofizjologicznych zachodzących w organizmie człowieka	A.W9	egzamin pisemny, obserwacja pracy studenta, odpowiedź ustna, sprawozdanie z wykonania zadania, test
W5	mechanizm działania hormonów i konsekwencje zaburzeń regulacji hormonalnej	A.W10	egzamin pisemny, obserwacja pracy studenta, odpowiedź ustna, sprawozdanie z wykonania zadania, test
W6	zmiany w funkcjonowaniu organizmu człowieka jako całości w przypadku zaburzenia jego homeostazy oraz specyfikację i znaczenie gospodarki wodno- elektrolitowej i kwasowo-zasadowej w utrzymaniu homeostazy organizmu	A.W11	egzamin pisemny, obserwacja pracy studenta, odpowiedź ustna, sprawozdanie z wykonania zadania, test

W7	rolę nerek w utrzymaniu homeostazy organizmu człowieka	A.W12	egzamin pisemny, obserwacja pracy studenta, odpowiedź ustna, sprawozdanie z wykonania zadania, test
W8	budowę i funkcje układu pokarmowego, enzymy biorące udział w trawieniu i podstawowe zaburzenia działania enzymów trawiennych oraz skutki tych zaburzeń	A.W13	egzamin pisemny, obserwacja pracy studenta, odpowiedź ustna, sprawozdanie z wykonania zadania, test
W9	fizykochemiczne podstawy działania narządów zmysłów	A.W14	egzamin pisemny, obserwacja pracy studenta, odpowiedź ustna, sprawozdanie z wykonania zadania, test
W10	uwarunkowania genetyczne grup krwi człowieka oraz konfliktu serologicznego w układzie Rh	A.W16	egzamin pisemny, obserwacja pracy studenta, odpowiedź ustna, sprawozdanie z wykonania zadania, test
W11	składniki krwi, preparaty krwi i preparaty krwiozastępcze oraz produkty krwiopochodne	A.W15	egzamin pisemny, obserwacja pracy studenta, odpowiedź ustna, sprawozdanie z wykonania zadania, test
W12	funkcje życiowe dorosłego i dziecka	A.W7	egzamin pisemny, obserwacja pracy studenta, odpowiedź ustna, sprawozdanie z wykonania zadania, test
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	oceniać czynności narządów i układów organizmu człowieka	A.U3	egzamin pisemny, obserwacja pracy studenta, odpowiedź ustna, sprawozdanie z wykonania zadania, test
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	O.K5	egzamin pisemny, obserwacja pracy studenta, odpowiedź ustna, sprawozdanie z wykonania zadania, test

Bilans punktów ECTS

Semestr 1

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
wykład	24
wykłady	6
ćwiczenia	20
przygotowanie do ćwiczeń	10
przygotowanie do kolokwium	5
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 65
Liczba godzin kontaktowych	Liczba godzin 50
Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym	Liczba godzin 20

godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Semestr 2

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
wykład	8
wykłady	2
ćwiczenia	10
przygotowanie do ćwiczeń	10
przygotowanie do kolokwium	5
przygotowanie do egzaminu	20
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 55
Liczba godzin kontaktowych	Liczba godzin 20
Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym	Liczba godzin 10

godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu	Formy prowadzenia zajęć
1.	Homeostaza, podstawy elektrofizjologii komórki, przekaznictwo synaptyczne.	W6, U1, K1	wykład, wykłady

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu	Formy prowadzenia zajęć
2.	Fizjologia krwi: krew – skład, funkcje oraz wartości prawidłowe. Preparat barwiony krwi – oglądanie pod mikroskopem. Hemostaza. Krzepnięcie krwi. Wskaźniki krzepnięcia krwi. Markery stanu zapalnego: Odczyn Biernackiego (OB), CRP i PCT. Oznaczanie grup krwi – program komputerowy Blood Physiology. Zasady przetaczania krwi. Konflikt serologiczny.	W10, W11, U1, K1	ćwiczenia
3.	Fizjologia mięśni, rodzaje i charakterystyka, fizjologia skurczu mięśniowego. Fizjologia mięśni: Typy tkanek mięśniowych – oglądanie pod mikroskopem. Skurcz pojedynczy, tężcowy, krzywe skurczów izotonicznych i izometrycznych, zmęczenie mięśniowe - program komputerowy SimMuscle.	W6, U1, K1	wykład, ćwiczenia, wykłady
4.	Neurofizjologia: właściwości elektryczne neuronów: potencjał czynnościowy, pojęcie pobudliwości, okres refrakcji. Wywoływanie potencjału czynnościowego w nerwie kulszowym przy różnej sile bodźca - program komputerowy SimNerv. Komórki gleju, ich podział i rola fizjologiczna. Bariera krew-mózg i jej czynności. Rdzeń kręgowy. Dolny neuronu motoryczny: lokalizacja, objawy uszkodzenia. Szok rdzeniowy. Odruchy rdzeniowe. Oś ruchowa: kora ruchowa, górny neuron motoryczny, jądra podstawy mózgu, mózdzek. Badanie odruchów ścięgniastych. Badanie odruchu podszewowego. Badanie odruchów ocznych: rogówkowy, źreniczne. Badanie odruchów przedsionkowo-rdzeniowych: próba Romberga, test marszu, doświadczenie Barany'ego. Badanie neurologicznych funkcji układu ruchowego – badanie chodu, równowagi (próba Romberga), siły i napięcia mięśni, badanie koordynacji ruchów. Oś czuciowa: receptory, ich podział, transdukcja czuciowa, adaptacja receptorów. Drogi czuciowe. Kora czuciowa. Ból, jego powstawanie i rodzaje, transmisja bólu. Układ analgetyczny mózgu. Rola endogennych opiatów. Badanie neurologicznych funkcji układu czuciowego – badanie czucia dotyku, wibracji, bólu, temperatury oraz czucia dyskryminacyjnego. Termoregulacja. Układ siatkowaty pnia mózgu. Sen i czuwanie. Podwzgórze. Układ limbiczny. Wyższe czynności nerwowe: pamięć i jej rodzaje. Odruchy warunkowe. Mowa i jej ośrodki korowe oraz objawy ich uszkodzenia. Okolice kojarzeniowe kory mózgowej. Uzupełniająca specjalizacja półkul mózgowych. Badanie narządu wzroku – badanie ostrości wzroku, widzenie barw, doświadczenie Mariotte'a. Analiza zapisu EEG.	W2, W4, W9, U1, K1	wykład, ćwiczenia

5.	Fizjologia serca: EKG - wykonanie, opis i analiza. Osłuchiwanie tonów serca. Działanie tropowe adrenaliny i Ach, działanie blokerów receptorów α i β-adrenergicznych i blokerów kanałów wapniowych - program SimHeart. Cykl sercowy, regulacja pracy serca, tony serca. Pomiar saturacji. Pulsoksymetria. Fizjologia układu naczyniowego: hemodynamika i autoregulacja tkankowego przepływu krwi, regulacja ciśnienia tętniczego, krążenie wieńcowe. Pomiar ciśnienia tętniczego krwi metodą osłuchową. Badanie tętna metodą palpacyjną. Próby ortostatyczne Cramptona i Martineta. Hipotonia ortostatyczna. Obliczanie objętości wyrzutowej i pojemności minutowej serca.	W1, W12, W3, U1, K1	wykład, ćwiczenia
6.	Fizjologia układu oddechowego: mechanika oddychania, spirometria, krążenie płucne, wymiana gazowa, regulacja oddychania. Fizjologia układu oddechowego: mechanika oddychania; zmiany obwodu klatki piersiowej podczas oddychania, ustalanie typu toru oddechowego. Badanie fizyczne układu oddechowego. Badanie czynnościowe układu oddechowego: spirometria spoczynkowa, krzywa przepływ/objętość, MVV. Pomiar pojemności życiowej płuc spirotestem. Pomiar pikfłometrem szczytowego przepływu wydechowego (PEF). Pomiar FEV1 za pomocą Vitalographu.	W3, U1, K1	wykład, ćwiczenia
7.	Fizjologia układu wydalniczego: nerek: filtracja i resorpcja kanalikowa, zagęszczanie moczu, regulacja gospodarki wodnej i równowagi kwasowo-zasadowej organizmu. Badanie ogólne moczu - analiza wyników. Obliczanie klirensu kreatyniny. Obliczanie zawartości wody w organizmie. Analiza diagramu Davenporta oraz zaburzeń równowagi kwasowo-zasadowej. Gazometria – analiza wyników badań. Test Allena (drożności tętnic ręki).	W1, W6, W7	wykład, ćwiczenia
8.	Fizjologia układu pokarmowego: czynności motoryczne i wydzielnicze, trawienie i wchłanianie, czynność wątroby. Fizjologia układu trawiennego: testy wykrywające <i>Helicobacter pylori</i>. Metabolizm bilirubiny, żelaza, witamin.	W8, U1, K1	wykład, ćwiczenia
9.	Fizjologia układu dokrewnego: mechanizm działania hormonów. Cykle hormonalne. Fizjologiczne działanie hormonów. Regulacja poziomu glukozy we krwi. Pomiar stężenia glukozy. Hormony stresu. Fizjologia układu rozrodczego: cykl miesięczkowy, fizjologia ciąży, porodu i laktacji. Obrazy mikroskopowe jajnika i endometrium w różnych stadiach cyklu miesięczkowego.	W5, W6, U1, K1	wykład, ćwiczenia, wykłady

INFORMACJE ROZSZERZONE

Semestr 1

Metody nauczania :

Analiza przypadków, Ćwiczenia, Ćwiczenia komputerowe, Ćwiczenia laboratoryjne, Demonstracja, Dyskusja, , Film dydaktyczny, Pokaz, Praca w grupie, Rozwiązywanie zadań, Wykład, Wykład z prezentacją multimedialną

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	egzamin pisemny, test	W ciągu I semestru zostaną przeprowadzone 3 kolokwia (po 20 pytań testowych punktowanych w skali 0/1 pkt za każdą nieprawidłową/prawidłową odpowiedź) z poszczególnych działów fizjologii, z tematów omawianych w ramach wykładów i ćwiczeń (w tym materiały owe) oraz podanych studentom w postaci zagadnień. Kolokwium uznaje się za zdane, gdy zostanie ocenione na co najmniej 12 pkt.
wykłady	egzamin pisemny, test	W ciągu I semestru zostaną przeprowadzone 3 kolokwia (po 20 pytań testowych punktowanych w skali 0/1 pkt za każdą nieprawidłową/prawidłową odpowiedź) z poszczególnych działów fizjologii, z tematów omawianych w ramach wykładów i ćwiczeń (w tym materiały owe) oraz podanych studentom w postaci zagadnień. Kolokwium uznaje się za zdane, gdy zostanie ocenione na co najmniej 12 pkt.
ćwiczenia	egzamin pisemny, obserwacja pracy studenta, odpowiedź ustna, sprawozdanie z wykonania zadania, test	W ciągu I semestru zostaną przeprowadzone 3 kolokwia (po 20 pytań testowych punktowanych w skali 0/1 pkt za każdą nieprawidłową/prawidłową odpowiedź) z poszczególnych działów fizjologii, z tematów omawianych w ramach wykładów i ćwiczeń (w tym materiały owe) oraz podanych studentom w postaci zagadnień. Kolokwium uznaje się za zdane, gdy zostanie ocenione na co najmniej 12 pkt. Studenci oceniani są na bieżąco na zajęciach w zakresie materiału określonego w zagadnieniach – weryfikowanej przez odpytywanie ustne lub pisemne (oceninane w skali od 0 do 2 pkt). Szczegółowe warunki zaliczenia przedmiotu i dopuszczenia do egzaminu określa regulamin wewnętrzny, który jest udostępniany każdemu studentowi i omawiany na pierwszych zajęciach ćwiczeniowych.

Semestr 2

Metody nauczania :

Analiza przypadków, Ćwiczenia, Ćwiczenia komputerowe, Ćwiczenia laboratoryjne, Demonstracja, Dyskusja, , Film dydaktyczny, Pokaz, Praca w grupie, Rozwiązywanie zadań, Wykład, Wykład z prezentacją multimedialną

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	egzamin pisemny, test	W ciągu II semestru zostaną przeprowadzone 2 kolokwia (po 20 pytań testowych punktowanych w skali 0/1 pkt za każdą nieprawidłową/prawidłową odpowiedź) z poszczególnych działów fizjologii, z tematów omawianych w ramach wykładów i ćwiczeń (w tym materiały owe) oraz podanych studentom w postaci zagadnień. Kolokwium uznaje się za zdane, gdy zostanie ocenione na co najmniej 12 pkt.

wykłady	egzamin pisemny, test	W ciągu II semestru zostaną przeprowadzone 2 kolokwia (po 20 pytań testowych punktowanych w skali 0/1 pkt za każdą nieprawidłową/prawidłową odpowiedź) z poszczególnych działów fizjologii, z tematów omawianych w ramach wykładów i ćwiczeń (w tym materiały owe) oraz podanych studentom w postaci zagadnień. Kolokwium uznaje się za zdane, gdy zostanie ocenione na co najmniej 12 pkt.
ćwiczenia	egzamin pisemny, obserwacja pracy studenta, odpowiedź ustna, sprawozdanie z wykonania zadania, test	W ciągu II semestru zostaną przeprowadzone 2 kolokwia (po 20 pytań testowych punktowanych w skali 0/1 pkt za każdą nieprawidłową/prawidłową odpowiedź) z poszczególnych działów fizjologii, z tematów omawianych w ramach wykładów i ćwiczeń (w tym materiały owe) oraz podanych studentom w postaci zagadnień. Kolokwium uznaje się za zdane, gdy zostanie ocenione na co najmniej 12 pkt. Studenci oceniani są na bieżąco na zajęciach w zakresie materiału określonego w zagadnieniach – weryfikowanej przez odpytywanie ustne lub pisemne (oceninane w skali od 0 do 2 pkt). Szczegółowe warunki zaliczenia przedmiotu i dopuszczenia do egzaminu określa regulamin wewnętrzny, który jest udostępniany każdemu studentowi i omawiany na pierwszych zajęciach ćwiczeniowych.

Dodatkowy opis

Studenci są oceniani na bieżąco na podstawie:

1. aktywności na ćwiczeniach,
2. wykazania się wiedzą w zakresie materiału określonego w zagadnieniach przez koordynatora przedmiotu – weryfikowanej przez odpytywanie ustne lub pisemne (w skali punktów 0–2).

Obecność na zajęciach jest obowiązkowa. Zajęcia można odrobić, uczestnicząc w zajęciach o tej samej tematyce, z inną grupą, zgodnie z zasadami określonymi w regulaminie przedmiotu. Prowadzący zajęcia uznaje nieobecność na zajęciach za usprawiedliwioną w uzasadnionych przypadkach: złego stanu zdrowia poświadczonego zaświadczeniem lekarskim, udziału w posiedzeniu organu lub ciała kolegialnego Uniwersytetu oraz reprezentowania Uniwersytetu na forum krajowym lub zagranicznym potwierdzonego odpowiednim zaświadczeniem wystawionym przez Rektora lub upoważnioną osobę (Regulamin studiów UJ).

W ciągu roku akademickiego zostanie przeprowadzone 5 kolokwii (po 20 pytań testowych punktowanych w skali 0/1 pkt za każdą nieprawidłową/prawidłową odpowiedź) z poszczególnych działów fizjologii, z tematów omawianych w ramach wykładów, wykładów owych i ćwiczeń. Kolokwium uznaje się za zdane, gdy zostanie ocenione na co najmniej 12 pkt.

Warunki dopuszczenia do I terminu egzaminu:

1. spełnienie kryterium obecności,
2. kolokwium: zaliczenie 3 z 5 przeprowadzonych,
3. uzyskanie punktacji wymaganej regulaminem przedmiotu (regulamin wewnętrzny). Warunki dopuszczenia do II terminu egzaminu:

a) spełnienie kryterium obecności.

Istnieje możliwość zwolnienia z egzaminu z fizjologii do 10 % studentów dopuszczonych do I terminu egzaminu, którzy uzyskali najwyższą punktację oraz zdali wszystkie kolokwia.

* termin egzaminu składa się z 80 pytań testowych. Warunkiem zaliczenia jest uzyskanie minimum 60% maksymalnej liczby punktów.

* termin egzaminu składa się z 60 pytań testowych. Warunkiem zaliczenia jest uzyskanie minimum 60% maksymalnej liczby punktów.

Skala ocen:

≤ 59% - niedostateczny (2,0);

60 – 67% - dostateczny (3,0);

68 – 75% - dostateczny plus (3,5);

76 – 83% - dobry (4,0);

84 – 91% - dobry plus (4,5);

92 – 100% - bardzo dobry (5,0).

Szczegółowe warunki zaliczenia przedmiotu określa regulamin wewnętrzny, który jest udostępniany każdemu studentowi i omawiany na pierwszych zajęciach ćwiczeniowych.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Obowiązkowa obecność na zajęciach.

Literatura

Obowiązkowa

1. Jaworek J. Podstawy fizjologii medycznej. Medycyna Praktyczna, wyd.II, Kraków 2021

Dodatkowa

1. Traczyk W. Z. Fizjologia człowieka w zarysie. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, wyd. 8, Warszawa 2021
2. Brzozowski T., Konturek S.J. Fizjologia człowieka. Podręcznik dla studentów medycyny. Wydawnictwo Edra Urban & Partner, wyd. 3, Wrocław 2020
3. Felten D. L., Kerry O'Banion M., Summo Maida M. [red. wyd. Turaj W.] Atlas neuroanatomii i neurofizjologii Nettera, Wydawnictwo Edra Urban & Partner, wyd. 3, Wrocław 2020
4. Tafil-Klawe M., Klawe J. Wykłady z fizjologii człowieka. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, wyd. 1, Warszawa 2017

KARTA OPISU PRZEDMIOTU

BIOLOGIA I MIKROBIOLOGIA

INFORMACJE PODSTAWOWE

Jednostka organizacyjna Collegium Masoviense - Wyższa Szkoła Nauk o Zdrowiu		Cykl dydaktyczny 2025-2027	
Kierunek studiów Ratownictwo Medyczne		Rok realizacji 2025/26	
Poziom kształcenia pierwszego stopnia		Języki wykładowe polski	
Forma studiów stacjonarne		Blok zajęciowy obowiązkowy do zaliczenia roku	
Profil studiów praktyczny		Obligatoryjność obowiązkowy	
Dyscypliny Nauki o zdrowiu i nauki medyczne		Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się zaliczenie na ocenę	
		Grupa zajęć standardu A. Nauki przedkliniczne	
Koordyna- tor przed- miotu		Ludwika Lipińska	
Prowadzący zajęcia		Małgorzata Schlegel-Zawadzka, Ludwika Lipińska	
Okres Semestr 1		Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 2.0
		Forma prowadzenia i godziny zajęć wykład: 7 wykłady : 8 ćwiczenia: 15	

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem zajęć jest zapoznanie studenta z podstawowymi pojęciami dotyczącymi struktury komórki bakteryjnej, organizacji materiału genetycznego i zasad jego dziedziczenia, uzyskiwaniem oporności na antybiotyki, chorobotwórczości bakterii mikroorganizmów eukariotycznych i budowę i klasyfikację wirusów chorobotwórczych dla człowieka, epidemiologię wybranych zakażeń wirusowych.
----	---

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

W1	problematykę z zakresu dyscyplin naukowych - nauki medyczne i Nauki o zdrowiu i nauki medyczne - w stopniu podstawowym	O.W2	dzienniczek umiejętności praktycznych
W2	podstawowe struktury komórkowe i ich specjalizacje funkcjonalne	A.W4	dzienniczek umiejętności praktycznych
W3	budowę materiału genetycznego	A.W18	dzienniczek umiejętności praktycznych
W4	epidemiologię zakażeń wywołanych przez wirusy, bakterie i grzyby oraz zarażeń pasożytami	A.W19	dzienniczek umiejętności praktycznych
W5	genetyczne mechanizmy nabywania lekooporności przez drobnoustroje i komórki nowotworowe	A.W21	dzienniczek umiejętności praktycznych
W6	zasady postępowania przeciwepidemicznego	A.W20	dzienniczek umiejętności praktycznych
W7	zasady funkcjonowania układu pasożyt - żywiciel i podstawowe objawy chorobowe wywoływane przez pasożyty	A.W23	dzienniczek umiejętności praktycznych
W8	podstawy diagnostyki mikrobiologicznej i parazytologicznej	A.W26	dzienniczek umiejętności praktycznych
W9	zasady dezynfekcji, sterylizacji i postępowania antyseptycznego	A.W25	dzienniczek umiejętności praktycznych
W10	budowę, funkcje i mechanizmy syntezy białek, lipidów i polisacharydów oraz interakcje makrocząsteczek w strukturach komórkowych i pozakomórkowych	A.W31	dzienniczek umiejętności praktycznych
W11	podstawowe pojęcia z zakresu mikrobiologii i parazytologii	A.W17	dzienniczek umiejętności praktycznych
W12	inwazyjne formy lub stadia rozwojowe wybranych pasożytniczych grzybów, pierwotniaków, helmintów i stawonogów	A.W22	dzienniczek umiejętności praktycznych
W13	objawy zakażeń jatrogennych, drogi ich rozprzestrzeniania się i patogeny wywołujące zmiany w poszczególnych narządach	A.W24	dzienniczek umiejętności praktycznych
W14	podstawy rozwoju oraz mechanizmy działania układu odpornościowego, w tym swoiste i nieswoiste mechanizmy odporności humoralnej i komórkowej	A.W27	dzienniczek umiejętności praktycznych
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	stosować odpowiednie do sytuacji postępowanie epidemiologiczne	A.U14	dzienniczek umiejętności praktycznych
U2	rozpoznawać zakażenia wywołane przez wirusy, bakterie i grzyby oraz zarażenia pasożytami, z uwzględnieniem geograficznego zasięgu ich występowania	A.U7	dzienniczek umiejętności praktycznych
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	aktywnego słuchania, nawiązywania kontaktów interpersonalnych, skutecznego i empatycznego porozumiewania się z pacjentem	O.K1	dzienniczek umiejętności praktycznych

Bilans punktów ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
wykład	7
wykłady	8
ćwiczenia	15
przygotowanie do zaliczenia na ocenę	30
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 60
Liczba godzin kontaktowych	Liczba godzin 30
Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym	Liczba godzin 15

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu	Formy prowadzenia zajęć
1.	Rodzaje patogenów i ich charakterystyka biologiczna: wirusy, bakterie i patogeny eukariotyczne.	W1, W11, W12, W13, W14, W2, W3, W4, W5, U1, U2, K1	wykład, ćwiczenia, wykłady
2.	Sposoby interakcji patogenów z organizmem człowieka, mechanizmy ochrony biernej i czynnej.	W1, W10, W11, W12, W13, W14, W2, W3, W4, W5, W6, W7, U2, K1	wykład, ćwiczenia, wykłady
3.	Porównanie komórki prokariotycznej i eukariotycznej.	W1, W10, W11, W12, W13, W14, W2, W3, U2, K1	wykład, ćwiczenia, wykłady
4.	Powierzchnia bakterii, budowa struktur wielocukrów powierzchniowych, organizacja ściany komórkowej, bakterie Gram dodatnie i Gram ujemne	W1, W10, W11, W12, W13, W14, W2, W3, W4, W5, W8, W9, U2, K1	wykład, ćwiczenia, wykłady
5.	Struktura genomu bakteryjnego, mechanizmy jego replikacji, struktura genu bakteryjnego, operon. Zasady horyzontalnego transferu genów. Sporulacja.	W1, W10, W11, W12, W13, W14, W2, W3, W4, W5, W7, W9, U2, K1	wykład, ćwiczenia, wykłady
6.	Patogeneza zakażeń bakteryjnych, mechanizmy działania antybiotyków oraz mechanizmy nabywania na nie odporności przez bakterie.	W1, W10, W11, W12, W13, W14, W3, W4, W5, W6, W7, W8, W9, U1, K1	wykład, ćwiczenia, wykłady
7.	Zasady antyseptyki i metody dezynfekcji i sterylizacji	W1, W10, W11, W12, W13, W14, W2, W4, W5, W7, W8, U2, K1	wykład, ćwiczenia, wykłady
8.	Budowa i funkcje układu immunologicznego, rodzaje odpowiedzi i indukcji odpowiedzi immunologiczne. Rozpoznanie antygenu, główny układ zgodności tkankowej, komunikacji komórek układu immunologicznego, interakcje międzyukładowe, tolerancja immunologiczna, mechanizmy odporności wrodzonej i nabytej, reakcja zapalna.	W1, W11, W12, W14, W2, W3, W4, W5, W6, W7, W8, K1	wykład, ćwiczenia, wykłady

INFORMACJE ROZSZERZONE

Metody nauczania :

Praca w grupie, Seminarium, Wykład, Wykład z prezentacją multimedialną

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	dzienniczek umiejętności praktycznych	test, zaliczenie pisemne
wykłady	dzienniczek umiejętności praktycznych	test, zaliczenie pisemne
ćwiczenia	dzienniczek umiejętności praktycznych	test, zaliczenie pisemne

Dodatkowy opis

Test wyboru składający się z 30 pytań, czas odpowiedzi 30 minut. Do uzyskania zaliczenia jest uzyskanie 60% poprawnych odpowiedzi.

Literatura

Obowiązkowa

1. Mikrobiologia - Dixie D. Whitt, Abigail A. Salyers Wydawnictwo Naukowe PWN 2010
2. Mikrobiologia Murray P. R., M.A. Pfaller, K.S. Tenover, E. Tenover Urban & Partner 2018

KARTA OPISU PRZEDMIOTU

BIOCHEMIA Z ELEMENTAMI CHEMII

INFORMACJE PODSTAWOWE

Jednostka organizacyjna Collegium Masoviense - Wyższa Szkoła Nauk o Zdrowiu		Cykl dydaktyczny 2025-2028
Kierunek studiów Ratownictwo Medyczne		Rok realizacji 2025/26
Poziom kształcenia pierwszego stopnia		Języki wykładowe polski
Forma studiów stacjonarne		Blok zajęciowy obowiązkowy do zaliczenia roku
Profil studiów praktyczny		Obligatoryjność obowiązkowy
Dyscypliny Nauki o zdrowiu i nauki medyczne		Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się zaliczenie na ocenę
		Grupa zajęć standardu A. Nauki przedkliniczne
Koordinator przedmiotu	Małgorzata Korsa	
Prowadzący zajęcia	Ludwika Lipińska , Małgorzata Korsa	

Okres Semestr 1	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się zaliczenie na ocenę Forma prowadzenia i godziny zajęć seminarium: 5 ćwiczenia laboratoryjne: 10	Liczba punktów ECTS 1.0
---------------------------	--	--------------------------------

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Zapoznanie studentów ze strukturą i funkcją makrocząsteczek budujących organizm człowieka, ich prawidłowym metabolizmem oraz konsekwencjami jego zaburzenia.
C2	Przekazanie umiejętności praktycznych z zakresu wykonania podstawowych obliczeń i testów biochemicznych przydatnych w medycynie ratunkowej. Naświetlenie możliwości i ograniczeń tychże testów.
C3	Nauczenie studentów podstawowych umiejętności praktycznych w zakresie korzystania z bieżących opracowań i artykułów oraz uświadomienie konieczności stałego dokształcania się.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	budowę organizmu pod względem biochemicznym i podstawowe przemiany w nim zachodzące w stanie zdrowia i stanie choroby	A.W30	egzamin pisemny
W2	budowę, funkcje i mechanizmy syntezy białek, lipidów i polisacharydów oraz interakcje makrocząsteczek w strukturach komórkowych i pozakomórkowych	A.W31	egzamin pisemny
W3	równowagę kwasowo-zasadową oraz mechanizm działania buforów i ich znaczenie w homeostazie organizmu człowieka	A.W32	egzamin pisemny, obserwacja pracy studenta
W4	podstawowe szlaki kataboliczne i anaboliczne oraz sposoby ich regulacji	A.W33	egzamin pisemny
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	planować własną aktywność edukacyjną i stale podnosić swoje kwalifikacje w celu aktualizacji wiedzy	O.U7	obserwacja pracy studenta
U2	obliczać stężenia molowe i procentowe związków oraz stężenia substancji w roztworach izosmotycznych jedno- i wieloskładnikowych	A.U10	egzamin pisemny, obserwacja pracy studenta
U3	przewidywać kierunek procesów biochemicznych w zależności od stanu energetycznego komórek	A.U11	egzamin pisemny
U4	posługiwać się wybranymi podstawowymi technikami laboratoryjnymi	A.U12	egzamin pisemny, obserwacja pracy studenta
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	O.K5	obserwacja pracy studenta

Bilans punktów ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
seminarium	5
ćwiczenia laboratoryjne	10
przygotowanie do zajęć	7

przygotowanie do egzaminu	8
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 30
Liczba godzin kontaktowych	Liczba godzin 15
Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym	Liczba godzin 10

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu	Formy prowadzenia zajęć
1.	Składniki nieorganiczne żywego organizmu i ich rola w homeostazie: płynów ustrojowych, gospodarki wodno-elektrolitowej oraz równowagi kwasowo- zasadowej. Definicja pH i roztwory buforowe. Rola buforu wodoro-węglowego. Budowa, funkcje i właściwości fizykoche-miczne aminokwasów, peptydów i białek. Wyznaczanie punktu izoelektrycznego. Rola albuminy w utrzymaniu pH, objętości i ciśnienia onkotycznego krwi.	W1, W2, W3, U1, U2, K1	seminarium, ćwiczenia laboratoryjne
2.	Elementy termodynamiki i kinetyki chemicznej. Kata-liza. Białka katalityczne (enzymy) i ich koenzymy. Swoi-stość i wydajność katalityczna. Regulacja aktywności. Udział enzymów w procesie detoksykacji ksenobioty-ków i etanolu. Znaczenie enzymów w diagnostyce - swoistość, czułość i dokładność metod. BRENDA i inne-bazy danych o enzymach.	W1, W4, U3, U4, K1	seminarium, ćwiczenia laboratoryjne
3.	Czas życia białek i ich metabolizm: losy szkieletów we-glowych i azotu białkowego. Przyczyny i skutki zabu-rzeń cyklu moczniowego. Toksyczność amoniaku. Me-tabolizm hemu, kreatyniny i adrenaliny. Oznaczanie kreatyniny i interpretacja wyniku.	W1, W2, W4, U2, U4, K1	seminarium, ćwiczenia laboratoryjne
4.	Budowa, właściwości i funkcje cukrów. Glikemia - przy-czyny i skutki jej zaburzeń. Glikoliza i glukoneogeneza. Choroby spichrzeniowe. Budowa, właściwości i funkcje lipidów. Synteza i utlenianie kwasów tłuszczowych. Synteza i rola ciał ketonowych. Metabolizm choleste-rolu i geneza zmian miażdżycowych jako głównej przy-czyny zawału serca i udaru mózgu. Analiza przypadku - kwasica metaboliczna.	W1, W2, W4, U3, U4, K1	seminarium, ćwiczenia laboratoryjne

5.	Cykl Krebsa, łańcuch oddechowy i synteza ATP. Związki toksyczne blokujące przepływ elektronów w mitochondrium. Powinowactwo hemoglobiny do gazowych ligandów: tlenu, tlenku węgla i cyjanów. Pulsoksymetria i kapnometria. Analiza przypadku. Zadania.	W1, W4, U2, U3, U4, K1	seminarium, ćwiczenia laboratoryjne
----	--	------------------------	-------------------------------------

INFORMACJE ROZSZERZONE

Metody nauczania :

Analiza przypadków, Ćwiczenia, Dyskusja, Seminarium, Wykład z prezentacją multimedialną

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
seminarium	egzamin pisemny	Uzyskanie minimum 50% punktów z testu egzaminacyjnego
ćwiczenia laboratoryjne	egzamin pisemny, obserwacja pracy studenta	Uzyskanie minimum 50% punktów z testu egzaminacyjnego

Dodatkowy opis

Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest zdanie egzaminu końcowego. Egzamin końcowy będzie zawierał zarówno pytania z zakresu seminarium jak i zakresu ćwiczeń. Pytania będą konstruowane na zasadzie testu jednokrotnego wyboru z czterema możliwymi odpowiedziami (50% punktów możliwych do zdobycia) oraz jako pytania otwarte, w tym: obliczenia, uzupełnianie zdań i opisów na schematach (50% punktów możliwych do zdobycia). Punkty uzyskane na zajęciach w postaci premii będą uwzględniane przy wystawianiu oceny końcowej.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Podstawowa wiedza z biologii i chemii z zakresu szkoły średniej

Literatura

Obowiązkowa

1. Rodwell VW, Bender DA, Botham KM, Kennelly PJ, Weil AP (red). Biochemia Harpera wyd. VII, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa, 2018
2. Birkner E, Kasperczyk S. Podstawy biochemii dla ratownictwa medycznego z elementami patobiochemii stanów nagłych. Wydawnictwo Śląskiego Uniwersytetu Medycznego. Katowice 2011

Dodatkowa

1. Anestezjologia i Ratownictwo. Wydawnictwo Akademia Medycyny. <http://www.anestezjologiairatownictwo.pl/>
2. Na ratunek. Magazyn dla służb ratujących życie. Wydawnictwo Elamed

Ratownictwo Medyczne 1 rok

KARTA OPISU PRZEDMIOTU

BIOFIZYKA

INFORMACJE PODSTAWOWE

Jednostka organizacyjna Collegium Masoviense - Wyższa Szkoła Nauk o Zdrowiu		Cykl dydaktyczny 2025-2028
Kierunek studiów Ratownictwo Medyczne		Rok realizacji 2025/26
Poziom kształcenia pierwszego stopnia		Języki wykładowe polski
Forma studiów stacjonarne		Blok zajęciowy obowiązkowy do zaliczenia roku
Profil studiów praktyczny		Obligatoryjność obowiązkowy
Dyscypliny Nauki o zdrowiu i nauki medyczne		Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się zaliczenie na ocenę
		Grupa zajęć standardu A. Nauki przedkliniczne
Koordyna- tor przed- miotu	Małgorzata Korska	
Prowadzący zajęcia	Małgorzata Korska	
Okres Semestr 1	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się zaliczenie na ocenę Forma prowadzenia i godziny zajęć wykłady : 5 ćwiczenia laboratoryjne: 10	Liczba punktów ECTS 1.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem przedmiotu jest zaznajomienie studenta z prawami i pojęciami umożliwiającymi biofizyczny opis procesów zachodzących w organizmie, ze skutkami działania czynników fizycznych na organizm oraz z podstawami fizycznymi metod stosowanych w diagnostyce i terapii.
----	--

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	naturalne i sztuczne źródła promieniowania jonizującego oraz jego oddziaływanie z materią	A.W28	sprawozdanie z wykonania zadania, zaliczenie pisemne

W2	prawa fizyki wpływające na przepływ cieczy i czynniki oddziałujące na opór naczyniowy przepływu krwi	A.W29	sprawozdanie z wykonania zadania, zaliczenie pisemne
W3	problematykę z zakresu dyscyplin naukowych - nauki medyczne i Nauki o zdrowiu i nauki medyczne - w stopniu podstawowym	O.W2	sprawozdanie z wykonania zadania, zaliczenie pisemne
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	wykorzystywać znajomość praw fizyki do wyjaśnienia wpływu czynników zewnętrznych takich jak temperatura, przyspieszenie, ciśnienie, pole elektromagnetyczne oraz promieniowanie jonizujące na organizm człowieka	A.U8	sprawozdanie z wykonania zadania, zaliczenie pisemne
U2	stosować zasady ochrony radiologicznej	A.U9	zaliczenie pisemne
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	aktywnego słuchania, nawiązywania kontaktów interpersonalnych, skutecznego i empatycznego porozumiewania się z pacjentem	O.K1	sprawozdanie z wykonania zadania, zaliczenie pisemne
K2	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu	O.K7	sprawozdanie z wykonania zadania

Bilans punktów ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
wykłady	5
ćwiczenia laboratoryjne	10
przygotowanie do zajęć	5
kształcenie samodzielne	10
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 30
Liczba godzin kontaktowych	Liczba godzin 15
Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym	Liczba godzin 10

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu	Formy prowadzenia zajęć
1.	Promieniowanie rentgenowskie i jego rola w medycynie.	W1, W3, U2, K1	wykłady

2.	Człowiek jako układ biomechaniczny; warunki równowagi, właściwości sprężyste tkanek. Elementy biofizyki układu krążenia, właściwości biofizyczne naczyń krwionośnych i krwi. Wpływ czynników fizycznych na organizm człowieka. Własności elektryczne tkanek.	W2, W3, U1, K1	wykłady
3.	Pomiar modułu Younga tkanki kostnej.	W3, U1	ćwiczenia laboratoryjne
4.	Pomiar podstawowych parametrów pracującego układu krążenia.	W2, W3, U1	ćwiczenia laboratoryjne
5.	Pomiar rozmiaru niektórych narządów jamy brzusznej człowieka metodą USG.	W3, K2	ćwiczenia laboratoryjne
6.	Analiza i pomiar biosygnatów na przykładzie sygnału EKG.	W3, K2	ćwiczenia laboratoryjne
7.	Pomiar podstawowych parametrów pracującego modelu układu oddechowego oraz parametrów spirometrycznych studenta.	U1, K2	ćwiczenia laboratoryjne
8.	Pozyskiwanie i analiza obrazów radiologicznych	W1, W3, U1, U2	ćwiczenia laboratoryjne

INFORMACJE ROZSZERZONE

Metody nauczania :

Ćwiczenia laboratoryjne, Wykład

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykłady	zaliczenie pisemne	oceniane są prace doświadczalne i sprawozdania z przebiegu ćwiczeń przygotowywane każdorazowo przez grupę 2-3 studentów pracujących przy jednym zestawie eksperymentalnym. Warunkiem koniecznym do uzyskania zaliczenia jest otrzymanie 60 % (tj. 36 pkt) maksymalnej liczby punktów z ćwiczeń.
ćwiczenia laboratoryjne	sprawozdanie z wykonania zadania, zaliczenie pisemne	oceniane są prace doświadczalne i sprawozdania z przebiegu ćwiczeń przygotowywane każdorazowo przez grupę 2-3 studentów pracujących przy jednym zestawie eksperymentalnym. Warunkiem koniecznym do uzyskania zaliczenia jest otrzymanie 60 % (tj. 36 pkt) maksymalnej liczby punktów z ćwiczeń.

Dodatkowy opis

Zaliczenie przedmiotu odbywa się na podstawie testu jednokrotnego wyboru obejmującego zagadnienia z ćwiczeń, wykładów oraz materiałów o tych, 30 pytań, czas trwania 45 min., termin: tydzień po zakończeniu ćwiczeń. Wymagane 60% poprawnych odpowiedzi na ocenę dst (tj. 18 pkt).

Literatura

Obowiązkowa

1. Jaroszyk F. (red.), Biofizyka, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2013
2. Pilawski A. (red.), Podstawy biofizyki, podręcznik dla studentów medycyny, PZWL, Warszawa 1977
3. Kubisz L. (red.), Biofizyka, PZWL, Warszawa 2024

Dodatkowa

1. Konturek S., Fizjologia człowieka, Wyd. UJ, Kraków 2013

Ratownictwo Medyczne 1 rok

KARTA OPISU PRZEDMIOTU

BHP

INFORMACJE PODSTAWOWE

Jednostka organizacyjna Collegium Masoviense - Wyższa Szkoła Nauk o Zdrowiu	Cykl dydaktyczny 2025-2028
Kierunek studiów Ratownictwo Medyczne	Rok realizacji 2025/26
Poziom kształcenia pierwszego stopnia	Języki wykładowe polski
Forma studiów stacjonarne	Blok zajęciowy obowiązkowy do zaliczenia roku
Profil studiów praktyczny	Obligatoryjność obowiązkowy
Dyscypliny Nauki o zdrowiu i nauki medyczne	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się zaliczenie
	Grupa zajęć standardu A. Nauki przedkliniczne
Koordinator przedmiotu	Zbigniew Piotrowski
Prowadzący zajęcia	Zbigniew Piotrowski

Okres Semestr 1	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się zaliczenie	Liczba punktów ECTS 0.0
	Forma prowadzenia i godziny zajęć szkolenie BHK: 5	

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Zapoznanie studentów z przepisami i zasadami bezpieczeństwa i higieny kształcenia na podstawie wybranych przepisów pranych.
C2	Zapoznanie z zagrożeniami dla życia i zdrowia występującymi podczas odbywania zajęć, sposobach ochrony przed tymi zagrożeniami oraz postępowania podczas wystąpienia tych zagrożeń.
C3	Poinformowanie studentów o zasadach ochrony przeciwpożarowej a szczególnie o sposobach zapobiegania pożarowym, systemach wykrywania pożarów, podręcznym sprzęcie gaśniczym oraz przeprowadzaniu ewakuacji na wypadek pożaru i innych miejscowych zagrożeń.
C4	Zapoznanie z ogólnymi zasadami pierwszej pomocy.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
-----	-------------------	-------------------------------	--------------------

Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	przepisy prawne dotyczące bezpieczeństwa i ochrony zdrowia w procesie kształcenia oraz zasady postępowania w przypadku niebezpiecznego zdarzenia podczas zajęć, w szczególności w salach zabiegowych i leczniczych, w szpitalach i przychodniach jednostek medycznych	O.W6	zaliczenie
W2	zasady postępowania przeciwepidemicznego	A.W20	zaliczenie
W3	możliwości współczesnej telemedycyny jako narzędzia wspomagania pracy ratownika medycznego	A.W52	zaliczenie
W4	podstawowe zasady postępowania ratunkowego i logistykę w zdarzeniach o charakterze CBRNE (chemiczne, biologiczne, radiacyjne nuklearne oraz związane z eksplozją)	A.W53	zaliczenie
W5	podstawowe zasady postępowania ratunkowego w zdarzeniach o charakterze środowiska taktycznego	A.W54	zaliczenie
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	zidentyfikować potencjalne zagrożenia dla życia i zdrowia, zachować się adekwatnie do zaistniałego zagrożenia, a także ocenić swoje możliwości podczas udzielania pierwszej pomocy	O.U14	zaliczenie
U2	stosować zasady ochrony radiologicznej	A.U9	zaliczenie
U3	stosować odpowiednie do sytuacji postępowanie epidemiologiczne	A.U14	zaliczenie
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	O.K5	zaliczenie

Bilans punktów ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
szkolenie BHK	5
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 5
Liczba godzin kontaktowych	Liczba godzin 5
Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym	Liczba godzin 0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu	Formy prowadzenia zajęć
1.	Moduł I - Wybrane regulacje prawne. 1. podstawy prawne bezpieczeństwa i higieny kształcenia 2. prawa i obowiązki studenta oraz Rektora w zakresie bezpieczeństwa i higieny kształcenia 3. podstawowe zasady bezpieczeństwa obowiązujące studenta podczas zajęć organizowanych przez Uczelnię.	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, K1	szkolenie BHK
2.	Moduł I - Warunki bezpieczeństwa i higieny kształcenia w pomieszczeniach Uczelni. 3. drogi i przejścia 4. pomieszczenia uczelni 5. oświetlenie 6. ogrzewanie i wentylacja 7. apteczka pierwszej pomocy 8. stanowisko wyposażone w monitor ekranowy.	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, K1	szkolenie BHK
3.	Moduł I - Czynniki środowiska kształcenia oraz ich zagrożenia i profilaktyka. 4. czynniki niebezpieczne 5. czynniki szkodliwe 6. czynniki uciążliwe	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, K1	szkolenie BHK
4.	Moduł I - Wypadki, którym mogą ulec studenci w trakcie zajęć organizowanych przez Uczelnię. - zasady postępowania w razie wypadków i w sytuacjach zagrożeń i awarii	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, K1	szkolenie BHK
5.	Moduł I - Zasady korzystania z domów studenckich	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, K1	szkolenie BHK
6.	Moduł I - Zasady udzielania pierwszej pomocy * system Ratownictwa Medycznego w Polsce * pierwsza pomoc w aktach prawnych. * łańcuch przeżycia. * bezpieczeństwo ratownika. * ocena stanu poszkodowanego (ABC) i wezwanie pomocy. * pozycja bezpieczna. * resuscytacja krążeniowo – oddechowa (RKO). * resuscytacja krążeniowo - oddechowa z użyciem automatycznego defibrylatora zewnętrznego AED. * postępowanie w stanach nagłych	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, K1	szkolenie BHK

7.	Moduł I - Ochrona przeciwpożarowa - podstawy prawne ochrony przeciwpożarowej - obowiązki Uczelni, studentów i doktorantów w zakresie ochrony przeciwpożarowej - definicja pożaru - grupy pożarów - przyczyny pożarów - sposoby gaszenia pożarów - podręczny sprzęt gaśniczy – zasady użycia i działania - zasady zachowania się podczas pożaru - zasady zachowania się podczas ewakuacji	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, K1	szkolenie BHK
8.	Moduł II - zagrożenia czynnikami biologicznymi w środowisku kształcenia - środki ochrony indywidualnej przed zagrożeniami biologicznymi - problemy ochrony środowiska	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, K1	szkolenie BHK
9.	Moduł III - zagrożenia czynnikami chemicznymi w środowisku kształcenia - środki ochrony indywidualnej przed zagrożeniami chemicznymi - problemy ochrony środowiska	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, K1	szkolenie BHK
10.	Moduł IV- Ochrona danych osobowych w podmiotach medycznych. - przedmiot i cele reformy przepisów o ochronie danych osobowych. - przepisy prawa w zakresie ochrony danych osobowych. - wyjaśnienie najważniejszych pojęć RODO. - zasady przetwarzania danych osobowych. - prawa osób, których dane dotyczą. - obowiązki administratora danych. - obowiązki podmiotu przetwarzającego (procesora danych). - zadania Inspektora ochrony danych osobowych. - zasady ochrony danych osobowych w szpitalach i innych podmiotach leczniczych.	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, K1	szkolenie BHK

INFORMACJE ROZSZERZONE

Metody nauczania :

Wykład z prezentacją multimedialną

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
szkolenie BHK	zaliczenie	obejrzenie i wysłuchanie całej prezentacji stanowi podstawę do zaliczenia udziału w obowiązkowym szkoleniu.

Dodatkowy opis

Przedmiot BHK należy zaliczyć w semestrze zimowym. Do szkolenia należy przystąpić niezwłocznie po otrzymaniu indywidualnego linku do platformy szkoleniowej. Linki są wysyłane na osobistą skrzynkę pocztową w domenie student.cm.edu.pl

Za termin zaliczenia przyjmuje się datę zakończenia szkolenia na platformie szkoleniowej.

W przypadku braku możliwości realizacji szkolenia poprzez platformę zdalnego nauczania należy, w pierwszym tygodniu trwania szkolenia dla danego wydziału, skontaktować się z pracownikami Inspektor CM za pomocą adresu mailowego: bhk.szkolenia@cm.edu.pl.

Wymagania wstępne i dodatkowe

obecność na szkoleniu jest obowiązkowa

Literatura

Obowiązkowa

1. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 30 października 2018 r. w sprawie sposobu zapewnienia w uczelni bezpiecznych i higienicznych warunków pracy i kształcenia.
2. Ustawa z 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce
3. Ustawa z 26 czerwca 1974 r. - Kodeks Pracy
4. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy.
5. Ustawa z dnia 30 października 2002 r. o zaopatrzeniu w tytułu wypadków lub chorób zawodowych powstałych w szczególnych okolicznościach.
6. Ustawa z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych.
7. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 22 kwietnia 2005 r. w sprawie szkodliwych czynników biologicznych dla zdrowia w środowisku pracy oraz ochrony zdrowia pracowników zawodowo narażonych na te czynniki.
8. Ustawa z dnia 25 listopada 2011 r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach.
9. Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 12 czerwca 2018r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy.
10. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 lutego 2011 r., w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy.
11. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.
12. Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 18 października 2023 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy na stanowiskach wyposażonych w monitory ekranowe.
13. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska.

Dodatkowa

1. Bogdan Rączkowski „BHP w praktyce” (2019), Wydawnictwo ODDK Gdańsk.

2. Ryszard Mikulski „Bezpieczeństwo i ochrona człowieka w środowisku pracy” (1999).
3. Marzena Mieszkowska (2008) „Praca z komputerem przenośnym – laptopy” – Bezpieczeństwo pracy nr 12.
4. Witryna internetowa Polskiej Rady Resuscytacji www.ppr.pl Witryna internetowa Polskiego Czerwonego Krzyża www.pck.pl
5. Witryna internetowa www.ratowniczy.net Witryna internetowa Centralnego Instytutu Ochrony Pracy www.ciop.pl

Ratownictwo Medyczne 1 rok

KARTA OPISU PRZEDMIOTU

INFORMATYKA I BIOSTATYSTYKA

INFORMACJE PODSTAWOWE

Jednostka organizacyjna Collegium Masoviense - Wyższa Szkoła Nauk o Zdrowiu		Cykl dydaktyczny 2025-2028
Kierunek studiów Ratownictwo Medyczne		Rok realizacji 2025/26
Poziom kształcenia pierwszego stopnia		Języki wykładowe polski
Forma studiów stacjonarne		Blok zajęciowy obowiązkowy do zaliczenia w toku studiów
Profil studiów praktyczny		Obligatoryjność obowiązkowy
Dyscypliny Nauki o zdrowiu i nauki medyczne		Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się zaliczenie na ocenę
		Grupa zajęć standardu A. Nauki przedkliniczne
Koordyna- tor przed- miotu	Andrzej Suszek	
Prowadzący zajęcia	Jolanta Żygadło, Andrzej Suszek	
Okres Semestr 2	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 1.0
	Forma prowadzenia i godziny zajęć wykłady : 3 seminarium: 2 ćwiczenia komputerowe: 5	

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Zapoznanie studenta z podstawowymi systemami informatycznymi i aplikacjami stosowanymi w jednostkach opieki zdrowotnej
C2	Zapoznanie studenta z podstawami biostatystyki w badaniach medycznych

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
-----	-------------------	-------------------------------	--------------------

Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	problematykę z zakresu dyscyplin naukowych - nauki medyczne i Nauki o zdrowiu i nauki medyczne - w stopniu podstawowym	O.W2	test
W2	podstawowe metody analizy statystycznej wykorzystywane w badaniach populacyjnych i diagnostycznych	A.W51	test
W3	podstawowe narzędzia informatyczne i metody biostatystyczne wykorzystywane w medycynie, w tym medyczne bazy danych i arkusze kalkulacyjne	A.W50	test
W4	możliwości współczesnej telemedycyny jako narzędzia wspomagania pracy ratownika medycznego	A.W52	test
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	dobierać odpowiedni test statystyczny, przeprowadzać podstawowe analizy statystyczne i posługiwać się odpowiednimi metodami przedstawiania wyników	A.U19	test
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	O.K5	test

Bilans punktów ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
wykłady	3
seminarium	2
ćwiczenia komputerowe	5
przygotowanie do zajęć	15
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 25
Liczba godzin kontaktowych	Liczba godzin 10
Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym	Liczba godzin 5

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu	Formy prowadzenia zajęć
1.	Praktycznie zastosowanie podstawowych narzędzi informatycznych (Excel, PowerPoint, Word, GoogleDocuments i inne)	W1, W2, W3, U1, K1	seminarium, ćwiczenia komputerowe
2.	Narzędzia informatyczne wykorzystywane w biostatystyce. Zapytania do dużych baz danych	W1, W2, W3, W4, U1	seminarium, ćwiczenia komputerowe
3.	Metody biometryczne w medycynie	W2, U1	seminarium, wykłady
4.	Badanie populacji – chorobowość i zachorowalność w obrębie populacji	W2, W3, U1	seminarium, ćwiczenia komputerowe, wykłady
5.	Adaptacja metod statystycznych na potrzeby prac badawczych w dziedzinie medycyny	W2, W3, U1	seminarium, wykłady
6.	Medyczne bazy danych (EBSCO, Cochrane Library, PubMed i inne). Rejestry medyczne	W1, W3, U1, K1	seminarium, ćwiczenia komputerowe, wykłady

INFORMACJE ROZSZERZONE

Metody nauczania :

Ćwiczenia komputerowe, , Seminarium

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykłady	test	Obecność studenta na zajęciach
seminarium	test	Obecność studenta na zajęciach. Zaliczenie testu końcowego. 50% pytań dotyczy wyłącznie zagadnień z seminarium. Test w formie pisemnej (elektronicznej) na ocenę.
ćwiczenia komputerowe	test	Aktywna obecność studenta na zajęciach. Zaliczenie testu końcowego. 50% pytań dotyczy wyłącznie zagadnień z ćwiczeń. Test w formie pisemnej (elektronicznej) na ocenę.

Dodatkowy opis

Forma zaliczenia na ocenę:

test końcowy (10 pytań) Max: 10 pkt

Skala ocen: 5 i mniej pkt. niedostateczny (2.0) 6 pkt. (3.0)
7 pkt. (3.5)
8 pkt. (4.0)
9 pkt. (4.5)
10 pkt. (5.0)

Literatura

Obowiązkowa

1. A. Stanisław. Przystępny kurs statystyki z zastosowaniem STATISTICA PL na przykładach z medycyny. StatSoft. Kraków 2006
2. Praca zbiorowa pod redakcją Wojciecha Trąbki i Artura Romaszewskiego, Informatyzacja Podmiotów Leczniczych – Jak Przygotować Gabinet Na Wejście Dokumentacji Elektronicznej, MISTiA, Kraków 2013

Dodatkowa

1. Iwona Czerska: E-usługi w służbie zdrowia jako nowy wymiar medycyny – rodzaje usług i bezpieczeństwo danych medycznych

KARTA OPISU PRZEDMIOTU

PSYCHOLOGIA

INFORMACJE PODSTAWOWE

Jednostka organizacyjna Collegium Masoviense - Wyższa Szkoła Nauk o Zdrowiu	Cykl dydaktyczny 2025/26
Kierunek studiów Ratownictwo Medyczne	Rok realizacji 2025/26
Poziom kształcenia pierwszego stopnia	Języki wykładowe polski
Forma studiów stacjonarne	Blok zajęciowy obowiązkowy do zaliczenia w toku studiów
Profil studiów praktyczny	Obligatoryjność obowiązkowy
Dyscypliny Nauki o zdrowiu i nauki medyczne	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się zaliczenie na ocenę
	Grupa zajęć standardu B. Nauki społeczne i humanizm w ratownictwie medycznym
Koordinator przedmiotu	Agnieszka Rozbicka
Prowadzący zajęcia	Joanna Kossewska, Agnieszka Rozbicka

Okres Semestr 1	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 1.0
	Forma prowadzenia i godziny zajęć wykład: 5 wykłady : 5 ćwiczenia: 5	

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Przekazanie wiedzy z zakresu różnic indywidualnych, postaw prospołecznych, społecznego podłoża zachowania się ludzi znajdujących się w sytuacjach zagrożenia życia.
C2	Uświadomienie studentów osobowych predyspozycji do pracy w zawodzie ratownika medycznego.
C3	Uświadomienie słuchaczom problemów wynikających z warunków pracy ratownika medycznego.
C4	Zapoznanie studentów z podstawową wiedzą z obszaru psychotraumatologii.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	znaczenie komunikacji werbalnej i niewerbalnej w procesie komunikowania się z pacjentem oraz pojęcie zaufania w interakcji z pacjentem	B.W7	test wielokrotnego wyboru
W2	psychologiczne podstawy rozwoju człowieka, zachowania prawidłowe i zaburzenia zachowania	B.W9	test wielokrotnego wyboru

W3	podstawowe psychologiczne mechanizmy funkcjonowania człowieka w zdrowiu i w chorobie	B.W11	test wielokrotnego wyboru
W4	rolę stresu w etiopatogenezie i przebiegu chorób oraz mechanizmy radzenia sobie ze stresem	B.W13	test wielokrotnego wyboru
W5	teorie stresu psychologicznego, zależności między stresem a stanem zdrowia oraz inne psychologiczne determinanty zdrowia	B.W14	test wielokrotnego wyboru
W6	zasady motywowania pacjenta do prozdrowotnych zachowań i informowania o niepomyślnym rokowaniu	B.W16	test wielokrotnego wyboru
W7	metody usprawniające komunikację z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem i zasady przekazywania informacji pacjentowi lub osobie upoważnionej	B.W30	test wielokrotnego wyboru
W8	metody okazywania empatii pacjentowi, jego rodzinie lub opiekunowi	B.W32	test wielokrotnego wyboru
W9	pojęcia emocji, motywacji i osobowości, zaburzenia osobowości, istotę i strukturę zjawisk zachodzących w procesie przekazywania i wymiany informacji oraz modele i style komunikacji interpersonalnej	B.W35	test wielokrotnego wyboru
W10	zagadnienia dotyczące zespołu stresu pourazowego, reakcji fizjologicznych, emocjonalnych, procesów poznawczych i interpersonalnych oraz mechanizmy funkcjonowania człowieka w sytuacjach trudnych	B.W36	test wielokrotnego wyboru
W11	techniki redukowania lęku i sposoby relaksacji, mechanizmy powstawania i objawy zespołu wypalenia zawodowego oraz metody zapobiegania powstaniu tego zespołu	B.W37	test wielokrotnego wyboru
W12	problematykę postępowania w sytuacjach interwencji kryzysowych oraz zasady i metody radzenia sobie ze stresem przy wykonywaniu zawodu ratownika medycznego	B.W51	test wielokrotnego wyboru
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	udzielać informacji o podstawowych zabiegach i czynnościach dotyczących pacjenta oraz informacji na temat jego stanu zdrowia	B.U4	obserwacja pracy studenta
U2	radzić sobie ze stresem podczas czynności związanych z wykonywaniem zawodu ratownika medycznego	B.U14	obserwacja pracy studenta
U3	ocenić funkcjonowanie człowieka w sytuacjach trudnych (stres, konflikt, frustracja)	B.U15	obserwacja pracy studenta
Kompetencje społecznych – Student jest gotów do:			
K1	aktywnego słuchania, nawiązywania kontaktów interpersonalnych, skutecznego i empatycznego porozumiewania się z pacjentem	O.K1	obserwacja pracy studenta
K2	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta	O.K2	obserwacja pracy studenta
K3	wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki ogólnej i zawodowej oraz holistycznego i zindywidualizowanego podejścia do pacjenta, uwzględniającego poszanowanie jego praw i potrzeb	O.K3	obserwacja pracy studenta

K4	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	O.K5	obserwacja pracy studenta
K5	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem	O.K6	obserwacja pracy studenta
K6	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu	O.K7	obserwacja pracy studenta
K7	organizowania pracy własnej i współpracy w zespole, w tym z osobami wykonującymi inne zawody medyczne, oraz w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym	O.K4	obserwacja pracy studenta

Bilans punktów ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
wykład	5
wykłady	5
ćwiczenia	5
przygotowanie do egzaminu	5
przygotowanie do ćwiczeń	3
uczestnictwo w egzaminie	1
analiza przypadków	6
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 30
Liczba godzin kontaktowych	Liczba godzin 15
Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym	Liczba godzin 11

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu	Formy prowadzenia zajęć
1.	Różnice indywidualne uwidaczniające się w zachowaniu człowieka. Pojęcie osobowości i temperamentu. Cechy temperamentu korzystne w pracy ratownika medycznego, tzw. osobowość ratownicza.	W2, W3, W9	wykład, wykłady
2.	Stres incyduentu krytycznego oraz zaburzenia stresu pourazowego - funkcje, objawy występujące u pacjenta. Zjawisko traumy psychicznej, funkcje. Czynniki zabezpieczające pacjenta przed utrwalaniem się objawów traumy.	W10, U3	wykłady
3.	Diagnoza objawów stresu pourazowego u pacjenta.	W10, U3	wykłady
4.	Zasady, zalecenia i procedury udzielania pomocy psychologicznej osobom poszkodowanym zajściem traumatycznych wydarzeń życiowych z uwzględnieniem ich specyfiki.	W1, W6, W7, W8, U1, K1, K2, K3, K4, K5, K6, K7	ćwiczenia, wykłady

5.	Pojęcie stresu fizjologicznego i psychologicznego, adaptacyjne funkcje stresu. Zjawisko wypalenia zawodowego - wprowadzenie.	W11, W12, W4, W5, U2, U3, K1, K2, K3, K4, K5, K6, K7	ćwiczenia, wykłady
----	--	--	--------------------

INFORMACJE ROZSZERZONE

Metody nauczania :

Analiza przypadków, , Inscenizacja, Metoda przypadków, Wykład z prezentacją multimedialną

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	test wielokrotnego wyboru	Zasady oceny: 3 pkt. * 16 pytań = 48 max Poniżej 24 ndst 25 – 29 dst 30 – 35 dst + 36 - 41 db Powyżej 42 bdb
wykłady	test wielokrotnego wyboru	Zasady oceny: 3 pkt. * 16 pytań = 48 max Poniżej 24 ndst 25 – 29 dst 30 – 35 dst + 36 - 41 db Powyżej 42 bdb
ćwiczenia	obserwacja pracy studenta	Udział w dyskusjach wskazujący na zaangażowanie studenta oraz rozumienie problematyki i właściwe posługiwanie się terminologią.

Literatura

Obowiązkowa

1. Kliszcz J. Psychologia w ratownictwie. Warszawa: Difin, 2023.
2. Spielman R, Jenkins W, Lovett M, Czarnota_Bojarska J. Psychologia. Warszawa: OpenStax Poland, 2020.
3. Hetherington A. Wsparcie psychologiczne w służbach ratowniczych. Gdańsk: GWP, 2017.
4. Bryant R, Harvey A. Zespół ostrego stresu. Warszawa PWN, dodruk: 2022.

Dodatkowa

1. Kosydar-Bochenek J., Ozga D., Woźniak K., et al. Stres traumatyczny w pracy ratowników medycznych. Przegląd Epidemiologii. 2017;71(4): 639-654.
2. Pajonk G., Andersen B., Schneider-Axmann T., et al. Personality traits of emergency physicians and paramedics. Emergency Medicine. 2011;28(11): 141-146

KARTA OPISU PRZEDMIOTU

SOCJOLOGIA MEDYCyny

INFORMACJE PODSTAWOWE

Jednostka organizacyjna Collegium Masoviense - Wyższa Szkoła Nauk o Zdrowiu	Cykl dydaktyczny 2025-2028
Kierunek studiów Ratownictwo Medyczne	Rok realizacji 2025/26
Poziom kształcenia pierwszego stopnia	Języki wykładowe polski
Forma studiów stacjonarne	Blok zajęciowy obowiązkowy do zaliczenia w toku studiów
Profil studiów praktyczny	Obligatoryjność obowiązkowy
Dyscypliny Nauki o zdrowiu i nauki medyczne	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się zaliczenie na ocenę
	Grupa zajęć standardu B. Nauki społeczne i humanizm w ratownictwie medycznym
Koordinator przedmiotu	Krzysztof Predecki
Prowadzący zajęcia	Krzysztof Predecki

Okres Semestr 1	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się zaliczenie na ocenę Forma prowadzenia i godziny zajęć wykłady : 5 seminarium: 10	Liczba punktów ECTS 2.0
---------------------------	---	--------------------------------

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Przedstawienie podstawowych modeli socjologicznych (takich jak model biomedyczny, biopsychospołeczny, model roli chorego) oraz ukazanie ich znaczenia w pracy ratownika medycznego i rozumieniu zachowań zdrowotnych pacjentów.
C2	Przedstawienie znaczenia relacji rodzinnych i społecznych w procesie opieki nad osobami starszymi, przewlekle chorymi lub z niepełnosprawnościami, a także omówienie wyzwań, jakie mogą napotkać ratownicy w takich sytuacjach.
C3	Zwiększenie świadomości studentów na temat zjawiska przemocy domowej, jej form, możliwych sygnałów ostrzegawczych oraz sposobów reagowania zgodnie z kompetencjami ratownika medycznego.
C4	Rozwinięcie umiejętności komunikacji z pacjentami o odmiennym pochodzeniu kulturowym, orientacji seksualnej, tożsamości płciowej oraz z osobami mającymi trudności w komunikowaniu się (np. z powodu zaburzeń słuchu lub wzroku).

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	wybrane teorie i metody modelowania rzeczywistości z perspektywy socjologii mające zastosowanie w ratownictwie medycznym	B.W1	praca pisemna, zaliczenie pisemne

W2	społeczny wymiar zdrowia i choroby, wpływ środowiska społecznego (rodziny, sieci relacji społecznych) oraz różnic społeczno-kulturowych na stan zdrowia człowieka	B.W3	praca pisemna, zaliczenie pisemne
W3	rolę stresu społecznego w zachowaniach zdrowotnych i auto-destrukcyjnych	B.W4	praca pisemna, zaliczenie pisemne
W4	formy przemocy, modele wyjaśniające przemoc domową i w wybranych podmiotach oraz społeczne uwarunkowania różnych form przemocy	B.W5	praca pisemna, zaliczenie pisemne
W5	postawy społeczne wobec znaczenia zdrowia, choroby, niepełnosprawności i starości, konsekwencje społeczne choroby i niepełnosprawności oraz bariery społeczno-kulturowe, a także koncepcję jakości życia uwarunkowanej stanem zdrowia	B.W6	praca pisemna, zaliczenie pisemne
W6	psychospołeczne konsekwencje hospitalizacji i choroby przewlekłej	B.W8	praca pisemna, zaliczenie pisemne
W7	społeczną rolę ratownika medycznego	B.W10	praca pisemna, zaliczenie pisemne
W8	pojęcia oraz zasady funkcjonowania rodziny, grupy, organizacji, instytucji, populacji, społeczności i ekosystemu oraz pojęcie humanizmu w opiece zdrowotnej	B.W12	praca pisemna, zaliczenie pisemne
W9	problematykę relacji człowiek - środowisko społeczne, zachowania adaptacyjne i mechanizmy funkcjonowania człowieka w sytuacjach trudnych	B.W15	praca pisemna, zaliczenie pisemne
W10	zasady nawiązywania kontaktu z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem i budowania relacji	B.W29	praca pisemna, zaliczenie pisemne
W11	zasady komunikacji z pacjentem odmiennym kulturowo, o odmiennej orientacji seksualnej oraz pacjentem niedowidzącym i niewidzącym oraz niedosłyszącym i niesłyszącym	B.W31	praca pisemna, zaliczenie pisemne
W12	etyczne, społeczne i prawne uwarunkowania wykonywania zawodu ratownika medycznego	O.W4	praca pisemna, zaliczenie pisemne
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	udzielać informacji o podstawowych zabiegach i czynnościach dotyczących pacjenta oraz informacji na temat jego stanu zdrowia	B.U4	obserwacja pracy studenta, odpowiedź ustna, praca pisemna
U2	uwzględniać podczas medycznych czynności ratunkowych uwarunkowania kulturowe, religijne i społeczne w odniesieniu do potrzeb pacjenta	B.U7	obserwacja pracy studenta, odpowiedź ustna, praca pisemna
U3	identyfikować czynniki ryzyka wystąpienia przemocy oraz rozpoznawać przemoc i odpowiednio na nią reagować	B.U9	obserwacja pracy studenta, odpowiedź ustna, praca pisemna
U4	wykonywać czynności zawodowe z poszanowaniem zasad ochrony środowiska	B.U19	obserwacja pracy studenta, odpowiedź ustna, praca pisemna

U5	komunikować się z pacjentem oraz z jego rodziną lub opiekunem, z uwzględnieniem przypadku zgonu pacjenta, a także z osobami wykonującymi inne zawody medyczne, wykorzystując różne metody i techniki komunikacji oraz przeprowadzać negocjacje w celu rozwiązywania problemów i konfliktów w zespole	O.U10	obserwacja pracy studenta, odpowiedź ustna, praca pisemna
U6	współpracować z rodziną lub opiekunem pacjenta w zakresie wykonywanych zadań zawodowych oraz prowadzonych działań edukacyjnych	O.U9	obserwacja pracy studenta, odpowiedź ustna, praca pisemna
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem	O.K6	obserwacja pracy studenta, odpowiedź ustna, praca pisemna
K2	dostarczania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	O.K5	obserwacja pracy studenta, odpowiedź ustna, praca pisemna

Bilans punktów ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
wykłady	5
seminarium	10
przygotowanie do zajęć	8
przygotowanie do zaliczenia na ocenę	15
uczestnictwo w zaliczeniu na ocenę	2
przygotowanie projektu	10
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 50
Liczba godzin kontaktowych	Liczba godzin 15
Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym	Liczba godzin 0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu	Formy prowadzenia zajęć
1.	Modele postrzegania zdrowia i choroby: biomedyczny, biosychospołeczny, społeczny model niepełnosprawności. Rola norm społecznych w definiowaniu zdrowia i choroby. Nie-równości społeczne a stan zdrowia. Źródła stresu społecznego (ubóstwo, przemoc, bezrobocie, migracja) i ich wpływ na stan zdrowia oraz zachowania autodestrukcyjne (3 godziny).	W1, W12, W2, W3, W9, U4	wykłady

2.	Analiza zjawiska stygmatyzacji w kontekście zdrowia, choroby, niepełnosprawności i starości, z odniesieniem do klasycznej teorii Ervinga Goffmana. Omówienie mechanizmów uprzedzeń, dyskryminacji (w tym dyskryminacji strukturalnej w systemie opieki zdrowotnej), piętna przeniesionego i autostygmatyzacji oraz ich wpływu na jakość życia i relacje społeczne (2 godziny).	W3, W5, W6, W9	wykłady
3.	Analiza roli rodziny jako podstawowego środowiska wsparcia w sytuacji choroby i niesamodzielności w wymiarze emocjonalnym, organizacyjnym, jak i opiekuńczym. Wpływ relacji rodzinnych, struktury rodziny i uwarunkowań społeczno-kulturowych na przebieg choroby, proces zdrowienia oraz decyzje dotyczące opieki. Psychospołeczne konsekwencje choroby przewlekłej i hospitalizacji dla pacjenta i jego bliskich. (3 godziny).	W2, W6, W8, W9, U2, K1, K2	seminarium
4.	Omówienie form przemocy domowej (fizyczna, psychiczna, seksualna, ekonomiczna oraz zaniedbanie) oraz czynników ryzyka sprzyjających jej występowaniu. Analiza społecznych uwarunkowań przemocy wobec kobiet, dzieci i osób starszych. Rola ratownika medycznego w rozpoznawaniu objawów przemocy, odpowiednim reagowaniu, dokumentowaniu zdarzeń oraz współpracy z innymi instytucjami w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej. (3 godziny).	W12, W4, U3, K1, K2	seminarium
5.	Omówienie zasad skutecznej komunikacji z pacjentem, jego rodziną i opiekunami w warunkach medycyny ratunkowej. Analiza roli ratownika medycznego jako pierwszego ogniw kontaktu w systemie ochrony zdrowia. Uwzględnienie specyfiki komunikacji z pacjentami zróżnicowanymi kulturowo, o odmiennej orientacji seksualnej oraz z osobami z niepełnosprawnościami wzroku i słuchu. (4 godziny).	W10, W11, W7, U1, U5, U6, K1, K2	seminarium

INFORMACJE ROZSZERZONE

Metody nauczania :

Analiza przypadków, Burza mózgów, Dyskusja, , Praca w grupie, Seminarium, Wykład

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykłady	praca pisemna, zaliczenie pisemne	Zaliczenie pisemne składa się z 20 pytań zamkniętych jednokrotnego wyboru (6 pytań z części wykładowej i 14 pytań z seminarium). W celu uzyskania zaliczenia należy zdobyć 60% punktów (12 pkt).

seminarium	obserwacja pracy studenta, odpowiedź ustna, praca pisemna, zaliczenie pisemne	Warunki zaliczenia seminarium: 1) 100% obecności - dopuszczalna jedna usprawiedliwiona nieobecność (np. zwolnieniem lekarskim). Każda nieobecność musi zostać odrobiona w formie ustalonej z Prowadzącym seminarium. 2) Przygotowanie pisemnej odpowiedzi w trzysobowych grupach na jeden z tematów omawianych podczas wykładów lub seminariów. Praca powinna być opracowana na podstawie literatury naukowej udostępnionej przez Prowadzącego oraz samodzielnie dobranych źródeł. Tematy zostaną przydzielone losowo każdej grupie. Za rozwiązanie zadania można uzyskać 10 punktów. Studenci, którzy nie spełnią wymogu 100% obecności, nie odrobią nieobecności lub nie oddadzą pracy grupowej, nie będą dopuszczeni do zaliczenia pisemnego. Inne warunki uczęszczania na seminarium: 1) Aktywny udział w zajęciach - udział w dyskusjach w trakcie zajęć oraz praca w grupach. Do każdego tematu zostaną wcześniej udostępnione materiały, z którymi osoba studiująca musi się zapoznać przed seminarium. 2) Punktualne przychodzenie na seminarium. Zaliczenie pisemne składa się z 20 pytań zamkniętych jednokrotnego wyboru (6 pytań z części wykładowej i 14 pytań z seminarium). Ocena końcowa składa się z punktów uzyskanych z zaliczenia pisemnego i pracy grupowej. Aby zaliczyć zaliczenie pisemne należy uzyskać z niego 60% punktów. W celu uzyskania zaliczenia z kursu należy zdobyć 60% punktów możliwych do zdobycia (zaliczenie pisemne - 20 pkt. i praca grupowa - 10 pkt.)
------------	---	--

Wymagania wstępne i dodatkowe

Brak wymagań wstępnych.

Literatura

Obowiązkowa

1. Synowiec-Piłat M (2002). Zróżnicowania i nierówności społeczne w zdrowiu. [W:] J. Barański, W. Piątkowski (red.), Zdrowie i choroba. Wybrane problemy socjologii medycyny, Wrocław: Ofic. Wyd. ATUT, Wrocławskie Wyd. Oświatowe
2. Kawczyńska-Butrym Z. Wyzwania rodziny: zdrowie, choroba, niepełnosprawność, starość. Lublin 2008 (wybrane zagadnienia)
3. Kamińska E (2017) Przemoc domowa jako zagrożenie dla współczesnej rodziny. W: V. Tanaś, W. Welskop, Człowiek wobec zagrożeń współczesności. Łódź 2017.
4. Śniegulska A (2016). Przemoc wobec kobiet i osób starszych w środowisku rodziny. Journal of Modern Science 4;31, s. 101–124.
5. Ostrowska A. Modele relacji pacjent-lekarz (2009) [W]: A. Ostrowska. Socjologia medycyny: podejmowane problemy, kategorie analizy, A. Ostrowska (red.), Warszawa: Wydawnictwo IFiS PAN

Dodatkowa

1. Giddens A. (współpr. P. W. Sutton). Socjologia. Wydanie nowe. Warszawa 2012 (wybrane zagadnienia)
2. Tobiasz-Adamczyk B.: Wybrane elementy socjologii zdrowia i choroby. Kraków 2000
3. Tobiasz-Adamczyk B. Relacje lekarz – pacjent w perspektywie socjologii medycyny. Kraków 2002.
4. Tobiasz-Adamczyk B, Florek M, Luśtyk M. Współczesne dylematy związane z podjęciem się roli opiekuna rodzinnego starszej osoby. Przegląd socjologiczny 2022;71(1):35-62.
5. Barańska I. Sytuacja opiekunów rodzinnych osób starszych w Polsce. [W: Opiekunowie osób starszych wymagających opieki długoterminowej]. W: Opieka długoterminowa w geriatric. Red. Szczepińska K, Puto G. Warszawa : Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2023 s. 78-84. 978-83-01-22894-1
6. Barańska I. Wpływ sprawowania opieki na zdrowie opiekuna rodzinnego. [W: Opiekunowie osób starszych wymagających opieki długoterminowej]. W: Opieka długoterminowa w geriatric. Red. Szczepińska K, Puto G. Warszawa : Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2023 s. 85-87
7. Barańska I, Szczepińska K. Komunikacja medyczna między osobą starszą, rodziną i pracownikiem opieki długoterminowej.. W: Opieka długoterminowa w geriatric. Red. Red. Szczepińska K, Puto G. Warszawa : Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2023 s. 60-74. 978-83-01-22894-1

KARTA OPISU PRZEDMIOTU

ETYKA ZAWODOWA RATOWNIKA MEDYCZNEGO

INFORMACJE PODSTAWOWE

Jednostka organizacyjna Collegium Masoviense - Wyższa Szkoła Nauk o Zdrowiu		Cykl dydaktyczny 2025-2028
Kierunek studiów Ratownictwo Medyczne		Rok realizacji 2025/26
Poziom kształcenia pierwszego stopnia		Języki wykładowe polski
Forma studiów stacjonarne		Blok zajęciowy obowiązkowy do zaliczenia w toku studiów
Profil studiów praktyczny		Obligatoryjność obowiązkowy
Dyscypliny Nauki o zdrowiu i nauki medyczne		Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się zaliczenie na ocenę
		Grupa zajęć standardu B. Nauki społeczne i humanizm w ratownictwie medycznym
Koordyna- tor przed- miotu	Elżbieta Glanc - Boteva	
Prowadzący zajęcia	Elżbieta Glanc - Boteva	
Okres Semestr 1	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 1.0
	Forma prowadzenia i godziny zajęć wykłady : 5 ćwiczenia: 5	

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Uświadomienie słuchaczom problemów z zakresu etyki zawodowej ratownika medycznego
C2	zapoznanie studentów ze standardami etosu zawodowego ratownika oraz etycznych zasad wykonywania zawodu
C3	zapoznanie studentów z treścią Protokołu Stambulskiego i standardów zawodowych

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

W1	przepisy prawne dotyczące bezpieczeństwa i ochrony zdrowia w procesie kształcenia oraz zasady postępowania w przypadku niebezpiecznego zdarzenia podczas zajęć, w szczególności w salach zabiegowych i leczniczych, w szpitalach i przychodniach jednostek medycznych	O.W6	test wielokrotnego wyboru
W2	podstawowe pojęcia, teorie i zasady etyczne służące jako ogólne ramy właściwego interpretowania i analizowania zagadnień moralno-medycznych	B.W17	odpowiedź ustna
W3	przedmiot etyki ogólnej i zawodowej	B.W21	test wielokrotnego wyboru
W4	istotę podejmowania decyzji etycznych i zasady rozwiązywania dylematów moralnych w pracy ratownika medycznego	B.W22	odpowiedź ustna
W5	podstawowe pojęcia z zakresu teorii poznania i logiki	B.W33	odpowiedź ustna
W6	aspekty prawne, organizacyjne, etyczne i społeczne przeszczepiania tkanek, komórek i narządów	B.W38	test wielokrotnego wyboru
W7	prawne, organizacyjne i etyczne uwarunkowania wykonywania zawodu ratownika medycznego, z uwzględnieniem miejsca zatrudnienia i pełnionej funkcji	B.W20	odpowiedź ustna
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	przestrzegać zasad etyki podczas wykonywania czynności zawodowych	B.U5	odpowiedź ustna
U2	przestrzegać praw pacjenta	B.U6	odpowiedź ustna
Kompetencje społecznych – Student jest gotów do:			
K1	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu	O.K7	odpowiedź ustna
K2	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem	O.K6	odpowiedź ustna

Bilans punktów ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
wykłady	5
ćwiczenia	5
przygotowanie do ćwiczeń	10
przygotowanie do zaliczenia na ocenę	5
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 25
Liczba godzin kontaktowych	Liczba godzin 10
Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym	Liczba godzin 5

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu	Formy prowadzenia zajęć
1.	Zasady etosu zawodowego ratownika; relacje z innymi grupami zawodowymi w ratownictwie, medycynie i zdrowiu publicznym	W1, W2, W3, W4, U1, U2, K1, K2	wykłady
2.	Podstawowe zagadnienia etyczne występujące w pracy ratownika	W2, W3, W5, W6, W7, U1, U2, K1	ćwiczenia
3.	Problematyka triage'u	W1, W2, W5, U1, U2, K1, K2	wykłady
4.	Omówienie zobowiązań etycznych personelu medycznego do dokumentowania i zgłaszania aktów tortur i niewłaściwego traktowania w określonych okolicznościach, w tym obowiązek odmowy wykorzystania wiedzy medycznej do naruszania praw człowieka, nawet pod groźbą	W1, W2, W4, U1, U2, K1, K2	ćwiczenia
5.	Omówienie Kodeksu Etyki Zawodowej Ratownika	W1, W2, W3, U1, K1	wykłady

INFORMACJE ROZSZERZONE

Metody nauczania :

Analiza przypadków, Analiza tekstów, Burza mózgów, Ćwiczenia, Dyskusja, , Film dydaktyczny, Praca w grupie, Wykład z prezentacją multimedialną

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykłady	test wielokrotnego wyboru	zaliczenie testu wielokrotnego wyboru (min. 70 %) oraz aktywność na zajęciach
ćwiczenia	odpowiedź ustna	pozytywne zaliczenie ustnej odpowiedzi z treści zajęć i z lektury zadanej przez osobę prowadzącą zajęcia

Wymagania wstępne i dodatkowe

obecność obowiązkowa

Literatura

Obowiązkowa

1. Kodeks Etyki Zawodowej Ratownika Medycznego przyjęty na I Ogólnopolskim Kongresie Ratowników Medycznych, 11- 12 października 2013 roku.

2. USTAWA z dnia 1 grudnia 2022 r. o zawodzie ratownika medycznego oraz samorządzie ratowników medycznych.
3. Protokół Stambulski. Podręcznik skutecznego badania i dokumentowania tortur oraz innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania, Nowy Jork i Genewa 2002.

Dodatkowa

1. Bossaert, L. L., Perkins, G. D., Askitopoulou, H., Raffay, V. I., Greif, R., Haywood, K. L., ... & Xanthos, T. T. Etyka w resuscytacji i decyzje dotyczące końca życia, 2021.

Ratownictwo Medyczne 1 rok

KARTA OPISU PRZEDMIOTU

ZDROWIE PUBLICZNE

INFORMACJE PODSTAWOWE

Jednostka organizacyjna Collegium Masoviense - Wyższa Szkoła Nauk o Zdrowiu	Cykl dydaktyczny 2025-2028
Kierunek studiów Ratownictwo Medyczne	Rok realizacji 2025/26
Poziom kształcenia pierwszego stopnia	Języki wykładowe polski
Forma studiów stacjonarne	Blok zajęciowy obowiązkowy do zaliczenia w toku studiów
Profil studiów praktyczny	Obligatoryjność obowiązkowy
Dyscypliny Nauki o zdrowiu i nauki medyczne	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się zaliczenie na ocenę
	Grupa zajęć standardu B. Nauki społeczne i humanizm w ratownictwie medycznym
Koordynator przedmiotu	Renata Majkut-Lotycz
Prowadzący zajęcia	Tadeusz Kilian, Renata Majkut-Lotycz

Okres Semestr 1	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 2.0
	Forma prowadzenia i godziny zajęć wykład: 5 wykłady : 5 ćwiczenia: 10	

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Dostarczenie studentom podstawowych wiadomości o zdrowiu publicznym, jego definiowaniu i rozwoju na przestrzeni dekad.
C2	Zapoznanie studentów z koncepcjami determinant zdrowotnych oraz bazowymi definicjami zdrowia, promocji zdrowia, polityki zdrowia publicznego itp.
C3	Przedstawienie zdrowia publicznego i systemu ochrony zdrowia w ujęciu globalnym, europejskim, krajowym oraz regionalnym i lokalnym.
C4	Identyfikacja i prezentacja najważniejszych programów, koncepcji zdrowia publicznego oraz modeli systemów zdrowotnych
C5	Identyfikacje tych celów zdrowia publicznego, które są najbardziej związane z aktywnościami / działaniem systemem ratownictwa medycznego.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
-----	-------------------	-------------------------------	--------------------

Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	społeczny wymiar zdrowia i choroby, wpływ środowiska społecznego (rodziny, sieci relacji społecznych) oraz różnic społeczno-kulturowych na stan zdrowia człowieka	B.W3	obserwacja pracy studenta, test, zaliczenie ustne
W2	postawy społeczne wobec znaczenia zdrowia, choroby, niepełnosprawności i starości, konsekwencje społeczne choroby i niepełnosprawności oraz bariery społeczno-kulturowe, a także koncepcję jakości życia uwarunkowanej stanem zdrowia	B.W6	obserwacja pracy studenta, test, zaliczenie ustne
W3	podstawowe zagadnienia dotyczące światowych problemów zdrowotnych	B.W18	obserwacja pracy studenta, test, zaliczenie ustne
W4	strukturę i organizację systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne	B.W40	obserwacja pracy studenta, test, zaliczenie ustne
W5	pojęcie zdrowia i jego determinanty oraz choroby cywilizacyjne i zawodowe	B.W41	obserwacja pracy studenta, test, zaliczenie ustne
W6	zasady i metody promocji zdrowia i profilaktyki chorób, z uwzględnieniem edukacji zdrowotnej	B.W44	obserwacja pracy studenta, test, zaliczenie ustne
W7	problematykę z zakresu żywności i żywienia, higieny środowiska i higieny pracy oraz regulacje prawne w tym zakresie	B.W45	obserwacja pracy studenta, test, zaliczenie ustne
W8	problematykę higieny dzieci i młodzieży	B.W46	obserwacja pracy studenta, test, zaliczenie ustne
W9	epidemiologię chorób zakaźnych i regulacje prawne w tym zakresie	B.W47	obserwacja pracy studenta, test, zaliczenie ustne
W10	podstawowe pojęcia epidemiologiczne i podstawowe metody badań epidemiologicznych	B.W48	obserwacja pracy studenta, test, zaliczenie ustne
W11	podstawowe zagadnienia z zakresu ergonomii, w tym zasady ergonomicznej organizacji pracy	B.W49	obserwacja pracy studenta, test, zaliczenie ustne
W12	podstawy ekologii i ochrony środowiska, rodzaje zanieczyszczeń i sposoby ochrony środowiska	B.W50	obserwacja pracy studenta, test, zaliczenie ustne
W13	profilaktykę zachowań antyzdrowotnych, w tym używania środków odurzających lub substancji psychoaktywnych, spożywania alkoholu i palenia tytoniu oraz profilaktykę chorób cywilizacyjnych i psychicznych	B.W52	obserwacja pracy studenta, test, zaliczenie ustne
W14	politykę zdrowotną państwa, programy zdrowotne i programy zwalczania zagrożeń dla zdrowia oraz wpływ czynników środowiskowych na zdrowie człowieka, przy uwzględnieniu zmiennych takich jak wiek, miejsce zamieszkania, nauki lub pracy	B.W53	obserwacja pracy studenta, test, zaliczenie ustne
W15	zadania nadzoru sanitarno-epidemiologicznego i Państwowej Inspekcji Sanitarnej	B.W54	obserwacja pracy studenta, test, zaliczenie ustne

W16	podstawowe regulacje prawne dotyczące powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego oraz organizacji i finansowania systemu ochrony zdrowia	B.W55	obserwacja pracy studenta, test, zaliczenie ustne
W17	zagadnienia związane z funkcjonowaniem podmiotów systemu ochrony zdrowia oraz z problemami ewaluacji i kontroli w ochronie zdrowia	B.W2	obserwacja pracy studenta, test, zaliczenie ustne
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	identyfikować obszary zdrowia publicznego szczególnie związane z funkcjonowaniem systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne	B.U22	obserwacja pracy studenta, test, zaliczenie ustne
U2	wdrażać odpowiednie do sytuacji procedury postępowania epidemiologicznego	B.U1	obserwacja pracy studenta, zaliczenie ustne
U3	stosować się do zasad bezpieczeństwa sanitarno-epidemiologicznego oraz profilaktyki chorób zakaźnych i niezakaźnych	B.U8	obserwacja pracy studenta, zaliczenie ustne
U4	ocenić narażenie na substancje szkodliwe w środowisku człowieka i stosować zasady pomiaru stężeń tych substancji	B.U18	obserwacja pracy studenta, zaliczenie ustne
U5	określać wzajemne relacje między człowiekiem a środowiskiem	B.U20	obserwacja pracy studenta, zaliczenie ustne
Kompetencje społecznych – Student jest gotów do:			
K1	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	O.K5	obserwacja pracy studenta, zaliczenie ustne

Bilans punktów ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
wykład	5
wyklady	5
ćwiczenia	10
przygotowanie do ćwiczeń	10
przygotowanie do egzaminu	10
przygotowanie do zajęć	10
przygotowanie prezentacji multimedialnej	10
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 60
Liczba godzin kontaktowych	Liczba godzin 20
Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym	Liczba godzin 10

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu	Formy prowadzenia zajęć
1.	Definicje i perspektywy definiowania zdrowia. Uwarunkowania zdrowia i ich modele. Definicje zdrowia publicznego.	W1, W2, W3, W5, W6	wykład, wykłady
2.	System ochrony zdrowia - ujęcia instytucjonalne i funkcjonalne.	W14, W15, W16, W17, W3, U1, K1	wykład, ćwiczenia
3.	Funkcje zdrowia publicznego – koncepcje globalne i regionalne.	W3, W7, W8, W9, U1, U5, K1	wykład, ćwiczenia, wykłady
4.	Nadzór sanitarno-epidemiologiczny w odniesieniu do chorób zakaźnych i niezakaźnych.	W10, W11, W12, W13, W15, W3, W9, U1, U2, U3, U4, K1	wykład, ćwiczenia, wykłady
5.	Polityka zdrowia publicznego w ujęciu krajowym, z szczególnym odniesieniem do identyfikacji ryzyk zdrowotnych, w tym nałogi, zdrowie środowiskowe, zdrowie w środowisku pracy	W11, W12, W13, W15, W7, W8, W9, U1, U2, U3, U4, U5, K1	wykład, ćwiczenia, wykłady
6.	System Ratownictwa Medycznego- organizacja, finansowanie	W16, W4, U1, K1	wykład, ćwiczenia, wykłady

INFORMACJE ROZSZERZONE

Metody nauczania :

Analiza tekstów, Ćwiczenia, Dyskusja, , Wykład, Wykład z prezentacją multimedialną

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	test	Test jednokrotnego wyboru. Test uznaje się za zaliczony w momencie uzyskania 60% poprawnie udzielonych odpowiedzi
wykłady	test	Test jednokrotnego wyboru. Test uznaje się za zaliczony w momencie uzyskania 60% poprawnie udzielonych odpowiedzi
ćwiczenia	obserwacja pracy studenta, zaliczenie ustne	Zaliczenie części ćwiczeniowej – na podstawie obecności, orientacji w bieżących problemach zdrowia publicznego oraz przygotowanych referatów (ustna wypowiedź)

Literatura

Obowiązkowa

- Golinowska S., Czepiel J., Domagała A., Duplaga M., Grodzicki T., Hałuszka J., Jasieńska G., Klingemann J., Kowalska- Bobko I., Ryś A., Ścibor M., Tambor M., Tobiasz-Adamczyk B., Tyszkowski P. (redakcja naukowa), (2022), Zdrowie publiczne : wymiar społeczny i ekologiczny, Warszawa : Wydawnictwo Naukowe Scholar, https://katalogi.uj.edu.pl/permalink/48OMNIS_UJA/1jhsq6s/alma991016826282605067

Dodatkowa

- Kowalska-Bobko I. (2017), Decentralizacja a systemy zdrowotne. W poszukiwaniu rozwiązań sprzyjających zdrowiu, Wydawnictwo UJ, Kraków.

KARTA OPISU PRZEDMIOTU

JĘZYK ANGIELSKI

INFORMACJE PODSTAWOWE

Jednostka organizacyjna Collegium Masoviense - Wyższa Szkoła Nauk o Zdrowiu	Cykl dydaktyczny 2025-2028
Kierunek studiów Ratownictwo Medyczne	Rok realizacji 2025/26, 2026/27
Poziom kształcenia pierwszego stopnia	Języki wykładowe angielski
Forma studiów stacjonarne	Blok zajęciowy obowiązkowy do zaliczenia w toku studiów
Profil studiów praktyczny	Obligatoryjność obowiązkowy
Dyscypliny Nauki o zdrowiu i nauki medyczne	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się egzamin
	Grupa zajęć standardu B. Nauki społeczne i humanizm w ratownictwie medycznym
Koordinator przedmiotu	Anna Wróblewska
Prowadzący zajęcia	Anna Wróblewska

Okres Semestr 1	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się -	Liczba punktów ECTS 0.0
	Forma prowadzenia i godziny zajęć lektorat: 30	

Okres Semestr 2	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się zaliczenie	Liczba punktów ECTS 3.0
	Forma prowadzenia i godziny zajęć lektorat: 30	

Okres Semestr 3	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się -	Liczba punktów ECTS 0.0
	Forma prowadzenia i godziny zajęć lektorat: 30	

Okres Semestr 4	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się egzamin	Liczba punktów ECTS 2.0
	Forma prowadzenia i godziny zajęć lektorat: 30	

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Zapoznanie studenta z językiem angielskim specjalistycznym w obszarze nauk o zdrowiu oraz pogłębienie wiedzy z zakresu komunikacji zawodowej w kontekście ratownictwa medycznego, w tym interakcji z pacjentem, jego rodziną i personelem medycznym. Zajęcia ukierunkowane są na kształtowanie umiejętności swobodnego posługiwania się językiem angielskim w mowie i piśmie, przygotowanie do samodzielnego korzystania z literatury fachowej oraz wykorzystanie zdobytej wiedzy w realizacji zadań zawodowych wymagających skutecznej komunikacji.
----	--

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	problematykę z zakresu dyscyplin naukowych - nauki medyczne i Nauki o zdrowiu i nauki medyczne - w stopniu podstawowym	O.W2	egzamin pisemny, odpowiedź ustna, praca pisemna, prezentacja przypadku klinicznego, projekt, test
W2	zasady nawiązywania kontaktu z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem i budowania relacji	B.W29	egzamin pisemny, odpowiedź ustna, projekt
W3	terminologię w zakresie zagadnień związanych z ochroną zdrowia i terminologię specjalistyczną z zakresu ratownictwa medycznego - w języku obcym	B.W59	egzamin pisemny, egzamin ustny, odpowiedź ustna, praca pisemna, prezentacja przypadku klinicznego, projekt, test
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	porozumiewać się z pacjentem w jednym z języków obcych na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	B.U16	egzamin ustny, odpowiedź ustna, praca pisemna, projekt, test
U2	udzielać informacji o podstawowych zabiegach i czynnościach dotyczących pacjenta oraz informacji na temat jego stanu zdrowia	B.U4	egzamin ustny, odpowiedź ustna, praca pisemna, projekt, test
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	aktywnego słuchania, nawiązywania kontaktów interpersonalnych, skutecznego i empatycznego porozumiewania się z pacjentem	O.K1	egzamin ustny, odpowiedź ustna, projekt

Bilans punktów ECTS

Semestr 1

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
lektorat	30

Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 30
Liczba godzin kontaktowych	Liczba godzin 30
Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym	Liczba godzin 0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Semestr 2

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
lektorat	30
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 30
Liczba godzin kontaktowych	Liczba godzin 30
Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym	Liczba godzin 0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Semestr 3

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
lektorat	30
kształcenie samodzielne	30
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 60
Liczba godzin kontaktowych	Liczba godzin 30
Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym	Liczba godzin 0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Semestr 4

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
lektorat	30
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 30
Liczba godzin kontaktowych	Liczba godzin 30
Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym	Liczba godzin 0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu	Formy prowadzenia zajęć
-----	-------------------	-----------------------------------	-------------------------

1.	SEMESTR 1 Język specjalistyczny: oddziały w szpitalu przyjęcia do SOR, , segregacja Triage, resuscytacja CPR szok ból symptomy	W1, W2, W3, U1, U2, K1	lektorat
2.	SEMESTR 1 Język akademicki: odnajdywanie konkretnych informacji w tekście korzystanie ze słownika efektywnie posługiwanie się słownikiem czytanie tekstów o tematyce medycznej w celu rozpoznania i zrozumienia głównych tez	W1, W3	lektorat
3.	SEMESTR 1 Język ogólny: Gramatyka: • wyrażanie teraźniejszości • wyrażanie przyszłości • wyrażanie przeszłości • przymiotniki (comparatives and superlatives, irregular adjectives) • zdania pytające (subject and object questions, indirect questions, question tags) wypowiadanie się na temat przeczytanego artykułu prasowego • rozpoznawanie tematyki artykułu prasowego i rozumienie jego głównych tez	U1	lektorat
4.	SEMESTR 2 Język specjalistyczny: • układ sercowo- naczyniowy – budowa i działanie, niewydolność serca • śmierć i umieranie • higiena • monitorowanie pacjenta • lekarstwa, monitorowanie działania leku	W2, W3, U1, U2, K1	lektorat
5.	SEMESTR 2 Język akademicki: • rozumienie głównych znaczeń oraz szczegółowych informacji zawartych w wykładzie/prelekcji • sporządzanie notatek z wysłuchanego wykładu	W1, U1	lektorat
6.	SEMESTR 2 Język ogólny: Gramatyka: * czasowniki łączące się z bezokolicznikiem i formą -ing * strona bierna * opisywanie wykresu * rozumienie wiadomości i dokumentalnych audycji radiowych wypowiedzianych w standardowym języku angielskim	U1	lektorat
7.	SEMESTR 4 Język specjalistyczny: praca w karetce – wyposażenie karetki, podstawowe podtrzymanie życia urazy układu mięśniowo-szkieletowego - unieruchomienie kości i stawów przywracanie drożności oddechowej, podawanie tlenu sprzęt diagnostyczny i leczniczy. podawanie leków w przypadkach nagłych. skóra budowa, - oparzenia , procedury wykonywane w oparzeniach	W2, W3, U2, K1	lektorat

8.	SEMESTR 3 - Język akademicki: Język akademicki - wygłoszenie prezentacji - posługiwanie się różnymi źródłami, aby znaleźć informacje przydatne do przygotowania prezentacji - przygotowanie zrozumiałych i rzeczowych slajdów na prezentację - sporządzenie streszczenia prezentacji - udzielenie odpowiedzi na pytania - słuchanie ze zrozumieniem prezentacji - zadawanie szczegółowych pytań do prezentacji • przygotowanie i wygłoszenie prezentacji - list formalny	W1, W3, U1	lektorat
9.	SEMESTR 3 Język ogólny: - Zdania warunkowe (0, 1, 2, 3) - articles - czasowniki modalne • - film dokumentalny i wiadomości telewizyjne	U1	lektorat
10.	SEMESTR 4 - Triage. Określanie zagrożenia dla życia lub zdrowia w przypadku awarii, katastrofy. - Akcje ratunkowe w wypadkach drogowych - Przywracanie czynności sercowo – krążeniowych: dorośli i dzieci - Akcje ratunkowe w chorobach związanych z cukrzycą - Akcje ratunkowe w chorobach neurologicznych. - Nagłe stany położnicze i ginekologiczne	W2, W3, U1, U2, K1	lektorat
11.	SEMESTR 4 Język akademicki: • rozumienie filmu fabularnego i streszczenie jego fabuły	W1, U1	lektorat
12.	SEMESTR 4 Język ogólny: - mowa zależna - forma 'used to' - do wyboru: książka lub film fabularny - powtórka przed egzaminem	U1	lektorat

INFORMACJE ROZSZERZONE

Semestr 1

Metody nauczania :

Lektorat

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
lektorat	odpowiedź ustna, praca pisemna, test	Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest obecność na wszystkich zajęciach oraz uzyskanie pozytywnych ocen z testów śródsesjonalnych, odpowiedzi ustnych i prac pisemnych, prezentacji, do końca sesji poprawkowej w danym semestrze.

Semestr 2

Metody nauczania :

Lektorat

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
lektorat	odpowiedź ustna, praca pisemna, test	Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest obecność na wszystkich zajęciach oraz uzyskanie pozytywnych ocen z testów śródsesjonalnych, odpowiedzi ustnych i prac pisemnych do końca sesji poprawkowej w danym semestrze.

Semestr 3

Metody nauczania :

Lektorat

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
lektorat	odpowiedź ustna, praca pisemna, test	Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest obecność na wszystkich zajęciach oraz uzyskanie pozytywnych ocen z testów śródsesjonalnych, odpowiedzi ustnych i prac pisemnych do końca sesji poprawkowej w danym semestrze.

Semestr 4

Metody nauczania :

Lektorat

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
lektorat	egzamin pisemny, egzamin ustny, odpowiedź ustna, prezentacja przypadku klinicznego, projekt, test	Warunkiem przystąpienia do egzaminu jest uzyskanie zaliczenia z wszystkich semestrów. Jeśli z powodu braku zaliczenia przepada pierwszy termin egzaminu końcowego, termin ten nie jest przywracany. Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest obecność na wszystkich zajęciach oraz uzyskanie pozytywnych ocen z testów śródsesjonalnych i odpowiedzi ustnych do końca sesji poprawkowej w danym semestrze.

Dodatkowy opis

Nieobecności z jednego semestru nie mogą być przenoszone na inny semestr. Student, który nie zaliczył poprzedniej części lektoratu z jakiegokolwiek powodu może uczestniczyć w kolejnej części lektoratu i jednocześnie powtarzać niezaliczoną część. Powtarzanie lektoratu oznacza ponowne uczestnictwo we wszystkich zajęciach i testach. Student musi powtarzać tylko ten semestr, z którego nie otrzymał zaliczenia. Skala ocen: • 0-59 % – ocena ndst • 60-70 % – ocena dst • 71-75 % – ocena + dst • 76-85 % – ocena db • 86-90 % – ocena + db • 91-100 % – ocena bdb
Do zaliczenia egzaminu końcowego wymagane jest osiągnięcie minimum 60% punktów w obu jego częściach: ustnej i pisemnej.

Wymagania wstępne i dodatkowe

-

Literatura

Obowiązkowa

1. Grice T. Nursing 1. Oxford English for Careers. Oxford University Press, 2011. - Semestr 1 i 2
2. Patoka Z., Okulicz I., English for Paramedics, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2012 - Semestr 3 i 4

Dodatkowa

1. Jenny Dooley, Alisha Clark, Career Paths Paramedics, Express Publishing, 2022.
2. McCarter S., Medicine 1, Oxford English for Careers, OUP, 2009.
3. Craven, M. Real Listening and Speaking 3. Cambridge University Press, 2013.

Ratownictwo Medyczne 1 rok

KARTA OPISU PRZEDMIOTU

WYCHOWANIE FIZYCZNE

INFORMACJE PODSTAWOWE

Jednostka organizacyjna Collegium Masoviense - Wyższa Szkoła Nauk o Zdrowiu	Cykl dydaktyczny 2025-2028
Kierunek studiów Ratownictwo Medyczne	Rok realizacji 2025/26
Poziom kształcenia pierwszego stopnia	Języki wykładowe polski
Forma studiów stacjonarne	Blok zajęciowy obowiązkowy do zaliczenia w toku studiów
Profil studiów praktyczny	Obligatoryjność obowiązkowy
Dyscypliny Nauki o zdrowiu i nauki medyczne	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się zaliczenie
	Grupa zajęć standardu B. Nauki społeczne i humanizm w ratownictwie medycznym
Koordinator przedmiotu	Eliza Wierzbicka-Nowak
Prowadzący zajęcia	Eliza Wierzbicka-Nowak

Okres Semestr 1	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się -	Liczba punktów ECTS 0.0
	Forma prowadzenia i godziny zajęć ćwiczenia: 30	

Okres Semestr 2	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się zaliczenie	Liczba punktów ECTS 0.0
	Forma prowadzenia i godziny zajęć ćwiczenia: 30	

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem przedmiotu jest rozwijanie sprawności fizycznej studentów oraz świadomości dot. sprawności fizycznej niezbędnej w zawodzie ratownika.
-----------	---

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	priorytety pracy zespołowej i czynniki wpływające na efektywność pracy zespołu	B.W23	obserwacja pracy studenta
W2	zasady i metody promocji zdrowia i profilaktyki chorób, z uwzględnieniem edukacji zdrowotnej	B.W44	obserwacja pracy studenta
W3	sposoby zwiększania sprawności fizycznej	B.W57	sprawdzian praktyczny
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	ocenić poziom swojej sprawności fizycznej i dobrać właściwą formę aktywności do potrzeb swojego organizmu i warunków pracy	B.U23	sprawdzian praktyczny

Bilans punktów ECTS

Semestr 1

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
ćwiczenia	30
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 30
Liczba godzin kontaktowych	Liczba godzin 30
Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym	Liczba godzin 30

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Semestr 2

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
ćwiczenia	30
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 30
Liczba godzin kontaktowych	Liczba godzin 30
Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym	Liczba godzin 30

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu	Formy prowadzenia zajęć
1.	Omówienie zasad BHP na zajęciach wychowania fizycznego, zapoznanie z warunkami zaliczenia, regulaminem SWFiS UJ CM oraz regulaminem korzystania z danego obiektu sportowego, w którym odbywają się zajęcia (SWFiS, Pływalnia, zewnętrzne obiekty sportowe). Ćwiczenia ogólnorozwojowe na sali, siłowni oraz siłowni zewnętrznej. Zajęcia na pływalni.	W2, U1	ćwiczenia
2.	Pływanie. Adaptacja człowieka do środowiska wodnego. Specyfika oddychania w środowisku wodnym. Zapoznanie z prawidłową techniką pływania stylem grzbietowym. Zapoznanie z prawidłową techniką pływania stylem dowolnym. Ćwiczenia doskonalące technikę, kondycję i wytrzymałość poprzez pływanie stylem grzbietowym. Ćwiczenia doskonalące technikę poruszania się w wodzie. Ćwiczenia doskonalące technikę, kondycję i wytrzymałość poprzez pływanie stylem dowolnym. Ćwiczenia doskonalące technikę oddychania w wodzie. Opanowanie nawrotów i startów do poznanych stylów pływackich. Doskonalenie umiejętności poprzez zwiększanie dystansów oraz opanowanie limitów czasowych dostosowanych do możliwości grupy.	W1, W3, U1	ćwiczenia
3.	Ćwiczenia ogólnorozwojowe na sali i siłowni kształtujące podstawowe cechy motoryczne tj: szybkość, siła, wytrzymałość, gibkość i zwinność. Siłownia: technika wykonywania ćwiczeń mięśni klatki piersiowej, grzbietu, brzucha, barków, ramię i przedramię, nóg na przyrządach i z przyrządami. Oddychanie podczas ćwiczeń. Elementy treningu personalnego. Ćwiczenia ogólnorozwojowe wzmacniające wytrzymałość z wykorzystaniem przyborów i torów sprawnościowych. Ćwiczenia ogólnorozwojowe w zespołach i parach. Ćwiczenia ogólnorozwojowe w oparciu o szybkość. Ćwiczenia ogólnorozwojowe budujące siłę mięśniową. Obwody stacyjne. Wykorzystanie elementów rywalizacji.	W1, W3, U1	ćwiczenia

INFORMACJE ROZSZERZONE

Semestr 1

Metody nauczania :

Ćwiczenia, Praca w grupie, Zajęcia praktyczne

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
ćwiczenia	obserwacja pracy studenta, sprawdzian praktyczny	-ćwiczenia ogólnorozwojowe: podstawą zaliczenia zajęć jest czynne uczestnictwo we wszystkich zajęciach w semestrze oraz zaliczenie testu ogólnej sprawności fizycznej. - pływanie: podstawą zaliczenia jest czynne uczestnictwo we wszystkich zajęciach na pływalni i poprawne opanowanie kraula na grzbiecie oraz uzyskanie limitu czasowego dostosowanego do poziomu grupy w danym roku akademickim.

Semestr 2

Metody nauczania :

Ćwiczenia, Praca w grupie, Zajęcia praktyczne

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
ćwiczenia	obserwacja pracy studenta, sprawdzian praktyczny	-ćwiczenia ogólnorozwojowe: podstawą zaliczenia zajęć jest czynne uczestnictwo we wszystkich zajęciach w semestrze oraz zaliczenie testu ogólnej sprawności fizycznej. - pływanie: podstawą zaliczenia jest czynne uczestnictwo we wszystkich zajęciach na pływalni i poprawne opanowanie kraula na piersiach oraz uzyskanie limitu czasowego dostosowanego do poziomu grupy w danym roku akademickim.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Brak przeciwwskazań zdrowotnych do aktywnego uczestnictwa w programowych zajęciach wychowania fizycznego. Podstawowa sprawność fizyczna. Podstawowa umiejętność pływania.

Literatura

Obowiązkowa

1. J. C. Santana „Trening funkcjonalny” wyd. DB Publishing 2017
2. D. Tatarczyk "Zrozumieć pływanie" - Korekto.pl, Warszawa 2020
3. J. Montgomery, M. Chambers "Pływanie. Droga do Mistrzostwa" - Buk Rower, Warszawa 2016

Dodatkowa

1. J. Montgomery, M. Chambers "Pływanie. Droga do Mistrzostwa" - Buk Rower, Warszawa 2016
2. I. Frobose "Trening bez przyrządów" wyd. RM 2019

Ratownictwo Medyczne 1 rok

KARTA OPISU PRZEDMIOTU

PIERWSZA POMOC

INFORMACJE PODSTAWOWE

Jednostka organizacyjna Collegium Masoviense - Wyższa Szkoła Nauk o Zdrowiu		Cykl dydaktyczny 2025/26	
Kierunek studiów Ratownictwo Medyczne		Rok realizacji 2025/26	
Poziom kształcenia pierwszego stopnia		Języki wykładowe polski	
Forma studiów stacjonarne		Blok zajęciowy obowiązkowy do zaliczenia roku	
Profil studiów praktyczny		Obligatoryjność obowiązkowy	
Dyscypliny Nauki o zdrowiu i nauki medyczne		Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się zaliczenie na ocenę	
		Grupa zajęć standardu C. Nauki kliniczne	
Koordyna- tor przed- miotu	Dariusz Atlak		
Prowadzący zajęcia	Dariusz Atlak, Łukasz Bugajak		
Okres Semestr 1		Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się zaliczenie na ocenę	Liczba punk- tów ECTS 2.0
		Forma prowadzenia i godziny zajęć wykład: 5 wykłady : 5 ćwiczenia w warunkach symulacyjnych: 20	

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem przedmiotu jest nauka czynności ratujących życie w zakresie pierwszej pomocy rozumianej jako czynności podejmowane w celu ratowania osób w stanie nagłego zagrożenia zdrowia i życia.
C2	Zaznajomienie studenta z podstawowymi pojęciami związanymi z pierwszą pomocą i wstępną opieką w nagłym zachorowaniu i urazie.
C3	Kształtowanie wrażliwości oraz potrzeby szybkiego reagowania w sytuacjach wystąpienia zagrożenia życia lub zdrowia człowieka.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			

W1	zasady łańcucha przeżycia	C.W41	odpowiedź ustna, samoocena, test, zaliczenie
W2	zasady udzielania pierwszej pomocy pacjentom nieurazowym	C.W42	odpowiedź ustna, samoocena, test, zaliczenie
W3	zasady i technikę wykonywania opatrunków	C.W46	odpowiedź ustna, samoocena, test, zaliczenie
W4	wskazania do ułożenia pacjenta w pozycji właściwej do jego stanu lub odniesionych obrażeń	C.W56	odpowiedź ustna, samoocena, test, zaliczenie
W5	zasady prowadzenia podstawowej resuscytacji krążeniowo-oddechowej u dorosłych i dzieci	C.W58	odpowiedź ustna, samoocena, test, zaliczenie
W6	wskazania do bez przyrządowego przywrócenia drożności dróg oddechowych i techniki jego wykonania	C.W62	odpowiedź ustna, samoocena, test, zaliczenie
W7	wskazania do defibrylacji zautomatyzowanej i półautomatycznej oraz techniki ich wykonywania	C.W67	odpowiedź ustna, samoocena, test, zaliczenie
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	rozpoznawać stany nagłego zagrożenia zdrowotnego	O.U1	dzienniczek umiejętności praktycznych, obserwacja pracy studenta, odpowiedź ustna, samoocena, sprawdzian praktyczny, zaliczenie
U2	planować własną aktywność edukacyjną i stale podnosić swoje kwalifikacje w celu aktualizacji wiedzy	O.U7	dzienniczek umiejętności praktycznych, obserwacja pracy studenta, odpowiedź ustna, samoocena, sprawdzian praktyczny, zaliczenie
U3	ocenić stan pacjenta w celu ustalenia sposobu postępowania ratunkowego	C.U1	dzienniczek umiejętności praktycznych, obserwacja pracy studenta, odpowiedź ustna, samoocena, sprawdzian praktyczny, zaliczenie

U4	ocenić stan świadomości pacjenta	C.U8	dzienniczek umiejętności praktycznych, obserwacja pracy studenta, odpowiedź ustna, samoocena, sprawdzian praktyczny, zaliczenie
U5	ułożyć pacjenta w pozycji właściwej do jego stanu lub odniesionych obrażeń ciała	C.U9	dzienniczek umiejętności praktycznych, obserwacja pracy studenta, odpowiedź ustna, samoocena, sprawdzian praktyczny, zaliczenie
U6	przewodzić podstawowe czynności resuscytacyjne u dorosłych i dzieci, w tym niemowląt i noworodków	C.U38	dzienniczek umiejętności praktycznych, obserwacja pracy studenta, odpowiedź ustna, samoocena, sprawdzian praktyczny, zaliczenie
U7	udrażniać drogi oddechowe metodami bezprzrządowymi	C.U41	dzienniczek umiejętności praktycznych, obserwacja pracy studenta, odpowiedź ustna, samoocena, sprawdzian praktyczny, zaliczenie
U8	zaopatrywać rany, z uwzględnieniem ich rodzaju i charakterystyki	C.U47	dzienniczek umiejętności praktycznych, obserwacja pracy studenta, odpowiedź ustna, samoocena, sprawdzian praktyczny, zaliczenie
U9	wykonać defibrylację elektryczną z użyciem defibrylatora zautomatyzowanego	C.U51	dzienniczek umiejętności praktycznych, obserwacja pracy studenta, odpowiedź ustna, samoocena, sprawdzian praktyczny, zaliczenie
U10	unieruchomić kończynę po urazie	C.U57	dzienniczek umiejętności praktycznych, obserwacja pracy studenta, odpowiedź ustna, samoocena, sprawdzian praktyczny, zaliczenie
Kompetencje społecznych – Student jest gotów do:			
K1	aktywnego słuchania, nawiązywania kontaktów interpersonalnych, skutecznego i empatycznego porozumiewania się z pacjentem	O.K1	dzienniczek umiejętności praktycznych, obserwacja pracy studenta, samoocena

Bilans punktów ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
wykład	5
wykłady	5
ćwiczenia w warunkach symulacyjnych	20
przygotowanie do ćwiczeń	10
przygotowanie do zaliczenia na ocenę	10
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 50
Liczba godzin kontaktowych	Liczba godzin 30
Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym	Liczba godzin 20

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu	Formy prowadzenia zajęć
1.	Pierwsza pomoc przedmedyczna: definicje, wybrane aspekty prawne i społeczne. Łańcuch przeżycia. Poznanie teoretyczne jak i praktyczne zasad udzielania pierwszej pomocy w stanach nagłych. Ocena stanu chorego (stan przytomności, oddech, oznaki krążenia)	W1, W2, W5, U1, U2, U3, U4, K1	wykład, ćwiczenia w warunkach symulacyjnych
2.	Zasady bezpieczeństwa podczas udzielania pierwszej pomocy w tym stosowanie wyposażenia ochronnego.	W2, U3, K1	ćwiczenia w warunkach symulacyjnych, wykłady
3.	Podstawowe zabiegi resuscytacyjne (BLS) i zastosowanie automatycznego defibrylatora (AED) u osób dorosłych.	W2, W5, W6, W7, U1, U6, U7, U9, K1	wykład, ćwiczenia w warunkach symulacyjnych
4.	Podstawowe zabiegi resuscytacyjne (BLS) i zastosowanie automatycznego defibrylatora (AED) u dzieci i niemowląt - różnice w postępowaniu resuscytacyjnym.	W2, W5, W7, U1, U6, U9, K1	wykład, ćwiczenia w warunkach symulacyjnych
5.	Zastosowanie pozycji bezpiecznej.	W2, U3, K1	wykład, ćwiczenia w warunkach symulacyjnych
6.	Pierwsza pomoc w niedrożność dróg oddechowych (ciało obce w drogach oddechowych). Pierwsza pomoc w urazach: złamania, zranienia, krwotoki, amputacja urazowa, wbite ciało obce, uraz oka itp. Zasady unieruchamiania kończyn, zaopatrywania ran z wykorzystaniem podstawowych metod i materiałów opatrunkowych	W3, W4, U10, U3, U5, U8, K1	ćwiczenia w warunkach symulacyjnych, wykłady

7.	Pierwsza pomoc w stanach zagrożenia życia: podtopienie, wychłodzenie, odmrożenie, przegrzanie, oparzenie, porażenie prądem elektrycznym, wstrząs, drgawski zawiał mięśnia sercowego, omdlenie, reakcja anafilaktyczna, zatrucie, cukrzyca, udar.	U1, U3, U4, U5, K1	wykłady
----	--	--------------------	---------

INFORMACJE ROZSZERZONE

Metody nauczania :

Burza mózgów, Ćwiczenia w pracowni umiejętności, Dyskusja, , Metoda przypadków, Pokaz, Symulacja niskiej wierności, Wykład, Wykład z prezentacją multimedialną

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	test	Zaliczenie na ocenę I semestr. Zaliczenie otrzymuje student, który uzyska co najmniej 65% poprawnych odpowiedzi z testu jednokrotnego wyboru obejmującego 30 pytań. Zaliczenie zadanie praktycznego jest warunkiem dopuszczenia do testu. Ocena końcowa z przedmiotu jest średnią ocen z zaliczenia praktycznego i testu. Zaliczenie w II terminie ustne na ocenę.
wykłady	test	Zaliczenie na ocenę I semestr. Zaliczenie otrzymuje student, który uzyska co najmniej 65% poprawnych odpowiedzi z testu jednokrotnego wyboru obejmującego 30 pytań. Zaliczenie zadanie praktycznego jest warunkiem dopuszczenia do testu. Ocena końcowa z przedmiotu jest średnią ocen z zaliczenia praktycznego i testu. Zaliczenie w II terminie ustne na ocenę.
ćwiczenia w warunkach symulacyjnych	dzienniczek umiejętności praktycznych, obserwacja pracy studenta, odpowiedź ustna, samoocena, sprawdzian praktyczny, zaliczenie	Zaliczenie na ocenę I semestr . Obserwacji pracy studenta, poprawnie wykonany scenariusz symulacyjny.

Dodatkowy opis

Obowiązkowa obecność na zajęciach i zaliczenie wszystkich ćwiczeń w ramach przedmiotu. Na zajęcia student przychodzi punktualnie, przygotowany merytorycznie wg. aktualnych standardów, wyposażony w stosowne umundurowanie, obuwie i identyfikator. W przypadku nieobecności usprawiedliwionej dopuszcza się możliwość odpracowania i zaliczenia ćwiczeń na warunkach ustalonych przez prowadzącego zajęcia.

Wymagania wstępne i dodatkowe

brak

Literatura

Obowiązkowa

1. Goniewicz J., Pierwsza pomoc. Podręcznik dla studentów. PZWL Wydawnictwo Lekarskie. Warszawa 2023.
2. Wytyczne resuscytacji 2021(redaktor naukowy wydania polskiego Janusz Andres): Europejska Rada Resuscytacji: Polska Rada Resuscytacji. Kraków 2022

Dodatkowa

1. Chrzęszczewska A., Bandażowanie. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, wyd. 6. Warszawa 2023.

KARTA OPISU PRZEDMIOTU

KWALIFIKOWANA PIERWSZA POMOC

INFORMACJE PODSTAWOWE

Jednostka organizacyjna Collegium Masoviense - Wyższa Szkoła Nauk o Zdrowiu		Cykl dydaktyczny 2025-2028
Kierunek studiów Ratownictwo Medyczne		Rok realizacji 2025/26
Poziom kształcenia pierwszego stopnia		Języki wykładowe polski
Forma studiów stacjonarne		Blok zajęciowy obowiązkowy do zaliczenia roku
Profil studiów praktyczny		Obligatoryjność obowiązkowy
Dyscypliny Nauki o zdrowiu i nauki medyczne		Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się egzamin
		Grupa zajęć standardu C. Nauki kliniczne
Koordinator przedmiotu	Eliza Ostrowska	
Prowadzący zajęcia	Eliza Ostrowska, Łukasz Kaliński	

Okres Semestr 1	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się egzamin Forma prowadzenia i godziny zajęć wykłady : 10 ćwiczenia w warunkach symulacyjnych: 40	Liczba punktów ECTS 3.0
---------------------------	---	--------------------------------

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem kształcenia jest przyswojenie wiedzy i opanowanie umiejętności z zakresu Kwalifikowanej Pierwszej Pomocy. Celem przedmiotu jest również zapoznanie studentów z zakresem uprawnień ratownika w rozumieniu ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym, jego zadań i roli w koncepcji zintegrowanego ratownictwa medycznego.
-----------	---

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	zasady łańcucha przeżycia	C.W41	egzamin pisemny
W2	zasady ewakuacji poszkodowanych z pojazdu	C.W43	egzamin pisemny
W3	zasady udzielania pierwszej pomocy ofiarom wypadków	C.W44	egzamin pisemny
W4	zasady udzielania kwalifikowanej pierwszej pomocy	C.W45	egzamin pisemny
W5	zasady i technikę wykonywania opatrunków	C.W46	egzamin pisemny
W6	wskazania do ułożenia pacjenta w pozycji właściwej do jego stanu lub odniesionych obrażeń	C.W56	egzamin pisemny
W7	zasady prowadzenia podstawowej resuscytacji krążeniowo-oddechowej u dorosłych i dzieci	C.W58	egzamin pisemny
W8	wskazania do bez przyrządowego przywracania drożności dróg oddechowych i techniki jego wykonania	C.W62	egzamin pisemny
W9	wskazania do tlenoterapii biernej lub wentylacji zastępczej manualnej powietrzem lub tlenem oraz techniki ich wykonywania	C.W64	egzamin pisemny
W10	wskazania do defibrylacji zautomatyzowanej i półautomatycznej oraz techniki ich wykonywania	C.W67	egzamin pisemny
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	rozpoznawać stany nagłego zagrożenia zdrowotnego	O.U1	sprawdzian praktyczny
U2	współpracować z rodziną lub opiekunem pacjenta w zakresie wykonywanych zadań zawodowych oraz prowadzonych działań edukacyjnych	O.U9	sprawdzian praktyczny
U3	przewodzić podstawowe czynności resuscytacyjne u dorosłych i dzieci, w tym niemowląt i noworodków	C.U38	sprawdzian praktyczny
U4	udrażniać drogi oddechowe metodami bezprzyrządowymi	C.U41	sprawdzian praktyczny
U5	udrażniać drogi oddechowe przyrządowymi metodami nadgłośniowymi	C.U42	sprawdzian praktyczny
U6	wdrożyć tlenoterapię zależnie od potrzeb pacjenta i wspomagać oddech	C.U45	sprawdzian praktyczny
U7	tamować i zaopatrywać krwawienia lub krwotoki z użyciem opatrunków zwykłych, hemostatycznych i opaski uciskowej	C.U48	sprawdzian praktyczny
U8	wykonać defibrylację elektryczną z użyciem defibrylatora zautomatyzowanego	C.U51	sprawdzian praktyczny
U9	unieruchomić kończynę po urazie	C.U57	sprawdzian praktyczny
U10	stabilizować i unieruchomić kręgosłup	C.U58	sprawdzian praktyczny

U11	dostosować postępowanie ratunkowe do stanu pacjenta	C.U69	sprawdzian praktyczny
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	organizowania pracy własnej i współpracy w zespole, w tym z osobami wykonującymi inne zawody medyczne, oraz w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym	O.K4	sprawdzian praktyczny
K2	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	O.K5	egzamin pisemny
K3	aktywnego słuchania, nawiązywania kontaktów interpersonalnych, skutecznego i empatycznego porozumiewania się z pacjentem	O.K1	sprawdzian praktyczny

Bilans punktów ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
wykłady	10
ćwiczenia w warunkach symulacyjnych	40
przygotowanie do zajęć	8
uczestnictwo w egzaminie	2
przygotowanie do egzaminu	30
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 90
Liczba godzin kontaktowych	Liczba godzin 50
Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym	Liczba godzin 40

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu	Formy prowadzenia zajęć
1.	Organizacja systemu Ratownictwa Medycznego i rola Kwalifikowanej Pierwszej Pomocy. Współpraca z Zespołami Ratownictwa Medycznego i Lotniczym Zespołem Ratownictwa Medycznego. Sekwencja działań ratowniczych w Kwalifikowanej Pierwszej Pomocy. Ocena wstępna. Techniki zaopatrywania dróg oddechowych oraz tlenoterapia. Szybkie badanie urazowe oraz badanie miejscowe. Ocena nieurazowego, nagłego zagrożenia zdrowotnego.	W1, W4, W5, W8, W9	wykłady

	Wstrząs - rozpoznanie i postępowanie. Wybrane urazy i obrażenia ciała. Tamowanie krwotoków zewnętrznych i opatrywanie ran. Unieruchamianie złamań i podejrzeń złamań kości oraz zwichnięć.		
2.	Postępowanie w wybranych stanach Nagłego Zagrożenia Zdrowotnego: Nagłym Zatrzymaniu Krążenia, anafilaksji. omdleniu, udarze, zadławieniu, hipoglikemii, duszności, drgawkach. Postępowanie w przypadku: hipotermii i odmrożeń, podtopienia, utonięcia i wypadkach na wodzie, udaru cieplnego i przegrzania, oparzeń termicznych, chemicznych, porażeniu prądem i piorunem.	W10, W3, W4, W6, W7	wykłady
3.	Postępowanie w najczęstszych zatruciach. Farmakoterapia w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego w ramach pierwszej pomocy. Przemieszczanie i ewakuacja poszkodowanego w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego. Dziecko w kwalifikowanej pierwszej pomocy. Kobieta ciężarna w kwalifikowanej pierwszej pomocy. Zdarzenia mnogie i masowe.	W2, W3, W4, W6, W7	wykłady
4.	Zestawy ratownictwa medycznego w KPP. Techniki zaopatrywania dróg oddechowych oraz tlenoterapia.	U4, U5, U6	ćwiczenia w warunkach symulacyjnych
5.	Ocena wstępna. Szybkie badanie urazowe oraz badanie miejscowe.	U1, U10, K1	ćwiczenia w warunkach symulacyjnych
6.	Tamowanie krwotoków zewnętrznych i opatrywanie ran. Unieruchamianie złamań i podejrzeń złamań kości oraz zwichnięć.	U7, U9	ćwiczenia w warunkach symulacyjnych
7.	Przemieszczanie i ewakuacja poszkodowanego w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego. Ocena wstępna. Szybkie badanie urazowe oraz badanie miejscowe.	U1, U10, U11, K1	ćwiczenia w warunkach symulacyjnych
8.	Ocena nieurazowego, nagłego zagrożenia zdrowotnego. Postępowanie w wybranych stanach Nagłego Zagrożenia Zdrowotnego: Nagłym Zatrzymaniu Krążenia, anafilaksji. omdleniu, udarze, zadławieniu, hipoglikemii.	U1, U2, U3, U6, U8, K1, K2, K3	ćwiczenia w warunkach symulacyjnych
9.	Ocena nieurazowego, nagłego zagrożenia zdrowotnego. Postępowanie w wybranych stanach Nagłego Zagrożenia Zdrowotnego: duszności, drgawkach, hipotermii i odmrożeń, podtopienia, utonięcia i wypadkach na wodzie, udaru cieplnego i przegrzania, oparzeń termicznych, chemicznych, porażeniu prądem i piorunem.	U1, U11	ćwiczenia w warunkach symulacyjnych
10.	Dziecko w kwalifikowanej pierwszej pomocy. Kobieta ciężarna w kwalifikowanej pierwszej pomocy. Scenariusze przekrojowe i przygotowanie do egzaminu.	U1, U11, U2, U3, K1, K2, K3	ćwiczenia w warunkach symulacyjnych

INFORMACJE ROZSZERZONE

Metody nauczania :

Ćwiczenia w pracowni umiejętności, Ćwiczenia w warunkach symulacyjnych, Symulacja, Warsztat, Wykład z prezentacją multimedialną

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykłady	egzamin pisemny	Na ocenę końcową składa się średnia ocen uzyskanych z testu wielokrotnego wyboru oraz ćwiczeń w warunkach symulacyjnych. Warunkiem zaliczenia wykładu jest wynik uzyskany z końcowego testu jednokrotnego wyboru. Na teście przyjęto następującą skalę ocen: <60% niedostateczny (2.0) 60%-67% dostateczny (3.0) 68%-75% plus dostateczny (3.5) 76%-83% dobry (4.0) 84% - 91% plus dobry (4.5) 92%-100% bardzo dobry (5.0)
ćwiczenia w warunkach symulacyjnych	sprawdzian praktyczny	Na ocenę końcową składa się średnia ocen uzyskanych z testu wielokrotnego wyboru oraz ze sprawdzianu praktycznego realizowanego w ramach ćwiczeń w warunkach symulacyjnych.

Literatura

Obowiązkowa

1. Kwalifikowana pierwsza pomoc dla jednostek współpracujących z systemem Państwowe Ratownictwo Medyczne Kopta Andrzej, Mierzejewski Jakub, Kołodziej Gabriela (red.), 2016, Warszawa, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 416 s., ISBN 978-83-200-5029-5

Dodatkowa

1. Wytyczne resuscytacji 2021: Autor · Janusz Andres: Rok · 2022: Wydanie · 1; ISBN · 9788389610331

KARTA OPISU PRZEDMIOTU

PODSTAWOWE ZABIEGI MEDYCZNE I TECHNIKI ZABIEGÓW MEDYCZNYCH

INFORMACJE PODSTAWOWE

Jednostka organizacyjna Collegium Masoviense - Wyższa Szkoła Nauk o Zdrowiu		Cykl dydaktyczny 2025-2028	
Kierunek studiów Ratownictwo Medyczne		Rok realizacji 2025/26	
Poziom kształcenia pierwszego stopnia		Języki wykładowe polski	
Forma studiów stacjonarne		Blok zajęciowy obowiązkowy do zaliczenia roku	
Profil studiów praktyczny		Obligatoryjność obowiązkowy	
Dyscypliny Nauki o zdrowiu i nauki medyczne		Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się zaliczenie na ocenę	
		Grupa zajęć standardu C. Nauki kliniczne	
Koordyna- tor przed- miotu	Małgorzata Chajnet		
Prowadzący zajęcia	Bożena Grygiel, Agnieszka Zielińska, Małgorzata Chajnet, Agnieszka Roszczypała, Iwona Pietruszka		
Okres Semestr 1	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się -		Liczba punk- tów ECTS 0.0
	Forma prowadzenia i godziny zajęć ćwiczenia w pracowni umiejętności: 60		
Okres Semestr 2	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się zaliczenie na ocenę		Liczba punk- tów ECTS 8.0
	Forma prowadzenia i godziny zajęć zajęcia praktyczne: 100		

Cele kształcenia dla przedmiotu

CI	Celem przedmiotu jest kształtowanie i doskonalenie umiejętności praktycznych oraz postaw etycznych, niezbędnych do świadczenia opieki ratownika medycznego wobec chorych/poszkodowanych.
----	--

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	medyczne czynności ratunkowe i świadczenia zdrowotne inne niż medyczne czynności ratunkowe, które mogą być udzielane przez ratownika medycznego	O.W1	dzienniczek umiejętności praktycznych, obserwacja pracy studenta, ocena grupy, odpowiedź ustna, samoocena, zaliczenie
W2	zasady i technikę wykonywania opatrunków	C.W46	dzienniczek umiejętności praktycznych, obserwacja pracy studenta, odpowiedź ustna, samoocena, sprawdzian praktyczny, zaliczenie
W3	zasady postępowania z pacjentem z założonym cewnikiem zewnętrznym	C.W48	dzienniczek umiejętności praktycznych, obserwacja pracy studenta, odpowiedź ustna, samoocena, sprawdzian praktyczny, test, zaliczenie
W4	techniki zabiegów medycznych wykonywanych samodzielnie przez ratownika medycznego	C.W51	obserwacja pracy studenta, odpowiedź ustna, prezentacja przypadku klinicznego, samoocena, test, zaliczenie
W5	zasady aseptyki i antyseptyki	C.W52	dzienniczek umiejętności praktycznych, obserwacja pracy studenta, odpowiedź ustna, samoocena, sprawdzian praktyczny, test, zaliczenie
W6	zasady zabezpieczania materiału biologicznego do badań laboratoryjnych, mikrobiologicznych i toksykologicznych	C.W53	obserwacja pracy studenta, odpowiedź ustna, samoocena, test, zaliczenie
W7	wskazania do ułożenia pacjenta w pozycji właściwej do jego stanu lub odniesionych obrażeń	C.W56	dzienniczek umiejętności praktycznych, obserwacja pracy studenta, odpowiedź ustna, samoocena, test, zaliczenie

W8	wskazania do odsysania dróg oddechowych i techniki jego wykonywania	C.W61	dzienniczek umiejętności praktycznych, obserwacja pracy studenta, odpowiedź ustna, prezentacja przypadku klinicznego, samoocena, test, zaliczenie
W9	wskazania do tlenoterapii biernej lub wentylacji zastępczej manualnej powietrzem lub tlenem oraz techniki ich wykonywania	C.W64	obserwacja pracy studenta, odpowiedź ustna, prezentacja przypadku klinicznego, samoocena, test, zaliczenie
W10	wskazania do kaniulacji żył obwodowych kończyn górnych i dolnych oraz żyły szyjnej zewnętrznej i techniki jej wykonywania	C.W69	obserwacja pracy studenta, odpowiedź ustna, prezentacja przypadku klinicznego, samoocena, test, zaliczenie
W11	zasady monitorowania czynności układu oddechowego i układu krążenia metodami nieinwazyjnymi	C.W70	dzienniczek umiejętności praktycznych, obserwacja pracy studenta, odpowiedź ustna, prezentacja przypadku klinicznego, samoocena, test, zaliczenie
W12	zasady cewnikowania pęcherza moczowego	C.W106	dzienniczek umiejętności praktycznych, obserwacja pracy studenta, odpowiedź ustna, prezentacja przypadku klinicznego, samoocena, test, zaliczenie
W13	procedurę zakładania sondy żołądkowej i płukania żołądka	C.W107	dzienniczek umiejętności praktycznych, obserwacja pracy studenta, odpowiedź ustna, samoocena, sprawdzian praktyczny, test, zaliczenie
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	podawać pacjentowi produkty lecznicze różnymi drogami zgodnie z uprawnieniami zawodowymi ratownika medycznego lub pisemnym zleceniem lekarskim w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie	O.U11	obserwacja pracy studenta, odpowiedź ustna, samoocena, zaliczenie
U2	ułożyć pacjenta w pozycji właściwej do jego stanu lub odniesionych obrażeń ciała	C.U9	obserwacja pracy studenta, odpowiedź ustna, samoocena, sprawdzian praktyczny, zaliczenie

U3	monitorować stan pacjenta metodami nieinwazyjnymi	C.U18	obserwacja pracy studenta, odpowiedź ustna, samoocena, sprawdzian praktyczny, zaliczenie
U4	obliczać dawki produktów leczniczych oraz przygotowywać do podania i podawać produkty lecznicze pacjentowi	C.U19	obserwacja pracy studenta, odpowiedź ustna, samoocena, sprawdzian praktyczny, zaliczenie
U5	oznaczyć stężenie glukozy	C.U21	obserwacja pracy studenta, odpowiedź ustna, samoocena, sprawdzian praktyczny, zaliczenie
U6	założyć zgłębnik do żołądka	C.U22	dzienniczek umiejętności praktycznych, obserwacja pracy studenta, odpowiedź ustna, samoocena, sprawdzian praktyczny, zaliczenie
U7	założyć cewnik do pęcherza moczowego	C.U23	dzienniczek umiejętności praktycznych, obserwacja pracy studenta, odpowiedź ustna, samoocena, sprawdzian praktyczny, zaliczenie
U8	wdrożyć tlenoterapię zależnie od potrzeb pacjenta i wspomagać oddech	C.U45	dzienniczek umiejętności praktycznych, obserwacja pracy studenta, odpowiedź ustna, samoocena, sprawdzian praktyczny, zaliczenie
U9	stosować zasady aseptyki i antyseptyki	C.U46	obserwacja pracy studenta, odpowiedź ustna, samoocena, sprawdzian praktyczny, zaliczenie
U10	zaopatrywać rany, z uwzględnieniem ich rodzaju i charakterystyki	C.U47	dzienniczek umiejętności praktycznych, obserwacja pracy studenta, odpowiedź ustna, samoocena, sprawdzian praktyczny, zaliczenie
U11	pobrać krew oraz zabezpieczyć materiał biologiczny do badań laboratoryjnych, mikrobiologicznych i toksykologicznych	C.U56	dzienniczek umiejętności praktycznych, obserwacja pracy studenta, odpowiedź ustna, samoocena, sprawdzian praktyczny, zaliczenie

U12	wykonać kaniulację żył obwodowych kończyn górnych i dolnych oraz żyły szyjnej zewnętrznej	C.U79	obserwacja pracy studenta, samoocena, sprawdzian praktyczny, zaliczenie
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem	O.K6	obserwacja pracy studenta, samoocena, zaliczenie

Bilans punktów ECTS

Semestr 1

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
ćwiczenia w pracowni umiejętności	60
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 60
Liczba godzin kontaktowych	Liczba godzin 60
Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym	Liczba godzin 60

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Semestr 2

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
zajęcia praktyczne	100
przygotowanie do zajęć	50
analiza przypadków	10
przygotowanie do zaliczenia przedmiotu	20
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 180
Liczba godzin kontaktowych	Liczba godzin 100
Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym	Liczba godzin 110

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu	Formy prowadzenia zajęć
1.	Założenie wkłucia dożylnego celem podawania wybranych leków drogą dożylną, nawadniania organizmu, przygotowanie i przetaczanie płynów infuzyjnych, szybkiego dostępu w sytuacjach nagłych. Zasady zakładania i pielęgnacji wkłucia, niebezpieczeństwa, ryzyko wynikające z założonego wkłucia.	W1, W10, W4, W5, U1, U12, U4, U9	zajęcia praktyczne, ćwiczenia w pracowni umiejętności
2.	Przygotowanie i podawanie leków przez układ pokarmowy, oddechowy, podawanie leków drogą do tkankową, wykonywanie iniekcji: podskórnie (np: insuliny, użycie penów), podawanie heparyny drobnocząsteczkowej przy użyciu ampułko-strzykawki, podanie leku domięśniowo.	W1, W4, W5, U1, U4, U9	zajęcia praktyczne, ćwiczenia w pracowni umiejętności
3.	Pomiar parametrów życiowych tj. ciśnienia tętniczego krwi, tętna, temperatury, oddechów, bilansowanie płynów, dobową zbiórka moczu, nabycie umiejętności wykonania i dokonania zapisu w dokumentacji pacjenta.	W1, W11, W4, U3	zajęcia praktyczne, ćwiczenia w pracowni umiejętności
4.	Wykonanie opatrunku na różnych rodzajach ran. Odleżyny, klasyfikacja odleżyn, klasyfikacja ran, zasady zapobiegania i leczenie zgodnie z aktualnymi standardami.	W1, W2, W4, W5, W7, U10, U2, K1	zajęcia praktyczne, ćwiczenia w pracowni umiejętności
5.	Aseptyka, antyseptyka, proces sterylizacji narzędzi medycznych, kontrola i magazynowanie materiału wysterylizowanego.	W1, W5, U9	zajęcia praktyczne, ćwiczenia w pracowni umiejętności
6.	Pobieranie materiału do badań np: pomiar glikemii przy użyciu glukometru, pobieranie krwi do badań, wypełnianie dokumentacji i przesyłanie do diagnostyki laboratoryjnej.	W1, W4, W5, W6, U11, U5, U9	zajęcia praktyczne, ćwiczenia w pracowni umiejętności
7.	Przygotowanie zestawu i założenie sondy dożołądkowej, wskazania terapeutyczne (płukanie żołądka), po zabezpieczeniu drożności dróg oddechowych.	W1, W13, U6	zajęcia praktyczne, ćwiczenia w pracowni umiejętności
8.	Przygotowanie i wykonanie wlewu doodbytniczego.	W1, W4, K1	zajęcia praktyczne, ćwiczenia w pracowni umiejętności
9.	Przygotowanie zestawu i wykonanie cewnikowania pęcherza moczowego.	W1, W12, W3, U7, K1	zajęcia praktyczne, ćwiczenia w pracowni umiejętności
10.	Odsysanie górnych dróg oddechowych. Przygotowanie i wykonanie nebulizacji. Stosowanie tlenoterapii biernej, metody podawania tlenu biernie, zasady tlenoterapii biernej.	W1, W4, W8, W9, U8	zajęcia praktyczne, ćwiczenia w pracowni umiejętności

INFORMACJE ROZSZERZONE

Semestr 1

Metody nauczania :

Ćwiczenia w pracowni umiejętności, Demonstracja, Film dydaktyczny, Pokaz, Praca w grupie, Symulacja niskiej wierności

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
ćwiczenia w pracowni umiejętności	obserwacja pracy studenta, odpowiedź ustna, sprawdzian praktyczny, test, zaliczenie	Zaliczenie na ocenę I semestr. Zaliczenie otrzymuje student, który uzyska co najmniej 65% poprawnych odpowiedzi z testu jednokrotnego wyboru obejmującego 40 pytań i uzyska co najmniej 26 pkt. Skala ocen 0-25 pkt.- niedostateczny, 26-28 pkt.- dostateczny, 29-31 pkt.- dostateczny plus, 32-34 pkt.- dobry, 35-37 pkt.- dobry plus, 38-40 pkt. bardzo dobry. Bieżące zaliczenie zabiegów (sala ćwiczeń) przewidzianych w programie realizowanym w semestrze I. Zaliczenie umiejętności praktycznych w sali ćwiczeń na podstawie listy kontrolnej/check -listy. Nie przewiduje się poprawy oceny pozytywnej na wyższą. Zasady dopuszczenia do zaliczenia: zaliczenie zajęć uzyskuje student na podstawie pozytywnej oceny z testu oraz: obecności na zajęciach, aktywności na zajęciach, wykonania zadań, zadań w grupie. W przypadku nieobecności usprawiedliwionej student ma możliwość odpracowania zajęć z inną grupą lub realizacji zadań wskazanych przez prowadzącego zajęcia. Zaliczenie pisemne I termin, ustne II termin.

Semestr 2

Metody nauczania :

Analiza przypadków, Burza mózgów, Ćwiczenia kliniczne, Dyskusja, Pokaz, Praca w grupie, Zajęcia praktyczne

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
zajęcia praktyczne	dzienniczek umiejętności praktycznych, obserwacja pracy studenta, ocena grupy, odpowiedź ustna, prezentacja przypadku klinicznego, samoocena, sprawdzian praktyczny, zaliczenie	Zaliczenie na ocenę II semestr. Zasady dopuszczenia do zaliczenia: Zaliczenie z zajęć uzyskuje student na podstawie: obecności na zajęciach, aktywności na zajęciach, wykonania zadań, zadań w grupie. W przypadku nieobecności usprawiedliwionej student ma możliwość odpracowania zajęć z inną grupą lub realizacji zadań wskazanych przez prowadzącego zajęcia. Zajęcia praktyczne- zaliczenie na ocenę II semestr: uzyskanie zaliczenia od prowadzącego zajęcia praktyczne/ opiekuna dydaktycznego. Ocena końcowa z przedmiotu jest średnią ocen semestralnych.

Dodatkowy opis

Obecność na zajęciach obowiązkowa. Na zajęciach student powinien przyjść punktualnie, przygotowany merytorycznie, wyposażony w stosowne umundurowanie, obuwie i identyfikator.

Wymagania wstępne i dodatkowe

brak

Literatura

Obowiązkowa

1. Ślusarska B., Zarzycka D., Majda A.: (red) Podstawy pielęgniarstwa. Wybrane umiejętności i procedury opieki pielęgniarstwiej. Tom 2. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2017
2. Ślusarska B., Zarzycka D., Majda A.: Umiejętności pielęgniarstwiej. Katalog check-list. Materiały ćwiczeniowe z podstaw pielęgniarstwiej. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2017

Dodatkowa

1. Hebel K., Steliga A., Lewandowska K.: Procedury i checklisty w praktyce symulacji medycznej, kompetencje pielęgniarstwiej Tom 1 Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2024

KARTA OPISU PRZEDMIOTU

ZAGROŻENIA EPIDEMIOLOGICZNE I SZCZEPIENIA OCHRONNE

INFORMACJE PODSTAWOWE

Jednostka organizacyjna Collegium Masoviense - Wyższa Szkoła Nauk o Zdrowiu		Cykl dydaktyczny 2025/26
Kierunek studiów Ratownictwo Medyczne		Rok realizacji 2025/26
Poziom kształcenia pierwszego stopnia		Języki wykładowe polski
Forma studiów stacjonarne		Blok zajęciowy obowiązkowy do zaliczenia roku
Profil studiów praktyczny		Obligatoryjność obowiązkowy
Dyscypliny Nauki o zdrowiu i nauki medyczne		Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się zaliczenie na ocenę
		Grupa zajęć standardu C. Nauki kliniczne
Koordinator przedmiotu	Tadeusz Kilian	
Prowadzący zajęcia	Irena Puszkarz, Tadeusz Kilian	

Okres Semestr 1	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się zaliczenie na ocenę Forma prowadzenia i godziny zajęć wykłady : 10 ćwiczenia w pracowni umiejętności: 5	Liczba punktów ECTS 2.0
---------------------------	--	--------------------------------

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem kształcenia jest dostarczenie wiedzy w zakresie zagrożeń epidemiologicznych towarzyszących pracy ratownika medycznego oraz nabycie wiedzy i umiejętności oraz postaw dotyczących przeprowadzania badań kwalifikacyjnych i wykonywania szczepień ochronnych określonych w przepisach prawa, wraz z postępowaniem po ich wykonaniu i sprawozdawczość w tym zakresie
-----------	---

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	przepisy prawne dotyczące bezpieczeństwa i ochrony zdrowia w procesie kształcenia oraz zasady postępowania w przypadku niebezpiecznego zdarzenia podczas zajęć, w szczególności w salach zabiegowych i leczniczych, w szpitalach i przychodniach jednostek medycznych	O.W6	test
W2	zasady dekontaminacji	C.W21	test
W3	zasady aseptyki i antyseptyki	C.W52	test
W4	rodzaje szczepionek wynikające z obowiązującego programu szczepień ochronnych w Rzeczypospolitej Polskiej oraz ich działanie immunologiczne	C.W120	test
W5	zasady kwalifikowania do szczepień ochronnych oraz wykonywania tych szczepień	C.W121	test
W6	standardy przeprowadzania badań kwalifikacyjnych do szczepień ochronnych przeciw grypie, WZW, tężcowi, COVID-19 i wykonywania szczepień ochronnych przeciw grypie, WZW, tężcowi, COVID-19, pneumokokom, wściekliźnie oraz innych obowiązkowych i zalecanych szczepień ochronnych, zgodnie z przepisami prawa oraz z zapewnieniem bezpieczeństwa pacjentowi oraz sobie	C.W122	test
W7	procedury stosowane w sytuacji wystąpienia NOP oraz zasady prowadzenia sprawozdawczości w zakresie szczepień ochronnych	C.W123	test
W8	zasady postępowania profilaktycznego w przypadku zakażeń w SOR	C.W100	test
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	podejmować działania w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki chorób	O.U3	odpowiedź ustna, samoocena, obserwacja pracy uczestnika
U2	przeprowadzać badania kwalifikacyjne do szczepień ochronnych i wykonywać szczepienia ochronne określone w przepisach prawa, realizować obowiązujące procedury w przypadku wystąpienia niepożądanego odczynu poszczepiennego (NOP) oraz prowadzić sprawozdawczość w zakresie szczepień ochronnych	O.U8	odpowiedź ustna, samoocena, test, obserwacja pracy uczestnika

U3	stosować zasady aseptyki i antyseptyki	C.U46	odpowiedź ustna, samoocena, obserwacja pracy uczestnika
U4	wykonywać szczepienia przeciw grypie, WZW, tężcowi, COVID-19, pneumokokom, wściekliźnie oraz inne obowiązkowe i zalecane szczepienia ochronne zgodnie z przepisami prawa	C.U72	odpowiedź ustna, samoocena, test, obserwacja pracy uczestnika
U5	rozpoznawać i klasyfikować NOP oraz charakteryzować miejscowe i uogólnione reakcje organizmu występujące u pacjenta	C.U73	odpowiedź ustna, samoocena, test, obserwacja pracy uczestnika
U6	przeprowadzić badanie kwalifikacyjne do szczepień ochronnych przeciw grypie, WZW, tężcowi, COVID-19 oraz innych obowiązkowych i zalecanych szczepień ochronnych	C.U78	odpowiedź ustna, samoocena, obserwacja pracy uczestnika
Kompetencje społecznych – Student jest gotów do:			
K1	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	O.K5	samoocena
K2	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem	O.K6	samoocena
K3	wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki ogólnej i zawodowej oraz holistycznego i zindywidualizowanego podejścia do pacjenta, uwzględniającego poszanowanie jego praw i potrzeb	O.K3	samoocena

Bilans punktów ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
wykłady	10
ćwiczenia w pracowni umiejętności	5
przygotowanie do zaliczenia na ocenę	5
kształcenie samodzielne	10
konsultacje indywidualne	4
przygotowanie do zajęć	15
uczestnictwo w zaliczeniu na ocenę	2
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 51
	Liczba godzin

Liczba godzin kontaktowych	15
Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym	Liczba godzin 5

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu	Formy prowadzenia zajęć
1.	Podstawowe pojęcia i definicje w epidemiologii. Metody oceny stanu zdrowia populacji. Badania w epidemiologii: badania opisowe, analityczne i interwencyjne. Znaczenie badań epidemiologicznych w powstawaniu wytycznych w ochronie zdrowia.	W1, U1, K1	wykłady
2.	Wybrane elementy epidemiologii chorób zakaźnych w tym zakażeń wywołanych przez drobnoustroje w tym nowe wyłaniające się patogeny - metody profilaktyki	W1, W3, W4, U1, U2, K1	wykłady
3.	Postępowanie aseptyczne i antyseptyczne, dokontaminacja oraz higiena rąk jako elementy profilaktyki nieswoistej w zapobieganiu zakażeniom w związku z udzielaniem świadczeń zdrowotnych.	W2, W3, W8, U3	wykłady
4.	Profilaktyka swoista i nieswoista w zapobieganiu zakażeniom i zagrożeniom epidemiologicznym w ochronie zdrowia. Ochronne działania szczepionek oraz bezpieczeństwo ich podawania.	W3, W4, W5, W6, U1, U3, U4	ćwiczenia w pracowni umiejętności, wykłady e- learning
5.	Szczepienia ochronne w Polsce - przypisy prawa w tym Komunikat Głównego Inspektora Sanitarnego w sprawie Programu Szczepień Ochronnych na dany rok kalendarzowy, rodzaje szczepień (obowiązkowych i zalecanych), zasady kwalifikacji do szczepień, wykonywanie szczepień ochronnych oraz postępowanie po wykonaniu szczepienia.	W4, W5, W6, U3, U4, U6, K1, K2, K3	ćwiczenia w pracowni umiejętności, wykłady e- learning
6.	Niepożądane odczyny poszczepienne oraz dokumentowanie wykonania szczepienia. Uwarunkowania wykonywania szczepień ochronnych w kontekście psychospołecznym oraz jak rozmawiać z rodzicami dzieci oraz dorosłymi o szczepieniach.	W7, U5, K1	ćwiczenia w pracowni umiejętności, wykłady e- learning

INFORMACJE ROZSZERZONE

Metody nauczania :

Burza mózgów, Ćwiczenia w pracowni umiejętności, , Wykład

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
--------------	------------------	-------------------------------

wykłady	test	wykłady test Zaliczenie treści programowych po zakończonych wykładach w formie e-lerningu i ćwiczeniach w pracowni umiejętności - zaliczanie w formie pisemnej – test, liczący 30 pytań. Należy uzyskać co najmniej 60% poprawnych odpowiedzi na ocenę dostateczną, 70% na ocenę dostateczny plus, 80% na ocenę dobrą, 85% na ocenę dobry plus, 90% na ocenę bardzo dobrą.
ćwiczenia w pracowni umiejętności	odpowiedź ustna, samoocena, test, obserwacja pracy uczestnika	Zaliczenie z zajęć uzyskuje student na podstawie pozytywnej oceny z testu - test łącznie z treściami podanymi na wykładzie oraz zaliczenie ćwiczeń w pracowni umiejętności - 100% obecność na zajęciach, aktywności na zajęciach, wykonania zadań, wykonywania zadań w grupie. W razie nieobecności usprawiedliwionej student ma możliwość odrobienia zajęć z inną grupą lub realizacji zadań wskazanych przez prowadzącego zajęcia w terminie ustalonym z prowadzącym zajęcia

Dodatkowy opis

Obecność na zajęciach obowiązkowa. Na zajęcia student powinien przyjść punktualnie, przygotowany merytorycznie, wyposażony w stosowne umundurowanie, obuwie i identyfikator. Po zakończonych wszystkich formach zajęć, test końcowy składający się z 30 pytań zamkniętych jednokrotnego oraz wielokrotnego wyboru. Pierwszy i drugi termin zaliczenia odbywa się pisemnie według tych samych kryteriów.

Wymagania wstępne i dodatkowe

brak wymagań

Literatura

Obowiązkowa

1. Bernatowska E., Grzesiowski P. Szczepienia ochronne obowiązkowe i zalecane od A do Z. PZWL Warszawa 2021
2. Zieliński A., Paradowska-Stankiewicz L., Rosińska M., Wojtyński B. EPIDEMIOLOGIA OD TEORII DO PRAKTYKI. Pzwl Warszawa 2021

Dodatkowa

1. Czajka H., Wysocki J.: Szczepienia ochronne w pytaniach i opowieściach. : Help-Med, Help-Med, Kraków 2023
2. DZ. URZ. Min. Zdr. 2024.93 Komunikat Głównego Inspektora Sanitarnego z dnia 31 października 2024 r. w sprawie Programu Szczepień Ochronnych na rok 2025

KARTA OPISU PRZEDMIOTU

BADANIE FIZYKALNE

INFORMACJE PODSTAWOWE

Jednostka organizacyjna Collegium Masoviense - Wyższa Szkoła Nauk o Zdrowiu		Cykl dydaktyczny 2025-2028
Kierunek studiów Ratownictwo Medyczne		Rok realizacji 2025/26
Poziom kształcenia pierwszego stopnia		Języki wykładowe polski
Forma studiów stacjonarne		Blok zajęciowy obowiązkowy do zaliczenia roku
Profil studiów praktyczny		Obligatoryjność obowiązkowy
Dyscypliny Nauki o zdrowiu i nauki medyczne		Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się zaliczenie na ocenę
		Grupa zajęć standardu C. Nauki kliniczne
Koordinator przedmiotu	Agnieszka Drozdowska-Szymczak	
Prowadzący zajęcia	Agnieszka Drozdowska-Szymczak, Irena Brukwicka, Renata Gryglewska	

Okres Semestr 2	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 1.0
	Forma prowadzenia i godziny zajęć wykład: 5 wykłady : 5 zajęcia praktyczne: 20	

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Zasadniczym celem nauczania przedmiotu jest teoretyczne i praktyczne zapoznanie studentów z podstawami badania przedmiotowego oraz podmiotowego (ze szczególnym uwzględnieniem chorób wewnętrznych i kardiologii), co stanowi jeden z zasadniczych elementów pracy ratownika medycznego.
C2	Przekazanie wiedzy z zakresu oceny stanu ogólnego pacjenta, weryfikacji stanów zagrożenia zdrowia i życia, wywiadu i badania w algorytmach ABCDE oraz SAMPLE.
C3	Nauka prowadzenia diagnostyki różnicowej u pacjentów zgłaszających poszczególne dolegliwości oraz prezentujących określone odchylenia w badaniu fizykalnym. Przekazanie umiejętności myślenia indukcyjnego i dedukcyjnego.

C4	Zawrócenie uwagi studentów podczas zajęć na rolę kultury osobistej, szacunku okazywanego pacjentom, rodzinom/opiekunom oraz członkom zespołu medycznego. Podkreślenie znaczenia delikatności w trakcie wykonywanych zadań, kompetencji w nawiązywaniu kontaktu z pacjentem/otoczeniem oraz tłumaczeniem co i dlaczego zamierza się wykonać.
C5	Uświadomienie studentom znaczenia umiejętności pracy w zespole.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	medyczne czynności ratunkowe i świadczenia zdrowotne inne niż medyczne czynności ratunkowe, które mogą być udzielane przez ratownika medycznego	O.W1	test, obserwacja pracy uczestnika
W2	zasady badania fizykalnego w zakresie niezbędnym do prowadzenia medycznych czynności ratunkowych i udzielania świadczeń zdrowotnych innych niż medyczne czynności ratunkowe	C.W26	test, obserwacja pracy uczestnika
W3	zasady badania podmiotowego w zakresie niezbędnym do prowadzenia medycznych czynności ratunkowych i świadczeń medycznych innych niż medyczne czynności ratunkowe	C.W25	obserwacja pracy uczestnika
W4	przyczyny i rodzaje bólu w klatce piersiowej oraz jego diagnostykę	C.W27	test, obserwacja pracy uczestnika
W5	zasady monitorowania stanu pacjenta w SOR	C.W101	obserwacja pracy uczestnika
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	ocenić stan pacjenta w celu ustalenia sposobu postępowania ratunkowego	C.U1	test, obserwacja pracy uczestnika
U2	przeprowadzić badanie fizykalne pacjenta	C.U4	obserwacja pracy uczestnika
U3	przeprowadzić wywiad medyczny z pacjentem dorosłym w zakresie niezbędnym do podjęcia medycznych czynności ratunkowych	C.U7	obserwacja pracy uczestnika
U4	ocenić stan świadomości pacjenta	C.U8	test, obserwacja pracy uczestnika
U5	przeprowadzić badanie fizykalne pacjenta dorosłego w zakresie niezbędnym do ustalenia jego stanu	C.U10	obserwacja pracy uczestnika
U6	ocenić i opisać stan somatyczny i psychiczny pacjenta	C.U15	test, obserwacja pracy uczestnika
U7	ocenić stan neurologiczny pacjenta	C.U17	test, obserwacja pracy uczestnika
U8	monitorować stan pacjenta metodami nieinwazyjnymi	C.U18	obserwacja pracy uczestnika

U9	oznaczyć stężenie glukozy	C.U21	obserwacja pracy uczestnika
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta	O.K2	obserwacja pracy uczestnika
K2	wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki ogólnej i zawodowej oraz holistycznego i zindywidualizowanego podejścia do pacjenta, uwzględniającego poszanowanie jego praw i potrzeb	O.K3	obserwacja pracy uczestnika
K3	organizowania pracy własnej i współpracy w zespole, w tym z osobami wykonującymi inne zawody medyczne, oraz w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym	O.K4	obserwacja pracy uczestnika
K4	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	O.K5	obserwacja pracy uczestnika

Bilans punktów ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
wykład	5
wykłady	5
zajęcia praktyczne	20
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 30
Liczba godzin kontaktowych	Liczba godzin 30
Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym	Liczba godzin 20

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu	Formy prowadzenia zajęć
1.	Wstęp do badania podmiotowego i przedmiotowego. ABCDE. SAMPLE. Karta ratownicza. Ocena stanu ogólnego	W1, U1, U2, K1, K3	wykład, zajęcia praktyczne, wykłady e- learning

2.	Badanie podmiotowe i przedmiotowe układu krążenia, problematyka omdleń	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, U5, U8, K1, K2, K3, K4	wykład, zajęcia praktyczne, wykłady e- learning
3.	Badanie podmiotowe i przedmiotowe układu oddechowego	W1, W2, W3, W5, U1, U2, U3, U4, U5, U8, K1, K2, K3, K4	wykład, zajęcia praktyczne, wykłady e- learning
4.	Badanie podmiotowe i przedmiotowe jamy brzusznej	W1, W2, W3, U1, U2, U3, U5, K1, K2, K3, K4	wykład, zajęcia praktyczne, wykłady e- learning
5.	Podstawy badania podmiotowego i przedmiotowego w neurologii	W1, W2, W3, U3, U6, U7, U9	wykład, zajęcia praktyczne, wykłady e- learning

INFORMACJE ROZSZERZONE

Metody nauczania :

Analiza przypadków, Demonstracja, , Praktyka zawodowa, Wykład, Zajęcia praktyczne

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	test	Obecność na zajęciach - ocenianie ciągłe. 2. Forma zaliczenia: test wielokrotnego wyboru (15 pytań, 5 dystraktów, 1 prawidłowa odpowiedź). Zaliczenie: prawidłowa odpowiedź na min. 60% zakresu pytań.
wykłady	test	Obecność na zajęciach - ocenianie ciągłe. 2. Forma zaliczenia: test wielokrotnego wyboru (15 pytań, 5 dystraktów, 1 prawidłowa odpowiedź). Zaliczenie: prawidłowa odpowiedź na min. 60% zakresu pytań.
zajęcia praktyczne	obserwacja pracy uczestnika	Obecność na zajęciach - ocenianie ciągłe. 2. Ocena realizacji zleconych w czasie ćwiczeń zadań. 3. Wykazanie się przez studenta w trakcie zajęć kulturą osobistą, szacunkiem okazywanym pacjentom, rodzinom/opiekunom oraz członkom zespołu medycznego, delikatnością w trakcie wykonywanych zadań, umiejętnością nawiązania kontaktu z pacjentem/otoczeniem i wytłumaczeniem co i dlaczego zamierza się wykonać, umiejętnością pracy zespołowej.

Literatura

Obowiązkowa

1. Bates - kieszonkowy przewodnik po badaniu podmiotowym i przedmiotowym. Lynn S. Bickley, Piotr Jędrusik - red. wyd. pol. Zbigniew Gaciong. Wydawca: Termedia. Poznań, 2014. ISBN: 9788379880218
2. Diagnostyka internistyczna. Anna Czech, Jan Tatoń. Wydawca: PZWL. Warszawa 2005. ISBN: 8320031567

Dodatkowa

1. Przewodnik Batesa po badaniu przedmiotowym i podmiotowym. Lynn S. Bickley, Piotr Jędrusik - red. wyd. pol. Zbigniew Gaciong. Wydawca: Termedia. Poznań, 2010. ISBN: 9788362138258
2. Interna Szczeklika 2022. Andrzej Szczekliki, Piotr Gajewski. Wydawca Medycyna Praktyczna. Kraków, 2022. ISBN: 9788374306690
3. Propedeutyka chorób wewnętrznych cz. 1 oraz cz. 2. Jerzy P. Dubiel, Władysław Król. Kraków - Akademia Medyczna im. Mikołaja Kopernika. Rok wydania: 1982 (wydanie II) lub 1985 (wydanie III)

Ratownictwo Medyczne 1 rok

KARTA OPISU PRZEDMIOTU

PROCEDURY RATUNKOWE PRZEDSZPITALNE

INFORMACJE PODSTAWOWE

Jednostka organizacyjna Collegium Masoviense - Wyższa Szkoła Nauk o Zdrowiu		Cykl dydaktyczny 2025/26	
Kierunek studiów Ratownictwo Medyczne		Rok realizacji 2025/26	
Poziom kształcenia pierwszego stopnia		Języki wykładowe polski	
Forma studiów stacjonarne		Blok zajęciowy obowiązkowy do zaliczenia roku	
Profil studiów praktyczny		Obligatoryjność obowiązkowy	
Dyscypliny Nauki o zdrowiu i nauki medyczne		Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się egzamin	
		Grupa zajęć standardu C. Nauki kliniczne	
Koordyna- tor przed- miotu	Dariusz Atlak		
Prowadzący zajęcia	Dariusz Atlak, Łukasz Bugajak		
Okres Semestr 2	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się egzamin		Liczba punk- tów ECTS 8.0
	Forma prowadzenia i godziny zajęć wykład: 5 wykłady : 5 seminarium: 10 zajęcia praktyczne w warunkach symulacyjnych: 70 za- jęcia praktyczne: 50		

Cele kształcenia dla przedmiotu

CI	Celem przedmiotu jest przygotowanie studenta do prowadzenia medycznych czynności ratunkowych (MCR) określonych obowiązującymi aktami prawnymi, wykonywanych samodzielnie przez ratowników medycznych w zespołach ratownictwa medycznego (ZRM).
-----------	--

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	medyczne czynności ratunkowe i świadczenia zdrowotne inne niż medyczne czynności ratunkowe, które mogą być udzielane przez ratownika medycznego	O.W1	egzamin pisemny, kolokwia teoretyczne, projekt
W2	etyczne, społeczne i prawne uwarunkowania wykonywania zawodu ratownika medycznego	O.W4	egzamin pisemny, kolokwia teoretyczne, projekt
W3	systemy ratownictwa medycznego w Rzeczypospolitej Polskiej i wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej	O.W3	egzamin pisemny, kolokwia teoretyczne, projekt
W4	zasady badania podmiotowego w zakresie niezbędnym do prowadzenia medycznych czynności ratunkowych i świadczeń medycznych innych niż medyczne czynności ratunkowe	C.W25	egzamin pisemny, kolokwia teoretyczne, projekt
W5	zasady badania fizykalnego w zakresie niezbędnym do prowadzenia medycznych czynności ratunkowych i udzielania świadczeń zdrowotnych innych niż medyczne czynności ratunkowe	C.W26	egzamin pisemny, kolokwia teoretyczne, projekt
W6	techniki zabiegów medycznych wykonywanych samodzielnie przez ratownika medycznego	C.W51	egzamin pisemny, kolokwia teoretyczne, projekt
W7	wskazania do ułożenia pacjenta w pozycji właściwej do jego stanu lub odniesionych obrażeń	C.W56	egzamin pisemny, kolokwia teoretyczne, projekt
W8	przyczyny i objawy nagłego zatrzymania krążenia	C.W57	egzamin pisemny, kolokwia teoretyczne, projekt
W9	zasady prowadzenia zaawansowanej resuscytacji krążeniowo-oddechowej u dorosłych	C.W59	egzamin pisemny, kolokwia teoretyczne, projekt
W10	wskazania do odsysania dróg oddechowych i techniki jego wykonywania	C.W61	egzamin pisemny, kolokwia teoretyczne, projekt
W11	wskazania do przyrządowego przywracania drożności dróg oddechowych i techniki jego wykonywania	C.W63	egzamin pisemny, kolokwia teoretyczne, projekt
W12	wskazania do intubacji dotchawiczej w laryngoskopii bezpośredniej przez usta bez użycia środków zwiotczających i do wentylacji zastępczej oraz techniki ich wykonywania	C.W66	egzamin pisemny, kolokwia teoretyczne, projekt
W13	wskazania do defibrylacji manualnej oraz kardio-wersji i elektrostymulacji u pacjentów z niestabilnością hemodynamiczną i techniki ich wykonywania	C.W68	egzamin pisemny, kolokwia teoretyczne, projekt

W14	wskazania do kaniulacji żył obwodowych kończyn górnych i dolnych oraz żyły szyjnej zewnętrznej i techniki jej wykonywania	C.W69	egzamin pisemny, kolokwia teoretyczne, projekt
W15	zasady wykonywania dostępu doszpikowego przy użyciu gotowego zestawu	C.W71	egzamin pisemny, kolokwia teoretyczne, projekt
W16	wskazania do tlenoterapii biernej lub wentylacji zastępczej manualnej powietrzem lub tlenem oraz techniki ich wykonywania	C.W64	kolokwia teoretyczne, sprawdzian praktyczny
W17	wskazania do wentylacji zastępczej mechanicznej z użyciem respiratora oraz techniki jej wykonywania	C.W65	kolokwia teoretyczne, sprawdzian praktyczny
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	współdziałać z pracownikami jednostek systemu ratownictwa medycznego i innych podmiotów w zdarzeniach jednostkowych, mnogich, masowych i katastrofach	O.U4	dziennik praktyk, ocena grupy, samoocena, sprawdzian praktyczny
U2	planować własną aktywność edukacyjną i stale podnosić swoje kwalifikacje w celu aktualizacji wiedzy	O.U7	dziennik praktyk, ocena grupy, samoocena, sprawdzian praktyczny
U3	zidentyfikować potencjalne zagrożenia dla życia i zdrowia, zachować się adekwatnie do zaistniałego zagrożenia, a także ocenić swoje możliwości podczas udzielania pierwszej pomocy	O.U14	dziennik praktyk, ocena grupy, samoocena, sprawdzian praktyczny
U4	przeprowadzić badanie fizykalne pacjenta	C.U4	dziennik praktyk, ocena grupy, samoocena, sprawdzian praktyczny
U5	przeprowadzić wywiad medyczny z pacjentem dorosłym w zakresie niezbędnym do podjęcia medycznych czynności ratunkowych	C.U7	dziennik praktyk, ocena grupy, samoocena, sprawdzian praktyczny
U6	ocenić stan świadomości pacjenta	C.U8	dziennik praktyk, ocena grupy, samoocena, sprawdzian praktyczny
U7	udrażniać drogi oddechowe przyrządowymi metodami nagłośniowymi	C.U42	dziennik praktyk, ocena grupy, samoocena, sprawdzian praktyczny
U8	wykonać intubację dotchawiczą w laryngoskopii bezpośredniej u pacjenta ze stwierdzonym nagłym zatrzymaniem krążenia	C.U43	dziennik praktyk, ocena grupy, samoocena, sprawdzian praktyczny
U9	wykonać konikopunkcję	C.U44	dziennik praktyk, ocena grupy, samoocena, sprawdzian praktyczny
U10	wdrożyć tlenoterapię zależnie od potrzeb pacjenta i wspomagać oddech	C.U45	dziennik praktyk, ocena grupy, samoocena, sprawdzian praktyczny

U11	przewodzą wentylację zastępczą z użyciem worka samorozprężalnego	C.U49	dziennik praktyk, ocena grupy, samoocena, sprawdzian praktyczny
U12	wykonać defibrylację elektryczną z użyciem defibrylatora manualnego	C.U52	dziennik praktyk, ocena grupy, samoocena, sprawdzian praktyczny
U13	wykonać kardiowersję i elektrostymulację zewnętrzną serca	C.U53	dziennik praktyk, ocena grupy, samoocena, sprawdzian praktyczny
U14	wykonać dostęp doszpikowy przy użyciu gotowego zestawu	C.U55	dziennik praktyk, ocena grupy, samoocena, sprawdzian praktyczny
U15	dostosować postępowanie ratunkowe do stanu pacjenta	C.U69	dziennik praktyk, ocena grupy, samoocena, sprawdzian praktyczny
U16	wykonać kaniulację żył obwodowych kończyn górnych i dolnych oraz żyły szyjnej zewnętrznej	C.U79	dziennik praktyk, ocena grupy, samoocena, sprawdzian praktyczny
U17	monitorować czynność układu krążenia metodami nieinwazyjnymi	C.U14	kolokwia teoretyczne, sprawdzian praktyczny
U18	rozpoznawać stany nagłego zagrożenia zdrowotnego	O.U1	kolokwia teoretyczne, sprawdzian praktyczny
U19	przewodzą medyczne czynności ratunkowe i udzielać świadczeń zdrowotnych innych niż medyczne czynności ratunkowe udzielane przez ratownika medycznego	O.U2	kolokwia teoretyczne, sprawdzian praktyczny
U20	podawać pacjentowi produkty lecznicze różnymi drogami zgodnie z uprawnieniami zawodowymi ratownika medycznego lub pisemnym zleceniem lekarskim w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie	O.U11	kolokwia teoretyczne, sprawdzian praktyczny
U21	organizować pracę własną oraz współpracować w zespole	O.U13	kolokwia teoretyczne, ocena grupy, samoocena, sprawdzian praktyczny
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	aktywnego słuchania, nawiązywania kontaktów interpersonalnych, skutecznego i empatycznego porozumiewania się z pacjentem	O.K1	dziennik praktyk, samoocena, sprawdzian praktyczny
K2	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu	O.K7	dziennik praktyk, samoocena, sprawdzian praktyczny
K3	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	O.K5	dziennik praktyk, samoocena, sprawdzian praktyczny

K4	organizowania pracy własnej i współpracy w zespole, w tym z osobami wykonującymi inne zawody medyczne, oraz w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym	O.K4	dziennik praktyk, samoocena, sprawdzian praktyczny
K5	wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki ogólnej i zawodowej oraz holistycznego i zindywidualizowanego podejścia do pacjenta, uwzględniającego poszanowanie jego praw i potrzeb	O.K3	dziennik praktyk, samoocena, sprawdzian praktyczny

Bilans punktów ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
wykład	5
wykłady	5
seminarium	10
zajęcia praktyczne w warunkach symulacyjnych	70
zajęcia praktyczne	50
uczestnictwo w egzaminie	2
przygotowanie do ćwiczeń	10
przygotowanie prezentacji multimedialnej	10
przygotowanie do egzaminu	10
przygotowanie do zaliczenia na ocenę	10
przygotowanie do kolokwium	10
przygotowanie do zajęć	10
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 202
Liczba godzin kontaktowych	Liczba godzin 140
Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym	Liczba godzin 120

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu	Formy prowadzenia zajęć
1.	Rozpoznawanie stanów zagrożenia życia. Ocena stanu pacjenta w celu ustalenia sposobu postępowania ratunkowego. Ocena stanu świadomości: AVPU/GCS, schemat badania ABC; wywiad SAMPLE. Rozpoznawanie stanów zagrożenia życia. Tlenoterapia bierna: wąsy tlenowe, maska tlenowa prosta, maska tlenowa z rezerwuarem. Bezprzyrządowe udrażnianie dróg oddechowych. Przyrządowe udrażnianie dróg oddechowych: UG, NG, LMA, LT, IGEL; odsysanie.	W1, W10, W11, W16, W4, W5, W7, U10, U11, U4, U5, U6, U7	wykład, seminarium, zajęcia praktyczne, zajęcia praktyczne w warunkach symulacyjnych
2.	Przyrządowe udrażnianie dróg oddechowych: intubacja dotchawicza, konikopunkcja. Tlenoterapia czynna: worek samorozprężalny, respirator. Monitorowanie: pulsoksymetria, kapnografia, kapnometria. Układanie pacjenta w pozycji właściwej do choroby / odniesionych obrażeń. Ocena i opisanie stanu somatycznego i psychicznego pacjenta.	W1, W10, W11, W12, W16, W17, W4, W5, W6, W7, U1, U10, U11, U2, U4, U5, U6, U8, U9, K1, K2, K3, K5	wykład, seminarium, zajęcia praktyczne, zajęcia praktyczne w warunkach symulacyjnych, wykłady
3.	Pomiar tętna, pomiar ciśnienia tętniczego. Wykonanie i wstępna analiza elektrokardiogramu. Obsługa defibrylatora: monitorowanie EKG, defibrylacja, kardiowersja, stymulacja.	W1, W13, W6, W8, W9, U12, U13, U15, U17, U18, U3, U4, U6, K1, K2, K3, K4, K5	wykład, seminarium, zajęcia praktyczne, wykłady
4.	Odbarczenie odmy prężnej. Wykonanie dostępu do szpikowego. Oznaczenie stężenia glukozy z użyciem glukometru.	W15, W6, U14	wykład, seminarium, zajęcia praktyczne, zajęcia praktyczne w warunkach symulacyjnych, wykłady
5.	RKO – ALS, ćwiczenia (symulacja) Przygotowanie pacjenta do transportu, monitorowanie stanu pacjenta podczas MCR Ocena wskazań do transportu pacjenta do jednostek wyspecjalizowanych (ośrodek toksykologiczny, hiperbaryczny, replantacyjny, kardiologii inwazyjnej, leczenia oparzeń, centrum urazowego)	W1, W2, W4, W5, W6, W7, U15, U17, U18, U19, U2, U20, U21, U3, U4, U5, U6, K1, K2, K3, K4, K5	wykład, seminarium, zajęcia praktyczne, zajęcia praktyczne w warunkach symulacyjnych, wykłady
6.	Zaburzenia rytmu – postępowanie w bradykardii / częstoskurczu – ćwiczenia (symulacja) Współdziałanie z pracownikami jednostek systemu ratownictwa medycznego / innych Identyfikacja błędów i zaniechań w praktyce ratownika medycznego	W1, W2, W4, W5, W6, W7, U1, U12, U13, U15, U16, U18, U19, U2, U20, U21, U3, U4, U5, U6, U7, K1, K2, K3, K4, K5	wykład, seminarium, zajęcia praktyczne, zajęcia praktyczne w warunkach symulacyjnych, wykłady
7.	Ćwiczenia ALS – badanie, resuscytacja krążeniowo- oddechowa, medyczne czynności ratunkowe, opieka poresuscytacyjna - ćwiczenia (symulacja)	W1, W12, W13, W14, W2, W4, W5, W6, W7, W8, W9, U1, U10, U11, U12, U13, U14, U15, U16, U2, U3, U4, U5, U6, U7, U8, K1, K2, K3, K4, K5	wykład, seminarium, zajęcia praktyczne, zajęcia praktyczne w warunkach symulacyjnych, wykłady

8.	Podjęcie i prowadzenie podstawowej i zaawansowanej resuscytacji krążeniowo-oddechowej u dorosłych - sytuacje szczególne - ćwiczenia (symulacja)	W1, W10, W11, W12, W13, W14, W15, W2, W3, W4, W5, W6, W7, W8, W9, U1, U10, U11, U12, U13, U14, U15, U16, U2, U21, U3, U4, U5, U6, U7, U8, U9, K1, K2, K3, K4, K5	wykład, seminarium, zajęcia praktyczne, zajęcia praktyczne w warunkach symulacyjnych, wykłady
----	---	--	---

INFORMACJE ROZSZERZONE

Metody nauczania :

Analiza przypadków, Ćwiczenia w pracowni umiejętności, Ćwiczenia w warunkach symulacyjnych, Demonstracja, Dyskusja, , Pokaz, Praca w grupie, Seminarium, Symulacja, Symulacja niskiej wierności, Wykład, Zajęcia praktyczne, Zajęcia praktyczne w warunkach symulacyjnych

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	egzamin pisemny	Warunkiem dopuszczenia do egzaminu pisemnego jest uzyskanie zaliczenia części praktycznej. Zaliczenie testu z części teoretycznej - minimum 70% poprawnych odpowiedzi oraz 100% obecności na wykładach
wykłady	ocena grupy	100% obecności na wykładach.
seminarium	projekt	Warunek dopuszczenia do egzaminu praktycznego. Przygotowanie i przedstawienie zaplanowanych prezentacji oraz 100% obecności.
zajęcia praktyczne w warunkach symulacyjnych	kolokwia teoretyczne, samoocena, sprawdzian praktyczny	Uzyskanie zaliczenia jest warunkiem dopuszczenia do egzaminu końcowego. 100% obecności na ćwiczeniach w pracowni umiejętności, - aktywny udział w zajęciach, - opanowania umiejętności i zaliczenie wykonywania medycznych czynności ratunkowych, uzyskanie zaliczeń częściowych z kolokwii.
zajęcia praktyczne	dziennik praktyk	Uzyskanie zaliczenia jest warunkiem dopuszczenia do egzaminu końcowego. 100% obecności - aktywny udział w zajęciach, - opanowania umiejętności wykonywania medycznych czynności ratunkowych

Wymagania wstępne i dodatkowe

Obecność obowiązkowa 100%.

Literatura

Obowiązkowa

1. Wytyczne resuscytacji 2025, Polska Rada Resuscytacji. Kraków 2021. (planowana publikacja listopad 2025)
2. Techniki pracy w ratownictwie medycznym. F. Flake, Edra Urban&Partner, 2024
3. T. Ilczak, Procedury Ratunkowe. Wyd. PZWL, Warszawa 2023
4. P.Paciorek, A.Patrzała, Medyczne Czynności Ratunkowe. Wyd. PZWL, Warszawa 2018,

KARTA OPISU PRZEDMIOTU

PRAKTYKA ZAWODOWA. PROCEDURY RATUNKOWE PRZEDSZPITALNE (ZRM)

INFORMACJE PODSTAWOWE

Jednostka organizacyjna Collegium Masoviense - Wyższa Szkoła Nauk o Zdrowiu	Cykl dydaktyczny 2025-2028
Kierunek studiów Ratownictwo Medyczne	Rok realizacji 2025/26
Poziom kształcenia pierwszego stopnia	Języki wykładowe polski
Forma studiów stacjonarne	Blok zajęciowy obowiązkowy do zaliczenia roku
Profil studiów praktyczny	Obligatoryjność obowiązkowy
Dyscypliny Nauki o zdrowiu i nauki medyczne	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się zaliczenie
	Grupy zajęć standardu C. Nauki kliniczne, D. Praktyki zawodowe
Koordinator przedmiotu	Eliza Ostrowska
Prowadzący zajęcia	

Okres Semestr 2	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się zaliczenie	Liczba punktów ECTS 3.0
	Forma prowadzenia i godziny zajęć praktyka zawodowa: 70	

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem przedmiotu jest doskonalenie umiejętności praktycznych w rzeczywistych warunkach pracy wykonywanych samodzielnie przez ratowników medycznych w zespołach ratownictwa medycznego.
C2	Zapoznanie studenta z zasadami funkcjonowania i prowadzenia dokumentacji medycznej w zespołach ratownictwa medycznego oraz poznanie sprzętu, wyrobów medycznych będących na wyposażeniu ZRM.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
	Wiedzy – Student zna i rozumie:		

W1	zasady udzielania pierwszej pomocy ofiarom wypadków	C.W44	odpowiedź ustna, samoocena, zaliczenie
W2	zasady udzielania kwalifikowanej pierwszej pomocy	C.W45	odpowiedź ustna, samoocena, zaliczenie
W3	zasady przygotowania do zabiegów medycznych w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego	C.W47	odpowiedź ustna, samoocena, zaliczenie
W4	zasady prowadzenia zaawansowanej resuscytacji krążeniowo-oddechowej u dorosłych	C.W59	odpowiedź ustna, samoocena, zaliczenie
W5	zasady prowadzenia zaawansowanej resuscytacji krążeniowo-oddechowej u dzieci, w tym niemowląt i noworodków	C.W60	odpowiedź ustna, samoocena, zaliczenie
W6	wskazania do przyrządowego przywracania drożności dróg oddechowych i techniki jego wykonywania	C.W63	odpowiedź ustna, samoocena, zaliczenie
W7	wskazania do wentylacji zastępczej mechanicznej z użyciem respiratora oraz techniki jej wykonywania	C.W65	odpowiedź ustna, samoocena, zaliczenie
W8	wskazania do intubacji dotchawiczej w laryngoskopii bezpośredniej przez usta bez użycia środków zwiotczających i do wentylacji zastępczej oraz techniki ich wykonywania	C.W66	odpowiedź ustna, samoocena, zaliczenie
W9	wskazania do defibrylacji manualnej oraz kardiowersji i elektrostymulacji u pacjentów z niestabilnością hemodynamiczną i techniki ich wykonywania	C.W68	odpowiedź ustna, samoocena, zaliczenie
W10	procedury medyczne stosowane przez ratownika medycznego, w szczególności zaopatrywanie ran i oparzeń, tamowanie krwotoków, unieruchamianie złamań, zwichnięć i skręceń oraz unieruchamianie kręgosłupa, z uwzględnieniem odcinka szyjnego, a także podawanie produktów leczniczych	C.W80	odpowiedź ustna, samoocena, zaliczenie
W11	techniki przygotowania pacjenta do transportu i opieki medycznej podczas transportu	C.W83	odpowiedź ustna, samoocena, zaliczenie
W12	postępowanie przedszpitalne w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego u dorosłych	C.W85	odpowiedź ustna, samoocena, zaliczenie
W13	postępowanie przedszpitalne w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego u dzieci	C.W86	odpowiedź ustna, samoocena, zaliczenie
W14	rodzaje terapii inwazyjnych stosowanych w ramach postępowania przedszpitalnego	C.W87	odpowiedź ustna, samoocena, zaliczenie
W15	zasady transportu pacjenta z obrażeniami ciała	C.W90	odpowiedź ustna, samoocena, zaliczenie
W16	zasady postępowania przedszpitalnego i w SOR w obrażeniach czaszkowo-mózgowych, kręgosłupa i rdzenia kręgowego, kończyn, jamy brzusznej i klatki piersiowej oraz w przypadku wstrząsu	C.W105	odpowiedź ustna, samoocena, zaliczenie
W17	zasady prowadzenia dokumentacji medycznej w praktyce ratownika medycznego	C.W125	odpowiedź ustna, samoocena, zaliczenie

W18	podstawy dysponowania zespołami ratownictwa medycznego i koordynacji działań w systemie Państwowe Ratownictwo Medyczne	C.W124	odpowiedź ustna, samoocena, zaliczenie
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	przewodzić medyczne czynności ratunkowe i udzielać świadczeń zdrowotnych innych niż medyczne czynności ratunkowe udzielane przez ratownika medycznego	O.U2	dzienniczek umiejętności praktycznych, samoocena, zaliczenie
U2	przeprowadzić wywiad medyczny z pacjentem dorosłym w zakresie niezbędnym do podjęcia medycznych czynności ratunkowych	C.U7	dzienniczek umiejętności praktycznych, samoocena, zaliczenie
U3	przeprowadzić badanie fizykalne pacjenta dorosłego w zakresie niezbędnym do ustalenia jego stanu	C.U10	dzienniczek umiejętności praktycznych, samoocena, zaliczenie
U4	wykonać badanie elektrokardiograficzne (EKG) i zinterpretować jego zapis w podstawowym zakresie	C.U13	dzienniczek umiejętności praktycznych, samoocena, zaliczenie
U5	ocenić stan neurologiczny pacjenta	C.U17	dzienniczek umiejętności praktycznych, samoocena, zaliczenie
U6	monitorować stan pacjenta metodami nieinwazyjnymi	C.U18	dzienniczek umiejętności praktycznych, samoocena, zaliczenie
U7	identyfikować na miejscu zdarzenia sytuację narażenia na czynniki szkodliwe i niebezpieczne	C.U25	dzienniczek umiejętności praktycznych, samoocena, zaliczenie
U8	przygotować pacjenta do transportu	C.U26	dzienniczek umiejętności praktycznych, samoocena, zaliczenie
U9	monitorować stan pacjenta podczas czynności medycznych i transportu	C.U28	dzienniczek umiejętności praktycznych, samoocena, zaliczenie
U10	ocenić stopień nasilenia bólu według skal oceny bólu	C.U30	dzienniczek umiejętności praktycznych, samoocena, zaliczenie
U11	przewodzić zaawansowane czynności resuscytacyjne u dorosłych, z uwzględnieniem prawidłowego zastosowania urządzeń wspomagających resuscytację	C.U39	dzienniczek umiejętności praktycznych, samoocena, zaliczenie
U12	przewodzić zaawansowane czynności resuscytacyjne u dzieci, w tym niemowląt i noworodków, z uwzględnieniem prawidłowego zastosowania urządzeń wspomagających resuscytację	C.U40	dzienniczek umiejętności praktycznych, samoocena, zaliczenie
U13	udrażniać drogi oddechowe przyrządowymi metodami nadgłośniowymi	C.U42	dzienniczek umiejętności praktycznych, samoocena, zaliczenie

U14	wykonać intubację dotchawiczą w laryngoskopii bezpośredniej u pacjenta ze stwierdzonym nagłym zatrzymaniem krążenia	C.U43	dzienniczek umiejętności praktycznych, samoocena, zaliczenie
U15	zaopatrywać rany, z uwzględnieniem ich rodzaju i charakterystyki	C.U47	dzienniczek umiejętności praktycznych, samoocena, zaliczenie
U16	tamować i zaopatrywać krwawienia lub krwotoki z użyciem opatrunków zwykłych, hemostatycznych i opaski uciskowej	C.U48	dzienniczek umiejętności praktycznych, samoocena, zaliczenie
U17	wykonać defibrylację elektryczną z użyciem defibrylatora manualnego	C.U52	dzienniczek umiejętności praktycznych, samoocena, zaliczenie
U18	wykonać dostęp doszpikowy przy użyciu gotowego zestawu	C.U55	dzienniczek umiejętności praktycznych, samoocena, zaliczenie
U19	stabilizować i unieruchomić kręgosłup	C.U58	dzienniczek umiejętności praktycznych, samoocena, zaliczenie
U20	działać zespołowo, udzielając pomocy w trudnych warunkach terenowych oraz w warunkach znacznego obciążenia fizycznego i psychicznego	C.U64	dzienniczek umiejętności praktycznych, samoocena, zaliczenie
U21	transportować pacjenta w warunkach przedszpitalnych, wewnątrzszpitalnych i międzyszpitalnych	C.U65	dzienniczek umiejętności praktycznych, samoocena, zaliczenie
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem	O.K6	dzienniczek umiejętności praktycznych, samoocena, zaliczenie
K2	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu	O.K7	dzienniczek umiejętności praktycznych, samoocena, zaliczenie

Bilans punktów ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
praktyka zawodowa	70
praktyka zawodowa	10
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 80
Liczba godzin kontaktowych	Liczba godzin 70
Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym	Liczba godzin 80

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu	Formy prowadzenia zajęć
1.	Medyczne czynności ratunkowe wynikające z treści wezwań realizowanych przez ZRM.	W12, W13, W14, W17, W18, W2, U1, U2, U20, U21, U3, U8, U9, K1, K2	praktyka zawodowa
2.	Elementy wyposażenia ZRM, charakterystyka sprzętu w ratownictwie medycznym. Leki, płyny infuzyjne i inne wyroby medyczne będące na wyposażeniu ZRM. Procedury, instrukcje obowiązujące w pogotowiu ratunkowym.	W17, U1	praktyka zawodowa
3.	Udział w zespole terapeutycznym w przypadku nagłego zatrzymania krążenia, asystowanie przy zaawansowanych zabiegach resuscytacyjnych. Elektroterapia: defibrylacja, kardiowersja, elektrostymulacja.	W12, W13, W14, W3, W4, W5, W9, U11, U12, U17, U18, U20, K1, K2	praktyka zawodowa
4.	Przywrócenie i utrzymanie drożności dróg oddechowych: Intubacja dotchawicza i zabezpieczenie alternatywne dróg oddechowych.	W6, W7, W8, U13, U14, K1, K2	praktyka zawodowa
5.	Patogeneza, objawy i sposoby postępowania w określonych stanach klinicznych. Techniki monitorowania parametrów życiowych u pacjentów.	W10, W11, W15, W16, U10, U15, U16, U19, U4, U5, U6, U7, K1, K2	praktyka zawodowa
6.	Standardy udzielania pierwszej pomocy oraz podstawowych i zaawansowanych zabiegów reanimacyjnych.	W1, W2, W4, W5, W6, U1, U11, U12, U13, U14, K1, K2	praktyka zawodowa

INFORMACJE ROZSZERZONE

Metody nauczania :

Analiza przypadków, Burza mózgów, Dyskusja, Metoda przypadków, Pokaz, Praktyka zawodowa

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
praktyka zawodowa	dzienniczek umiejętności praktycznych, odpowiedź ustna, samoocena, zaliczenie	Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest 100% obecność na zajęciach, aktywność na zajęciach oraz uzyskanie zaliczenia od opiekuna dydaktycznego. W przypadku nieobecności usprawiedliwionej student ma możliwość odpracowania zajęć z inną grupą lub realizacji zadań wskazanych przez koordynatora praktyk.

Dodatkowy opis

Zaliczenie na II semestrze, praktyka zawodowa realizowana w zespołach ratownictwa medycznego na podstawie porozumienia/ umowy z daną placówką. Studenci podzieleni na grupy, realizują praktyki pod nadzorem opiekuna dydaktycznego i koordynatora praktyk. Koordynator praktyk dokonuje zaliczenia praktyk na podstawie dokumentacji z przebiegu praktyk. Na zajęcia student powinien przyjść punktualnie, przygotowany merytorycznie, wyposażony w stosowne umundurowanie, obuwie i identyfikator.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Obecność na zajęciach obowiązkowa. Znajomość i umiejętność wykorzystania w praktyce czynności z przedmiotu Procedury ratunkowe przedszpitalne. Student praktykę zawodową rozpoczyna po szkoleniu w zakresie BHP, RODO oraz postępowania poekspozycyjnego.

Literatura

Obowiązkowa

1. Wytyczne resuscytacji 2021 (redaktor naukowy wydania polskiego Janusz Andres): Europejska Rada Resuscytacji: Polska Rada Resuscytacji. Kraków 2022.
2. Guła P., Machała W., (red. naukowa): Postępowanie przedszpitalne w obrażeniach ciała, wyd.I - 7 dodruk. Warszawa 2022.
3. Flanke F., Runggaldier K., (red. wyd. pol.) Maślanka M., Ratownictwo medyczne. Procedury od A do Z. Wyd. Elsevier Urban & Partner. Wrocław 2012.

Dodatkowa

1. Kózka M., Rumian B., Maślanka M.: Pielęgniarstwo ratunkowe. PZWL. Warszawa 2013.
2. Gołoszewska J., Warowny.: Stany zagrożenia życia i zdrowia, schematy postępowania dla ZRM typu P. PZWL. Warszawa 2023.
3. Ilczak T., (red). : Procedury ratunkowe Przedszpitalne. Tom, wyd. I. PZWL. Warszawa 2022.

KARTA OPISU PRZEDMIOTU

PRAKTYKA ZAWODOWA. PODSTAWOWE ZABIEGI MEDYCZNE I TECHNIKI ZABIEGÓW MEDYCZNYCH (SOR)

INFORMACJE PODSTAWOWE

Jednostka organizacyjna Collegium Masoviense - Wyższa Szkoła Nauk o Zdrowiu		Cykl dydaktyczny 2025-2028
Kierunek studiów Ratownictwo Medyczne		Rok realizacji 2025/26
Poziom kształcenia pierwszego stopnia		Języki wykładowe polski
Forma studiów stacjonarne		Blok zajęciowy obowiązkowy do zaliczenia roku
Profil studiów praktyczny		Obligatoryjność obowiązkowy
Dyscypliny Nauki o zdrowiu i nauki medyczne		Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się zaliczenie
		Grupy zajęć standardu C. Nauki kliniczne, D. Praktyki zawodowe
Koordyna- tor przed- miotu	Małgorzata Chaneta	
Prowadzący zajęcia		
Okres Semestr 2	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się zaliczenie	Liczba punktów ECTS 6.0
	Forma prowadzenia i godziny zajęć praktyka zawodowa: 156	

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów ze specyfiką pracy w szpitalnym oddziale ratunkowym oraz doskonalenie praktyczne podstawowych zabiegów medycznych i technik zabiegów medycznych wykonywanych w SOR.
----	--

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
-----	-------------------	-------------------------------	--------------------

Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	medyczne czynności ratunkowe i świadczenia zdrowotne inne niż medyczne czynności ratunkowe, które mogą być udzielane przez ratownika medycznego	O.W1	dzienniczek umiejętności praktycznych, obserwacja pracy studenta, samoocena, zaliczenie
W2	zasady przygotowania do zabiegów medycznych w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego	C.W47	dzienniczek umiejętności praktycznych, obserwacja pracy studenta, samoocena, zaliczenie
W3	techniki zabiegów medycznych wykonywanych samodzielnie przez ratownika medycznego	C.W51	dzienniczek umiejętności praktycznych, obserwacja pracy studenta, samoocena, zaliczenie
W4	zasady aseptyki i antyseptyki	C.W52	dzienniczek umiejętności praktycznych, obserwacja pracy studenta, samoocena, zaliczenie
W5	zasady zabezpieczania materiału biologicznego do badań laboratoryjnych, mikrobiologicznych i toksykologicznych	C.W53	dzienniczek umiejętności praktycznych, obserwacja pracy studenta, samoocena, zaliczenie
W6	wskazania do kaniulacji żył obwodowych kończyn górnych i dolnych oraz żyły szyjnej zewnętrznej i techniki jej wykonywania	C.W69	dzienniczek umiejętności praktycznych, obserwacja pracy studenta, samoocena, zaliczenie
W7	zasady monitorowania czynności układu oddechowego i układu krążenia metodami nieinwazyjnymi	C.W70	dzienniczek umiejętności praktycznych, obserwacja pracy studenta, samoocena, zaliczenie
W8	zasady podawania produktów leczniczych zgodnie z charakterystyką produktu leczniczego oraz aktualną wiedzą medyczną	C.W72	dzienniczek umiejętności praktycznych, obserwacja pracy studenta, samoocena, zaliczenie
W9	technikę oznaczania stężeń parametrów krytycznych	C.W79	dzienniczek umiejętności praktycznych, obserwacja pracy studenta, samoocena, zaliczenie
W10	zasady monitorowania stanu pacjenta w SOR	C.W101	dzienniczek umiejętności praktycznych, obserwacja pracy studenta, samoocena, zaliczenie
W11	zasady cewnikowania pęcherza moczowego	C.W106	dzienniczek umiejętności praktycznych, obserwacja pracy studenta, samoocena, zaliczenie

W12	procedurę zakładania sondy żołądkowej i płukania żołądka	C.W107	dzienniczek umiejętności praktycznych, obserwacja pracy studenta, samoocena, zaliczenie
W13	zasady prowadzenia dokumentacji medycznej w praktyce ratownika medycznego	C.W125	dzienniczek umiejętności praktycznych, obserwacja pracy studenta, samoocena, zaliczenie
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	monitorować czynność układu oddechowego, z uwzględnieniem pulsoksymetrii, kapnometrii i kapnografii	C.U11	dzienniczek umiejętności praktycznych, samoocena, zaliczenie
U2	monitorować czynność układu krążenia metodami nieinwazyjnymi	C.U14	dzienniczek umiejętności praktycznych, samoocena, zaliczenie
U3	oznaczyć stężenie glukozy	C.U21	dzienniczek umiejętności praktycznych, samoocena, zaliczenie
U4	założyć cewnik do pęcherza moczowego	C.U23	dzienniczek umiejętności praktycznych, samoocena, zaliczenie
U5	wdrożyć tlenoterapię zależnie od potrzeb pacjenta i wspomagać oddech	C.U45	dzienniczek umiejętności praktycznych, samoocena, zaliczenie
U6	stosować zasady aseptyki i antyseptyki	C.U46	dzienniczek umiejętności praktycznych, samoocena, zaliczenie
U7	zaopatrywać rany, z uwzględnieniem ich rodzaju i charakterystyki	C.U47	dzienniczek umiejętności praktycznych, samoocena, zaliczenie
U8	wykonać kaniulację żył obwodowych kończyn górnych i dolnych oraz żyły szyjnej zewnętrznej	C.U79	dzienniczek umiejętności praktycznych, samoocena, zaliczenie
U9	przewodzić medyczne czynności ratunkowe i udzielać świadczeń zdrowotnych innych niż medyczne czynności ratunkowe udzielane przez ratownika medycznego	O.U2	dzienniczek umiejętności praktycznych, samoocena, zaliczenie
U10	założyć zgłębnik do żołądka	C.U22	dzienniczek umiejętności praktycznych, samoocena, zaliczenie
U11	pobrać krew oraz zabezpieczyć materiał biologiczny do badań laboratoryjnych, mikrobiologicznych i toksykologicznych	C.U56	dzienniczek umiejętności praktycznych, samoocena, zaliczenie
Kompetencje społecznych – Student jest gotów do:			
K1	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem	O.K6	dzienniczek umiejętności praktycznych, zaliczenie

Bilans punktów ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
praktyka zawodowa	156
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 156
Liczba godzin kontaktowych	Liczba godzin 156
Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym	Liczba godzin 156

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu	Formy prowadzenia zajęć
1.	Poznanie procedur, specyfiki pracy w szpitalnym oddziale ratunkowym. Poznanie struktór/obszarów SOR. Charakterystyka sprzętu w SOR.	W1, W13, U9	praktyka zawodowa
2.	Zasady aseptyki i antyseptyki podczas wykonywanych czynności w SOR. Wykonanie obwodowego dojścia dożylnego (pod nadzorem pielęgniarki/rat.med) oraz udział w leczeniu farmakologicznym, płynoterapia dożylna. Pobieranie materiałów do badań laboratoryjnych (krwi, moczu), w tym stężenia glukozy, wypełnianie dokumentacji (pod nadzorem pielęgniarki/rat.med) i przesłanie do placówki laboratoryjnej.	W1, W3, W4, W5, W6, W8, W9, U1, U11, U3, U6, U8, K1	praktyka zawodowa
3.	Przygotowanie i podawanie leków różnymi drogami (pod nadzorem pielęgniarki/rat.med.)	W2, W3, W4, U5, K1	praktyka zawodowa
4.	Metody oceny stanu chorego za pomocą pomiarów: ciśnienia tętniczego krwi, akcji serca, temperatury, oddechów oraz dokumentowanie wykonanych procedur medycznych.	W1, W10, W13, W3, W7, U1, U2, U3, K1	praktyka zawodowa
5.	Pomoc choremu przy toalecie.	W1, W13, K1	praktyka zawodowa
6.	Przygotowanie zestawu i założenie sondy żołądkowej oraz wykonanie płukanie żołądka, po zabezpieczeniu dróg oddechowych (pod nadzorem pielęgniarki/rat.med). Przygotowanie i wykonanie wlewu doodbytniczego, przygotowanie zestawu i wykonanie cewnikowania pęcherza moczowego (pod nadzorem pielęgniarki/rat.med).	W1, W11, W12, W3, U10, U4, K1	praktyka zawodowa
7.	Zaopatrywanie różnego rodzaju ran.	W1, U7, K1	praktyka zawodowa

INFORMACJE ROZSZERZONE

Metody nauczania :

Analiza przypadków, Demonstracja, Dyskusja, Pokaz, Praca w grupie, Praktyka zawodowa

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
praktyka zawodowa	dzienniczek umiejętności praktycznych, obserwacja pracy studenta, samoocena, zaliczenie	Zaliczenie II semestr: warunkiem zaliczenia przedmiotu jest 100 % obecność na zajęciach, aktywność na praktykach (bieżąca ocena wykonywanych czynności przy pacjencie, uwzględniając wiedzę merytoryczną studenta), oraz uzyskanie zaliczenia od prowadzącego praktykę i opiekuna dydaktycznego. W przypadku nieobecności usprawiedliwionej student ma możliwość odpracowania zajęć z inną grupą lub realizacji zadań wskazanych przez prowadzącego.

Dodatkowy opis

Obecność na zajęciach obowiązkowa. Na zajęcia student powinien przyjść punktualnie, przygotowany merytorycznie, wyposażony w stosowne umundurowanie, obuwie i identyfikator.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Obecność na zajęciach obowiązkowa. Znajomość i umiejętności wykorzystania w praktyce czynności z przedmiotu pierwsza pomoc i kwalifikowana pierwsza pomoc.

Literatura

Obowiązkowa

1. Ślusarska B.: Zarzycka D.: Majda A.: (red). Podstawy pielęgniarstwa. Wybrane umiejętności i procedury opieki pielęgniarskiej. Tom 2. PZWL. Warszawa 2017.

Dodatkowa

1. Czekirda M., Obliczanie dawek. PZWL. Warszawa 2017.
2. Mączyńska A., Higiena rąk w placówkach medycznych. Przewodnik krok po kroku. Wdrożenie strategii Światowej Organizacji Zdrowia. Medica Press, Bielsko Biała 2015.